

SEZONSKI POPUST 25%

od 20.1. do 8.2.1992

Cossiga je bil prvi

Predsednik italijanske republike Francesco Cossiga in avstrijski zunanji minister dr. Alois Mock sta bila prva tuja državnik v mednarodno priznani Sloveniji. Ta teden pričakujemo obiske francoskega, nemškega in britanskega zunanjega ministra. Vedno več držav tudi želi z nami vzpostaviti diplomatske odnose.

Predsednika Cossiga in Kučan med igranjem državnih himen Italije in Slovenije

Petkov obisk predsednika italijanske republike Cossiga in namestnika zunanjega ministra Vitaloneja je bil nekaj posebnega. Cossiga je bil prvi suveren neke tuje države, ki nas je obiskal po mednarodnem priznanju. Ljubljana pa je bila prvič priča ceremonij, ki se pritiče sprejemu visokega državnika s himnama obeh držav, častnim bataljonom slovenske vojske in pozdravom diplomatskega zbora. Predsednik Cossiga, rojen Sardinec in predstavnik levega krila italijanske krščanske demokracije, je predsedniku predsedstva Republike Slovenije osebno izročil italijansko listino o priznanju Slovenije, slovenski zunanji minister dr. Dimitrij Rupel in namestnik italijanskega zunanjega ministra senator Claudio Vitalone pa sta podpisala sporazum o navezavi diplomatskih odnosov. Predsednika italijanske republike je v petek, kasno zvečer, sprejel tudi ljubljanski nadškof in metropolit dr. Alojzij Šuštar. V soboto je bil Cossiga v Piranu, kjer se je pogovarjal s predstavniki Italijanov v Sloveniji, se ponovno sešel s Kučanom in nato zapustil Slovenijo.

Na novinarski konferenci obeh predsednikov in spremljevalcev, kjer se je trlo domačih in tujih časnikarjev in snemalcev, predvsem italijanskih, je Cossiga dejal, da je želel osebno izročiti listino o priznanju, kar je v diplomaciji običajno doma zunanjega ministra ali katerega drugega člana vlade. Pove dal je, da je Italija Beogradu uradno sporočila, da nima od sreda dalje nobene suverenosti več na Hrvaškem in v Sloveniji. Priznanje Slovenije je za Italijo dejanje za mir in svobodo, ki Evro-nikogar ne izziva. Italija podpira mirovna prizadevanja v OZN, zavzela pa se bo za članstvo Slovenije v evropskih in mednarodnih organizacijah. Glede položaja italijanske manjšine v Sloveniji in slovenske v Italiji je dejal, da med prijatelji ostajajo pogovori, med sovražniki pa molk. Ker pa smo mi prijatelji, bomo rešili tudi ta problem. Pozorno je bila sprejeta Cossigova izjava, da Italija nikomur ne ponuja vojaške pomoči v primeru agresije, tudi Sloveniji ne. Če pa bi Slovenija zanjo zaprosila, bi jo bila Italija pripravljena dati. Tako sta

lišče je potrdil tudi predsednik Kučan, ki je povedal, da izjav Mamule in drugih, da bo armada branila meje, ni nihče preklkal. Dokler Slovenija ne bo članica OZN in vpeta v sistem kolektivne evropske varnosti, je ta izjava za Slovenijo še bolj pomembna. Cossiga je obljubil, da bo Italija vplivala na ZDA k čimprejšnjemu priznanju Slovenije in Hrvaške. Kučan je zagotovil, da bo Slovenija spoštovala evropska pravila igre na vseh področjih, tudi pri manjšinah, enako pa bo terjala tudi od drugih. Italija je naša prijateljska sosedka, ki je dobro poznala razmere v Jugoslaviji in Sloveniji in zato ni čudno, da je Italija med prvimi sprejela nova dejstva. Graditev odnosov je treba usmeriti v prihodnost. Manjšinski zaplet je bil po njegovem nepotreben, je pa rešljiv. Povedal je, da bo medvladna komisija pregledala vse sporazume med Italijo in Jugoslavijo in po potrebi nekatere ukinila ali predlagala nove.

Avstrijski zunanji minister dr. Alois Mock je bil v Ljubljani v soboto. Na novinarski konferenci se je Mock opravičeval, da je v enem dnevu obiskal Slovenijo in Hrvaško in mu zato zmanjkuje časa za daljše pogovore in obljubil, da se bo poboljšal. Dr. Rupel mu je odgovoril, da se dr. Mock skoraj ne more poboljšati, saj bi boljšega prijatelja težko našli. Sicer pa je bilo med srečanjem Mocka s slovenskim vodstvom največ govora o gospodarskem sodelovanju, predvsem o avstrijski pomoči pri gradnji verige savskih elektrarn, kar bi Sloveniji olajšalo težave pri zapiranju jedrske elektrarne v Krškem. Avstrija zagovarja naše vključevanje v Efto in kasneje v druge evropske organizacije, posebna medvladna komisija pa bo v prihodnjih tednih pregledala sporazume med Avstrijo in Jugoslavijo ter jih prilagodila novim razmeram. Kot je bilo razumeti, bosta morali Slovenija in Avstrija kmalu obravnavati tudi problem avstrijske državne pogodbe, ki jo je podpisala Jugoslavija in vlogo Slovenije po razpadu Jugoslavije, avstrijska stran pa je vedno glasnejša glede nemške manjšine v Sloveniji. Dr. Rupel je dejal, da se bo glede manjšine treba pogovarjati s prizadetimi pri nas, avstrijska državna pogodba pa Slovenije ne bi smela izločiti.

Nadaljevanje na strani 20.

Avstrijski zunanji minister dr. Alois Mock in slovenski kolega dr. Rupel med novinarsko konferenco.

● J. Košnjek, slike J. Cigler in A. Gorišek

IZ VSEBINE:

GLASOVA STOTINKA

Živila so res prava ekipa

Blejke zamudile priložnost

V Albertvillu velika skrb za varnost

Hokejisti naprej

ljubljanska banka
Gorenjska banka Kranj
GORENJSKA BANKA
FORMULA PRIHRANKA

POJASNILO

Po naročilu pristojnih republiških organov je PTT podjetje Kranj minuli petek v vsako drugo gorenjsko gospodinjstvo dostavilo brezplačno izvod brošure "Zaloge hrane za posebne razmere". Brošure ste marsikje prejeli skupaj z našim petkovim časopisom, kajti Gorenjski glas pismonoše dostavljajo v polovico gospodinjstev na Gorenjskem in ste naročniki oboje prejeli skupaj. Zaradi tega je bilo v petek veliko urgenc v naše uredništvo, saj ste nekateri menili, da gre za neslano šalo. Gorenjski glas je bil namreč v petek po Vašem mnenju primerno prazničen ter pester v počastitev mednarodnega priznanja mlade slovenske države - prav zato v tak dober časopis omenjena brošura ne sodi, ste nam sporočili.

Vsem, ki ste nam telefonirali, smo pojasnili, da v ČP Gorenjski glas nismo vedeli za akcijo razpošiljanja omenjene brezplačne brošure. Akcija je potekala po vsej Sloveniji, saj je bilo razdeljenih 300.000 izvodov brošure. Zato Vas prosimo, da naše pojasnilo upoštevate - obenem pa se Vam zahvaljujemo za Vaše pohvale vsebini petkovega Gorenjskega glasa in upamo, da Vam bo tudi današnji časopis všeč.

Gorenjski glas

Z Brnika že ta teden?

Celovec, Frankfurt, 16. januarja - V Frankfurtu so svečano sprejeli potnike prvega komercialnega leta Adrie Airways z novimi SL oznakami.

"Prva dva leta danes v Moskvo in Frankfurt pomenita za Adrio po enaintridesetih letih ponovno rojstvo. Zelo smo trpeli, ko smo bili od 25. oktobra prizemljeni - ne le zato, ker ni bilo dohodka in ker so se vse stvari spreminjale v hudo siromaštvo. Trpeli smo tudi zato, ker je izginjalo naše znanje, naša sposobnost, ker smo se zavedali, da ne opravljamo tistih funkcij, ki bi jih letalska družba v novonastali in suvereni Sloveniji morala delati. Zavedamo se, da je Slovenjo treba odpreti v svet. Majhna družba drugače stagnira in nima možnosti, da bi bila prisotna v svetovnih procesih, če ljudje ne potujejo. Zato sta današnja dva prva poleta res velik dogodek." je ob četrtkovem prvem poletu (zaenkrat še iz Celovca) poudaril za Gorenjski glas direktor Adrie Airways Janez Kocjančič. Povedal je tudi, da pričakuje, da bi njihova letala že ta teden poletela z brniškega letališča. ● Foto: V. Stanovnik

V Albertvillu pod slovensko zastavo

Ljubljana, 17. januarja - Komaj dva dni po mednarodnem priznanju Slovenije s strani Evropske skupnosti je Olimpijski komitej Slovenije dobil sporočilo Mednarodnega olimpijskega komiteja, da je njegova posebna komisija sprejela slovensko olimpijsko organizacijo v svoje članstvo. Odločitev sicer še ni dokončna, saj je treba urediti še nekaj formalnosti, ki naj bi jih opravili v Courchevelu v prvih dneh februarja, vendar pa je v tiski s časom (le še slabe tri tedne nas loči do začetka zimskih Olimpijskih iger) pomembno sporočilo predsednika MOK-a Juana Antonia Samarancha, ki je slovenske športnike uradno povabil na zimske olimpijske igre v Albertville in letne v Barcelono. Več o nastopu naših reprezentantov na zimskih olimpijskih igrah v Glasovi stotinki. ● V. Stanovnik

MALI OGLASI

217-960

REMOONT
MESEC AVTOPLAŠČEV

MERKUR
JANUARJA
10% POPUSTA

ZUNANJEPOLITIČNI KOMENTAR

MIHA NAGLIČ

Amerika, krompir in Slovenci

Človek mora biti z malim zadovoljen, pravi staro slovensko reklo. Če bi le-to veljalo tudi za narod, potem bi morali biti Slovenci zdaj, ko nas je priznala skoraj vsa Evropa in nekaj pomembnih prekoceanskih držav, več kot zadovoljni. Saj tudi smo, a kaj, ko vse to ne zadostuje, da bi bili sprejeti v OZN; članstvo v slednji pa je pogoj za sprejem v razne velevažne mednarodne institucije - kot sta npr. Mednarodni denarni sklad (IMF) in Svetovna banka - katerih član moraš biti, če hočeš dobiti "svez denar". Sprejetje RS v navedene organizacije je odvisno tudi in predvsem od priznanja vodilne države sveta, na katere ozemlju imajo (ne po naključju) svoj sedež - od priznanja ZDA.

Po mednarodnem priznanju, ki smo ga z velikim veseljem in še večjim zadoščenjem dočakali minulo sredo (15. januarja 1992), za slovensko zunanjo politiko ne bo počitka. Zdaj moramo namreč "odkriti" še Ameriko. Kar pa ni od muh. "To, da so odkrili Ameriko, je bilo čudovito; še večjega občudovanja vredno pa bi bilo, če je ne bi," je zapisal njen muhasti sin, Mark Twain. Naj bo kakorkoli že, srečevanja z Ameriko so bila tudi za Slovence usodna. Sam Bog ve, koliko bi jih moralo umreti od lakote, če ne bi z one strani oceana prinesli krompirja, predvsem pa, če se ne bi v letih od 1870 do 1914 tako množično odseljevali v to prostrano deželo novih življenjskih priložnosti? "Amerika je naš problem: gospodarski, socialni, narodni, kulturni, odkar so se začeli naši ljudje seliti čez morje... Spominjam se iz mladosti, kako so vesele po vseh krčmah poleg svetniških podob na steklu in barvotiska "Dobe človeškega življenja" velikanske reklame z ogromnimi parniki in napis "Red Star Line", "White Star Line", "Hamburg - Amerika Linie", "Bremen - New York", "Trst - Amerika". Ljudje so se izseljevali tramoma, da je bila ne ena hiša brez gospodarja ali sploh brez ljudi. Deca na šolskih klopih so sanjala o Bremenu in Hamburgu; New York, Chicago, Cleveland, Montana, Minnesota, Pensilvanija, Dakota, Pittsburgh, Nebraska, Kalifornija so jim bila domača imena, tam so bili njihovi očetje, starejši bratje, strici po rudnikih, fabrikah, salunih, farmah in "stali" za odplačevanje dolgog, za popravila, dokupe, davke, za priboljšek. Marsikatera slamnata streha je izginila, lesena hiša se je sporemenila v židano..." (O. Župančič)

"Krompirja" pa z Ameriko kljub vsemu nismo imeli. Posebno v zunanji politiki ne. Ko so po 1. sv. vojni za pariškimi omizjem zavezniški delili slovenske dežele, se je posebna slovenska delegacija napotila k takratnemu amerškemu predsedniku T. W. Wilsonu, velikemu zagovorniku načela o samoodločbi narodov, da bi rešila vsaj Koroško. (Primorsko je po "londonski pogodbi" iz l. 1915 dobila Italija.) Skušali so mu dopovedati, "da smo bili Slovenci pod Avstro-Ogrsko - čeprav politično brezpravni - vsaj združeni. Sedaj pa nam grozi razbitje na štiri države in ne moremo razumeti, kako je mogoče izročiti Koroške Slovence premagani državi. Toda Wilson je vztrajal, da je celovška kotlina gospodarska celota..." (dr. M. Mikuz)

Po 2. sv. vojni smo bili spet na mizi, za katero so obdovovali zmagovalci. In če ne bi bilo slovenske partizanstva ter (resnici na ljubo) odločnega Tita in za njim še Stalina, bi od nas spet ostalo bore malo. Angloameričani so vrnili le domobrance, ki so se izpod nemške strehe zatekli pod njihovo kap, Primorske pa nam sami od sebe gotovo ne bi prepustili! Sicer pa smo bili Slovenci tudi v Jugoslaviji deležni ameriške pomoči, "krompirja" v obliki Unre in vseh mogočih, bolj ali manj ugodnih kreditov. Krompirja nam torej Amerika ni nikoli odrekala, priznanja pa nam (še) ne privoščijo. Toda: ali ne bi bilo lepo in prav, če bi Amerika v letu, ko praznuje 500-letnico svojega odkritja, odkrila in priznala še malo Slovenijo? Saj bi navsezadnje tako samo še potrdila svojo veličino!

Socialistična stranka in svobodni sindikati Radovljica

Javna tribuna o soupravljanju

Občinski odbor Socialistične stranke Radovljica in izpostava Zveze svobodnih sindikatov Radovljica prirejata v četrtek, 23. januarja, ob 18. uri v veliki sejni sobi Skupščine občine Radovljica javno tribuno o zakonu o sodelovanju delavcev pri upravljanju podjetij (soupravljanju). O tej aktualni temi, ki bo v prihodnje pomembno vplivala na položaj in vlogo delavca v družbi, bodo spregovorili Dušan Semolič, predsednik ZSSS, Borut Šuklje, podpredsednik SSS, in Jožica Puhar, ministrica za delo v slovenski vladi. Vse, ki jih tema zanima, vljudo vabijo, da se javne tribune udeležijo. ● S. Z.

Sprejem za predstavnike verskih skupnosti

Jesenice, 20. januarja - Predsednik skupščine občine Jesenice dr. Božidar Brudar je minulo sredo sprejel na tradicionalnem novoletnem srečanju predstavnike verskih skupnosti v jeseniški občini. Sprejema so se udeležili predstavniki rimskokatoliške cerkve in islamske skupnosti. DV slavnostnem nagovoru je predsednik skupščine poudaril pomen sodelovanja občine z vsemi verskimi skupnostmi, saj tako občina kot verske institucije delajo v korist ljudi in jim pomagajo pri reševanju njihovih problemov. Še posebej pa se je zavzel za to, da bi bile redne verske oddaje na lokalnem radiu dostopne vsem verskim skupnostim v občini. Obenem pa bi morali sedanje verske oddaje tako spremeniti, da bi bile manj obredne in bolj odprte za problematiko, s katero se srečujejo občani. ● D. Sedej

IZ SLOVENSKEGA PARLAMENTA

Nesklepčnost še naprej zmanjšuje učinkovitost parlamenta

Polževo sprejemanje nujnih zakonov

Zakon o zadrugah in zakon o pokojninskem in invalidskem zavarovanju ostajata še naprej neuskkljena, prav tako paket zdravstvenih zakonov. Velika nadloga je nesklepčnost. Skupščinski zbori se bodo ponovno sestali jutri.

Ljubljana, 16. januarja - Če bo jutri boljše, je težko reči, saj sta uskladitev zakona o zadrugah in pokojninskem in invalidskem zavarovanju v taki politični blokadi, ki bo sedanja sestava parlamenta težko pressegla. Z mnogimi pripombami, ki jih bo moral predlagatelj upoštevati pri pripravi predlogov zakona, so poslanci sprejeli osnutek zakona o socialnem varstvu, predlog za izdajo zakona o družinskih dajatvah, osnutek zakona o zaposlovanju tujcev in predlog za izdajo zakona o prisilni poravnavi in stečaju z

osnutkom zakona. Sprejeta je bila tudi Deklaracija o sprejemanju in spoštovanju obveznosti iz dokumentov Konference o varnosti in sodelovanju v Evropi.

Triletni porodniški dopust

V razpravi o osnutku zakona o socialnem varstvu so poslanci izrekli več pripomb in predlogov. Menili so, da mora politika socialnega varstva spodbujati prizadete, da tudi sami iščejo možnosti za preživetje, prav tako pa ne bi bilo napak tudi na tem področju uveljaviti

Slovenski krščanski demokrati pred kongresom

Prednost imajo volitve

Kranj, 20. januarja - Preteklo soboto je bila v Ljubljani letna konferenca Slovenskih krščanskih demokratov, ki je minila predvsem v znamenju priprav na kongres te stranke, ki bo prihodnji mesec in omeni stanja zlasti po ukinitvi vladne koalicije Demos. Ker konferenca ni bila odprta za javnost, smo se o dogodkih na njej pogovarjali z Janezom Postrakom, glavnim regijskim tajnikom SKD za Gorenjsko in članom sveta SKD.

Pred kratkim je bila v Ljubljani konferenca Slovenskih krščanskih demokratov. Katere so bile glavne teme?

»Na tokratni konferenci, ki je sicer bila zaprta za javnost, sta bili osrednji dve temi: priprave na kongres SKD, ki bo 29. februarja v Ljubljani in začetek priprav na volitve. Po konferenci je zasedal tudi svet regionalnih predstavnikov, ki je po mojem mnenju sprejel za SKD v aktualnih razmerah nekaj pomembnih sklepov. Ocenili smo stanje v katerem se je naša stranka znašla - pri tem nas najbolj moti velika, dobro organizirana propaganda zoper nas in našega predsednika - in ugotovili, da se dogovor iz Dolskega ne spoštuje. Odločili smo se, da začnemo s pripravami na volitve, ki naj bodo, kot je bilo dogovorjeno, aprila. Do volitev bomo seveda podpirali vlado oz. tisti njen del, ki izvira iz strank, ki upoštevajo dosedanje dogovore. Za ministre Demokratske stranke, ki rušijo doslej dogovorjeno, predlagamo in zahtevamo, da izstopijo iz vlade, konkretno za ministra Bavčarja pa smo sklenili, da se ga ob znanih aferah da v sodni pregon zaradi korupcije, če bodo obtožbe seveda dokazljive. Za Demokratsko stranko smo ocenili, da je bila montirana in dobesedno vrinjena v Demos, žal smo to prepozno spregledali.«

Omenjena je bila organizirana negativna propaganda proti vaši stranki. Čemu jo pripisujete?

»Veliko vzrokov za tako stanje je v nas samih. Stranka je še vedno zelo centralizirana, zelo hierarhično organizirana in očitno je, da ne znamo najti pravega odnosa do medijev. Tega se zavedamo in v novem statutu bomo poskušali te pomankljivosti odpraviti. Začetek predvolilne kampanje za nas pomeni, da je začel z delom poseben volilni štab, v stranki pa smo določili tudi predstavnike, ki bodo začeli delati z mediji. Žal moramo priznati, da je 45 let zapostavljanja in celo skrivanja naših pogledov pustilo v ljudeh sledi in ob znanih kadrovskih deficiatih tega ni lahko nadoknaditi. Samo za primer naj navedem, da je v naših vrstah več tehnične inteligence, saj so imeli

družboslovci s pogledi, kakršni nas združujejo v naši stranki, velike težave. To stanje moramo poravnati in se naučiti tudi boljše komunikacije z javnostjo. Naj ob tem omenim, da pripravljamo strokovno pripravljeno izobraževanje naših kadrov, ki se v soboto začne v Radovljici, namen pa je, da se usposobimo za kvalitetnejše politično delo znotraj in zunaj stranke.«

Kakšen je položaj na Gorenjskem, kjer ima vaša stranka, razen na Jesenicah, če tako rečem, kar precejšen del oblasti?

»Položaj je po občinah različen. Na Jesenicah smo res konstruktivna opozicija, pač pa je naš pripevek k upravljanju javnih zadev v ostalih občinah pomemben in uspešen. Manj uspešni smo morda le v Škofji Loki, kjer pa je potrebno vedeti, da so v občinski vladi zbrani tudi predstavniki drugih strank, zato je tudi odgovornost potrebno deliti. Valiti odgovornost le na krščanske demokrate je tendenciozno.«

Vrniva se še k sklepom omenjene sveta regionalnih predstavnikov, ki je bil po konferenci. Za kakšne zaključke gre?

»Zaključki tega sveta se mi zdijo izjemno pomembni. Ni skrivnost, da se SKD doslej nismo uspeli enotno in načelno opredeliti do slovenske preteklosti, zlasti do narodnoosvobodilnega boja. Celotno več: pogledi in konkretna ravnanja ljudi iz naše stranke so bile prav v tem odnosu doslej zelo različni, tako da bi lahko govorili o določeni razdrobljenosti. Veliko sem si prizadeval, da bi pri teh vprašanih dosegli enotnost in načelnost, ki bi s podobe naše stranke odstranila določene prilastke (beli, domobranci itd.) in postavila stranko na pozicije, ki so tudi v sodobni Evropi vrednoti: spoštovanja tudi narodnoosvobodilnega boja in protifašizma. Vesel sem, da je to doseženo in prepričan sem, da bo kongres to tudi potrdil. Nihalo, ki je zanihalo od ene v drugo skrajno lego, se postopoma umirja! Konkretna posledica takšnega našega dogovora je tudi sodelovanje na spominski svečanosti v Dražgošah.« ● S. Z.

Dr. Ocvirk poskuša rešiti blokado

Podpredsednik vlade dr. Andrej Ocvirk je pripravil nov kompromisni predlog privatizacije, ki je že nekaj časa v skupščinski blokadi. Podpredsednik predlaga kompromisni predlog oziroma dopolnitev vladnega Umek - Pleskovičevega zakona. Tudi tu so podjetja razdeljena na velika, srednja in majhna. Ocvirk dopušča privatizacijo na več načinov: z odplačno razdelitvijo navadnih delnic, z dokapitalizacijo in z brezplačno razdelitvijo državljskih delnic, ki naj bi jih dobili le tisti, ki niso vključeni v nobeno od prejšnjih privatizacij, torej niti stanovanj in podjetij, niti v denacionalizacijo.

zasebno pobudo, da bo tudi na tem področju konkurenca. Slišati je bilo tudi predlog, naj bo osnova za socialno pomoč povprečna plača v Sloveniji in ne zajamčena plača.

Novi zakon o družinskih dajatvah določa prejemke ob in po rojstvu otroka, vključno z nadomestilom za čas porodniškega dopusta in paketom za novorojenčka, ki bi ga lahko, če bo zakon tako določil, nadomestil tudi denar. Najbolj zanimiv je bil predlog kar nekaj poslancev za uvedbo triletnega porodniškega dopusta, nadomestilo za porodniški dopust pa naj bi bil za vse upravičenke enak, brez upoštevanja cenzusa. Tu je iz nacionalnega vidika

najna stimulatívna politika. Pri nas naj bi dali za družinske dajatve le 1,6 odstotka narodnega dohodka, morali pa bi vsaj tri odstotke, so menili nekateri poslanci.

Predlog za izdajo zakona o zaposlovanju tujcev z osnutkom zakona je poslance razdelil v dve skupini: prva je zagovarjala ostro politiko do tujcev, saj imamo doma veliko nezaposlenih, druga pa je bila za zaposlovanje tujcev, vendar z ostrejšimi merili.

Razprava o letošnjem proračunu je ostala na mrtvi točki. O njem in drugih zakonih bo na prihodnjih sejah že zanimiva razprava. ● J. Košnjek

Učenci bodo v polletju ocenjeni

Bojkot se bo nadaljeval

Kranj, 20. januarja - V sredo, 15. januarja, so vodje aktivov slovenskega jezika, matematike in tujih jezikov v osnovnih šolah kranjske občine podprli zahteve šolskega sindikata za zmanjšano učno obveznost učiteljev treh temeljnih predmetov, ki jo sindikat izsiljuje pri ministrstvu z bojkotom pisnih nalog učencev.

Brez pisnih nalog ocen v spričevalih ni mogoče zaključiti. Učenci bi bili torej v prvem polletju pri treh predmetih neocenjeni. Kaže pa, da je bil sklep vodij aktivov kranjskih šol za en dan preuranjen. V četrtek so namreč v republiškem odboru šolskega sindikata (SVIZ) sklenili, naj bodo učenci v osnovnih in srednjih šolah (okoli 10 tisoč v Sloveniji), ki zaradi učiteljskega bojkota niso pisali obveznih nalog, ravno tako ocenjeni kot tisti, ki so jih.

Šolski minister je pred kratkim napovedal možnost tožbe sindikata zaradi spodbujanja učiteljev h kršitvam delovnih dolžnosti. Obljubil pa je tudi temeljito strokovno in pravno obravnavo problema ter predlog rešitve do začetka prihodnjega šolskega leta. Sindikat pa je napovedal nadaljevanje bojkota po drugem polletju in - če pričakovane rešitve ne bo hitro - v začetku marca stavko vseh učiteljev. ● H. J.

Na Jesenicah primanjkuje strokovnjakov

Jesenice se vključujejo v študij na daljavo

Jesenice, 20. januarja - Slovenija je ob koncu lanskega leta sprejela obsežen projekt študija na daljavo, v katerega se bodo vključili tudi Jeseničani v okviru Ljudske univerze in Centra srednjega usmerjenega izobraževanja za smeri: pedagoška, organizacijska, ekonomska, gradbeniška, tehnično naravoslovna.

Center za razvoj univerze je vsem slovenskim županom poslal predlog, da bi se občine vključile v posodabljanje študija o delu z uvajanjem študija na daljavo. V visokošolski študij se pri nas vključuje le 16 do 18 odstotkov mladih ljudi, medtem ko je to odstotek v razvitem svetu od 30 do 60 odstotkov.

Tako kot v Sloveniji ni mogoče pričakovati pozitivnih sprememb v kakovosti dela in življenja, tako tudi na Jesenicah nujno potrebujejo več strokovnjakov. Zanimivo je, da je število prostih za vstop na univerzo veliko večje, kot jih univerza zmore sprejeti. Letos je ostalo zunaj univerze kar 5218 prostilcev.

Proti koncu lanskega leta je bil v Sloveniji v okviru študija o delu odobren projekt študija na daljavo. V prvi fazi razvoja naj bi izobraževanje odraslih posodobili z uvajanjem multimedialnega študija ob delu, ki ga omogoča nenehni razvoj računalniške in telekomunikacijske tehnologije. Uvedba takšnega študija je velik projekt, ki nudi možnost bolj množičnega in cenejšega izobraževanja, namenjen pa je predvsem aktivnemu prebivalstvu z delovnimi izkušnjami. Študiju na daljavo dajejo vse večjo veljavo evropske težnje k integraciji in mednarodni napor, da bi vsem svetu razvili široko mrežo izobraževanja.

Studentje, ki bi se vključevali v ta študij, naj bi imeli možnost, da se v bližini svojih prebivališč povezujejo v študijskih centrih, kjer v stikih s svetovalci, mentorji in sami med seboj prejmejo potrebne informacije in nasvete.

Tudi jeseniška občina se bo vključila v študij na daljavo v okviru Ljudske univerze Jesenice in Centra srednjega usmerjenega izobraževanja. Odločili so se za pedagoške, organizacijske, ekonomske, gradbeniške in tehnično naravoslovne usmeritve. ● D. Sedej

STRANKARSKE NOVICE STRANKARSKE NOVICE

Odločitve, kdaj bomo spet volili, še ni

Trd oreh volilne zakonodaje

Če je ne bomo začeli pripravljati pospešeno, resno in brez fige v žepu, ne bomo volili niti spomladi niti jeseni, čeprav ustavni zakon določa, da je jesen zadnji rok. Če se nam parlament dokončno sesuje, smo dolžni po ustavi izpeljati volitve v dveh mesecih in hudo nerodno bo, če ne bomo imeli nove volilne zakonodaje, stare pa ne priznavamo več.

Ljubljana, 17. januarja - Drugo srečanje predsednikov parlamentarnih strank in vodij poslanskih klubov, strankarska koordinacija pod vodstvom člana predsedstva in predsednika Zelenih dr. Dušana Pluta, pretekli petek je bilo v primerjavi s prvimi takšnimi srečanjem le korak naprej. Strankarski veljaki so se le dogovorili, da morajo imeti do petka, ko se bodo ponovno sešli, le na mizi strokovna izhodišča za volitve v državni zbor, za volitve predsednika republike in za volitve v državni svet, kar je nujno, ne glede, ali bomo volili še do poletja, kar malokdo verjame, ali jeseni, ko po ustavi moramo izpeljati volitve. Če se bo kriza vlade in parlamenta nadaljevala in se bo moral parlament raziti, bomo morali voliti v dveh mesecih in bomo zakonodajo potrebovali. Stranke tudi soglašajo, naj bodo volitve v 90-članski državni zbor in predsedniške volitve sočasno, glede volitev v državni svet s 40 svetniki pa je več nejasnosti. Nekateri so v petek zaradi tega celo predlagali, da državnega sveta v prvi fazi sploh ne bi izvolili ali bi celo spremenili ustavo tako, da bi državni svet kot drugi zbor sicer manjšimi pristojnostmi ukini, vendar je bila taka možnost zavrnjena, strokovnjakom pa naloženo, naj izdelajo tudi načine volitev v državni svet. Problem je namreč v tem, da lokalne samouprave še nimajo organizirane in tako nimajo baze za izvolitev 22 poslancev lokalnih skupnosti, deloda-

jalci, delojemalci in drugi družbeni sloji pa tudi še niso organizirani v smislu zadovoljive volilne osnove. Zato bi volitve v državni svet tokrat lahko potekale po začasnih pravilih. Če je za državni zbor in za predsednika države jasno, da bodo volitve neposredne, pri državnem svetu stvari niso enostavne. Tudi tu se pojavljajo zagovorniki neposrednih volitev kot pristaši posrednih volitev. Omenjena je bila kompromisna možnost, da bi poslance stanov volili posredno, poslance lokalnih skupnosti pa neposredno.

Glede volitev v državni zbor je večina strank na strani proporcionalnega sistema, dopolnjenega z elementi večinskega, kar pomeni, da za izvolitev poslancev v državni zbor ne bi bila odločujoča le razvrstitev na strankarski listi in volja stranke, skladno s politiko stranke, komu dati poslanski sedež, ampak tudi število glasov v volilnem okolišču. Posamezniki so predlagali, da bi moral kandidat določene stranke bivati v volilnem okolišču, ker je to pogoj, da ga volilci poznajo. Tak sistem bi preprečil, da bi bila recimo v državnem zboru večina poslancev iz Ljubljane, kot je sedaj primer v družbenopolitičnem zboru. Do izraza bi torej prišel lokalni interes. Nasprotniki tega razmišljanja pa so povedali, da je državni zbor zbor državljanov, ki odlikava njihovo razporeditev do strank in lokalni interes v tem zboru nima kaj iskati, saj je prostor za lokalne interese državni

svet. Kdo bo sedel v državnem zboru, pa naj bo pristojnost stranke oziroma strankarskih central in nacionalnih list.

Kdaj pa bodo volitve, še ni jasno. Nekateri bi jih imeli radi čim prej, drugi kasneje. Zato je bil upravičen Pučnikov poziv, naj se ne gremo skrivalnic, am-

pak povejmo, kdaj kdo želi voliti, saj je to legitimen politični interes. Tudi na ugotovitev, da volitve spomladi niso mogoče, niso pristali, kar daje slutiti, da bi del strank rad volitve še spomladi, del jeseni, marsikdo pa gotovo še kasneje. ● J. Košnjek

Na sestanku so povedali

Danijel Malenšek in Vitomir Gros (Liberalna stranka) sta protestirala, da morajo o demokraciji volitvah govoriti pod simboli starega sistema in terjala, da jih odstranijo, kar je bilo s strani člana predsedstva Dušana Pluta obljubljeni. Na steni sta viseli sliki Tita in Kardelja.

Dr. Rajko Pirnat (SDZ - Narodna demokratska stranka) je menil, da bi moral državni zbor odlikovati lokalno strukturiranost Slovenije, zato bi moral v zboru sedeti po en predstavnik iz sedanjih občin, ministrstvo za notranje zadeve pa naj čim prej izdela register državljanstva. Dr. Jože Pučnik (Socialdemokratska stranka) je za kombinacijo proporcionalnega sistema in regionalizma s tem, da bi bili s strankarskih list izvoljeni tisti, ki bi dobili po volilnih okoliščih največ glasov. Tako bi lahko kandidirali in bili izvoljeni tudi samostojni kandidati. Dr. Ciril Ribičič (Stranka socialdemokratske prenoje) je zagovarjal dopolnjen proporcionalni sistem, ki bo omogočil več strankam vstop v parlament in s tem preprečil slabo delitev na dva bloka oziroma dve veliki stranki. Tone Peršak (Demokratska stranka) je apeliral k regularnosti postopkov, kar ni v prid strankam, ampak volilcem. Volilni okoliščini naj imajo do 50.000 ljudi, saj je tako število ljudi obvladljivo v vseh volilnih fazah. Nace Polajnar (Slovenski krščanski demokrat) je bil za državni svet kot izključni predstavnik regionalnega interesa, ta pa naj bo zastopan tudi v državnem zboru, vendar manj izrazito. Vitomir Gros (Liberalna stranka) je dejal, da je državni svet čudni zmazek, niti zbor občin, niti regijski zbor. Stranka je za proporcionalni sistem volitev v državni zbor; oba zbor pa morata začeti delovati hkrati. Jožef Školč (Liberalnodemokratska stranka) je menil, da bi bilo pri državnem svetu smiselno spremeniti ustavo in narediti ta zbor le kot zbor lokalnih skupnosti, ne pa tudi ostalih. Ivan Oman (Slovenska kmečka zveza - Ljudska stranka) je nasprotoval ukinitvi državnega sveta ali spremembi komaj sprejete ustave in menil, da bi bil tudi državni svet lahko izvoljen, če ne drugače, na posreden način. Državni zbor naj se voli na proporcionalen sistem, državni svet pa po večinskem sistemu. Viktor Zakelj (Socialistična stranka) je pozval k izdelavi volilnih zakonov trajnejše vrednosti. Glede volitev državnega sveta se je treba dogovoriti, kar je bolje, kot menjati ustavo ali državne svete sploh ne izvoliti, ker bi bila potem skupščina velika "pokveka". Bil je za proporcionalni sistem z elementi regionalnosti. Če bo hotela država delovati, je treba izdelati tudi sistem komunalnih volitev.

Kučan napovedal kandidaturo

Sedanji predsednik predsedstva Republike Slovenije je možnost ponovne kandidature za predsednika republike napovedal pretekli teden.

Ljubljana, 20. januarja - Z besedami, "če bo razvoj dogodkov šel v smer, ki jo zagovarjam, da smo namreč ljudem odgovorni za zagotovitev miru, socialne varnosti in blaginje, bom spet zastavil svoje ime za to stvar", je predsednik predsedstva Republike Slovenije Milan Kučan napovedal možnost ponovne kandidature za predsednika republike. Za osvežitev spomina: na volitvah aprila 1990 je bil Kučan izvoljen v drugem krogu in je dobil 58,59 odstotka glasov, njegov protikandidat dr. Jože Pučnik pa 41,41 odstotka glasov.

Nova ustava v 102. členu pravi, da predsednik republike predstavlja Republiko Slovenijo in je vrhovni poveljnik njenih obrambnih sil. Naslednji 103. člen pa pravi, da se predsednik republike izvoli na neposrednih, splošnih in tajnih volitvah in je izvoljen kandidat, ki je dobil večino veljavnih glasov. Predsednik je izvoljen za dobo petih let, vendar največ dvakrat zaporedoma. Na osnovi dosedanjih razprav o izvedbi prihodnjih volitev na osnovi nove ustave sklepamo, da bomo predsednika volili hkrati s poslanci v državni zbor in državni svet. ● J. Košnjek

Pogovor o programu in statutu

Radovljica, 18. januarja - Gorenjski regijski odbor Slovenskih krščanskih demokratov je organiziral v soboto v Radovljici politični seminar za funkcionarje krajevnih in občinskih odborov stranke Slovenskih krščanskih demokratov. Radovljiško srečanje je sodilo v okvir poglobljenih priprav na kongres stranke, ki bo predvidoma 29. februarja v Ljubljani, zato je bilo, razumljivo, namenjeno največ pozornosti programu in statutu stranke, ki bo sta kot temeljni listini sprejeti na kongresu. Pogovor na to temo je vodil podpredsednik stranke Franc Miklavčič. Popoldanski del seminarja pa je bil izpolnjen z obravnavo volilne strategije stranke, vodil pa ga je vodja strankinega volilnega štaba Edo Stančič, predstavnik občinskih odborov pa so se medsebojno obvestili in obravnavali konkretne priprave na kongres. Kot je povedal eden od organizatorjev političnega seminarja Janez Postrak, se bodo gorenjski krščanski demokrati v prihodnje še srečevali, prvo takšno srečanje pa bo namenjeno obravnavi nove volilne zakonodaje. ● J. K.

GORENJSKI KOMENTAR

H. Jelovčan

HELENA JELOVČAN

RUŽV, mesto strahov

Rudnik urana Žirovski vrh, kjer je še pred poldrugim letom vse vrvelo in bobnelo, danes daje tesnobni vtis mesta strahov. Čeprav je bilo ves ta čas na dlani, da je s kopanjem in predelavo uranove rude konec, je republiška vlada šele pred kratkim objavila "osmrtnico", predlog za izdajo zakona o prenehanju z osnutkom zakona. V četrtek ga je sprejel družbenopolitični zbor slovenskega parlamenta, do končnega sprejetja bo preteklo še nekaj vode.

Ločani, ki jim je bil rudnik vsiljen - čeprav so se potihem svojčas z njim tudi ponašali: delavci so dobro zaslužili, kraj je napredoval, občinski družbeni proizvod je bil z rudnikom bogatejši za približno devet odstotkov - so odločitev republike sprejeli z olajšanjem. Nevarne tovarne, pred katero so v strahu za zdravje najbolj trepetali sosede, ki jih ugodni rezultati študije o vplivu rudnika niso prepričali, ne bo več. Vendar pa je ostal drugačen strah. Pri delavcih najprej strah pred brezposelnostjo in revščino, pri drugih okoliščanih in občinskih vodilnih možeh pa predvsem strah, kaj se bo v rudniku poslej dogajalo. Rudnik je bil predrag, da bi ga republika pustila preprosto zbrisati. Trnuljčico je treba prebuditi iz spanja, poljub rudniku, ki so mu šele v zakonskem osnutku dali nalepko "jedrski objekt", naj bi (morda) dobil poteze skladišča za trdne ostanke posebnih odpadkov ali celo za radioaktivne odpadke.

V občini so z učinkom strahovanja že lani sprožili močan odpor proti morebitnim načrtom republike za preusmeritev rudniških objektov v skladišče ali predelavo odpadkov. Odpor se je ob obravnavi osnutka zakona v parlamentu še bolj razplamenel. Poslanci so uspeli z nekaterimi ugovori; opuščeni rudnik ne bo jedrski objekt, vlada mora v treh mesecih pripraviti zakon o renti za prebivalce iz rudniškega okolja, skupščinska telesa in vlada morajo zakon oziroma pripombe nanj (ekološko nesporno nadomestne dejavnosti, zdravstveno varstvo za zaposlene itd.) dobro premisliti.

Ne bi bilo napak, če bi usodo rudnika še enkrat temeljito pretehtali tudi v škofjeloški občini. Morda že na izredni seji skupščine, s katero imajo predvsem namen prekriti vladne načrte o skladišču odpadkov v speči Trnuljčici. Občinski izvršni svet je v svoje programske usmeritve decembra 1990, leta res zapisal, da bo v rudniku preprečil skladiščenje radioaktivnih ali posebnih odpadkov ter potrdil le ekološko sprejemljive nadomestne dejavnosti, vendar pa je nekaj vrstic pred tem v poglavju "odpadki" med drugim zapisal tudi, da si bo prizadeval za zbiranje koristnih odpadkov in njihovo reciklažo ter za sistemsko reševanje posebnih odpadkov - EKO-kemijo. Ko je nemški Fischer lani v rudniku ponudil reciklažo, so Ločani donosno proizvedeno, ki ima prihodnost, gladko zavrnili.

Očitno je problem v tem, da v škofjeloški občini ne vedo, kaj bi radi. Dolgoročnega smerokaza razvoja nimajo. Če je njihova smer turistično gospodarstvo - program razvoja turizma so decembra sprejeli z enoletno zamudo - in če so ugotovili, da bodo od tega nekoč lahko živeli, karšnegakoli odlaganjske odpadkov resnično ne morejo dovoliti. Še tako bo trajalo desetletja, da se bo Škofja Loka odresla negativne asociacije na uranski rudnik ter z okolico postala vabljiva turistična točka. In če pot v turizem, brez umazane industrije, drži (po odlaganju preselitve LTH-jeve Orodjarne in lvarne ter klavnice iz mestnega jedra je dvom najbrž dopusten), bi morali izrabiti vplivne ljudi, ki jih imajo v republiških vrhovih (Zoran Thaler, namestnik zunanjega ministra, Emil Milan Pintar, predsednik vlade v senici, Viktor Zakelj, predsednik socialistov, vsi so tudi poslanci, če omenimo le nekatere najbolj vidne). Zoran Thaler, denimo, se je že davno tega zavzemal, da bi v občini oblikovali poseben "štab" za koordinacijo z republiko, se tako rekoč ponujal. Ločani očitno potrebujejo svoje poslance le tedaj, ko sami tako presodijo.

Če pa je zagledanost v turizem (kmetijstvo in drobno obrt) le trenutna muha iz predvolilnih obljub političnih strank, pravi zaslužek pa še naprej ostaja v industriji, bi bilo prav in pošteno, da občinski vodstveniki to tudi povedo. In potem morda tudi misel na predelavo ali skladiščenje odpadkov ne bi bila tako zelo bogokletna. Jeseničnom je (potihem) že žal za milijoni tolarjev, ki se z odpadki peljejo na Finsko. Tuja strokovna literatura o "odpadkovni industriji" prica o dosežkih sodobne tehnologije tudi na področju ekologije. Vprašanje, koliko jo Ločani berejo. Republiški "ekološki" minister Miha Jazbinšek iz stranke zelenih, ki Škofjo Loko tudi kot projektni dokaj dobro pozna, jo gotovo bere, sicer ne bi za opuščeni uranski rudnik predlagal skladiščenja trdnih posebnih odpadkov. Ali pa so v republiki res sami zlobneži, ki bi Ločane radi pomorili?

Tomaž Teran, predsednik SDSS Tržič

Z novim poletom nad težave

Tržič, 18. januarja - Na izrednem občnem zboru pred dobrim mesecem so tržiški socialdemokrati izbrali novo vodstvo. Novi predsednik Tomaž Teran za Gorenjski glas predstavlja program dela svoje stranke v bližnji prihodnosti. Večerni pogovori z uglednimi gosti so tudi priložnost za pridobivanje novih članov.

Kdaj je bila ustanovljena SDSS Tržič in koliko članov je imela na začetku svojega delovanja?

TERAN: »Ze pred zadnjimi volitvami smo se tržiški socialdemokrati združili v stranko, ki je delovala v okviru Demosa. Začeli smo z manj kot deset člani, katerih aktivnost je po volitvah upadla.«

Sedaj torej oživljate dejavnost stranke nanovo?

TERAN: »Sredi decembra lani smo sklicali izredni občni zbor, na katerem smo izvolili novo vodstvo. Takrat so mi zaupali predsedniško dolžnost, v predsedstvu pa so še štirje člani. Skupaj smo oblikovali program dela v prihodnosti. Najpomembnejša naloga bo zahteva občinski vladi za sprejem socialnega programa, saj nizke plače in velika brezposelnost prinašata številne probleme. Naša stališča glede reševanja težav bomo občinski skupščini posredovali prek svojega delegata, ki ga bomo vabili na razširjene seje predsedstva stranke. Zaradi osipa članstva bo eden od pomembnih ciljev tudi pridobivanje novih članov. Sedaj jim imamo nekaj manj kot dvajset, vendar upamo, da jih bo že po današnjem socialdemokratskem večeru več. Povedal bi še, da imamo od prejšnjega tedna v nekdanji pisarni Demosa na občini uradne ure za obiskovalce vsako sredo med 13. in 15. uro, ob petkih pa med 9. in 11. uro. Poklicati nas je moč tudi na telefonsko številko 52-388.«

Bodo današnjemu večeru sledili pogovori še z drugimi gosti?

TERAN: »Današnji večer, pa tudi popoldanski pogovor z dr. Pučnikom na tržiskem radiu, je pokazal precej zanimanja ljudi za našo dejavnost. Zato bomo vsak mesec skušali organizirati podobno srečanje. Udeležence bomo na tak način seznanjali s svojim programom in si prizadevali za pridobivanje novih članov. Glede volitev mislim, da bi morali čimprej določiti datum zanje, saj se s čakanjem položaj le slabša.« ● Stojan Saje

Socialdemokratski večer v Tržiču

Rešiti gospodarske in socialne probleme

Tržič, 19. januarja - Gost prvega večera tržiških socialdemokratov je bil sinoči strankin predsednik dr. Jože Pučnik. Razmišljal je o prihodnji dejavnosti, med katero se bo SDS Slovenije posvetila predvsem reformi gospodarstva in reševanju socialnih stisk. Prav zato je treba končati strankarske razprtije, je ocenil v sproščnem pogovoru s Tržičani.

Gost večera je v uvodu poudaril, da je s priznanjem samostojnosti Slovenije rešeno nacionalno vprašanje. Zato naj bi zastave slavja razvili le ob praznikih, druge dni pa bo treba posvetiti reševanju življenjskih problemov. Kot je ocenil dr. Jože Pučnik, Slovenci nismo manj sposobni in pridni od sosedov na tujem, vendar ne znamo dobro novčiti rezultatov svojega dela. Zato bo treba gospodarski sistem, ki je podoben loncu z luknjami v dnu, ne le popraviti, ampak preoblikovati po tujem modelu. Šele reformirano gospodarstvo bo omogočilo učinkovitejšo odpravo socialnih težav, ki so iz dneva v dan večje. Socialdemokrati vidijo rešitev zlasti v enakomernem porazdeljevanju bremen na vse družbene skupine, pri čemer bo najšibkejšim potrebna državna zaščita.

Tržiški župan Peter Smuk je priznal, da imajo v občini kup problemov zaradi pomanjkanja dela. Zaslužki delavcev v Tržiču so bili že prej manjši kot drugod, z upadanjem gospodarske moči tovarn pa so se še poslabšali. Skrb občinske uprave so vendarle samo še javne zadeve.

Več obiskovalcev v polni dvorani tržiškega gasilskega doma, ki jim je bila to prva priložnost za pogovor tako z županom kot z gostom večera, je potožilo nad nenehnimi dražitvami stanarin, kar upokojuje spravlja na rob preživetja. Glede tega je dr. Pučnik odgovoril, da se bo njihova stranka zavzela za uvedbo stanovanjskega dodatka za ljudi z nizkimi dohodki, drugi pa bodo morali plačevati ekonomske stanarine. Na klice iz dvorane, kdo je kriv za vse to, je ponovil svoje misli iz Cankarjevega doma izpred dveh let o nujni prehoda iz zgodovine v prihodnost.

Potem ko je skupaj s Tržičani razmišljal o direktorski moči in redki kazni za njihove grehe, je ugotovil potrebo po razvijanju državljankega poguma. Kot je predlagal, lahko ljudje pokažejo svojo odločnost s sporočanjem podatkov o določenih nepravilnostih vodstvu stranke. Še pomembneje pa bo, je menil dr. Pučnik, kakšne ljudi bodo volilci izbrali na prihodnjih volitvah. Med drugim je še ocenil, da bo treba doseči soglasje glede volitev v tednu ali dveh. Socialdemokrati so pripravljani podpreti sedanjo vlado do konca prvega poletja; če do takrat ne bi bilo volitev, pa bodo podprli mandatarija z ustreznim vladnim programom. Ker je sedanje razmerje moči v parlamentu v prid delodajalcem, bi kazalo misliti tudi na to pri prihodnjih volitvah, je ob koncu večera opozoril Branko Grims, predsednik gorenjskih socialdemokratov. ● Stojan Saje

Čigave so luči?

Spet ena potrditev, kako prav bi bilo, če bi se pri načrtovanju, reševanju problemov... najprej posvetovali, ali pa vsaj seznanili, kako stvari rešujejo pri sosedu. Tako se na primer ne bi moglo zgoditi, kar se dogaja zdaj, da imajo krajanji v spodnjem delu Gorenjske zaradi drage elektrike, ki jo morajo plačevati krajevne skupnosti, največkrat bolj temno zimsko nočno pot do doma. V zgornjem delu Gorenjske sicer zaradi tega, ker krajevnim skupnostim tokovino plačuje "občinski proračun", seveda prav tako varčujejo, vendar pa se jim ne dogaja, da bi bila v sosednji krajevni skupnosti tema, v drugi pa vse razsvetljeno.

V jeseniški občini je javna razsvetljava oziroma tokovina krajevnih skupnosti breme občinskega proračuna oziroma prejšnje komunalne skupnosti že najmanj 15 let. V radovljiški občini so se za to odločili letos, ko so sklenili pogodbo z Elektro Kranj in Žirovnica. Zanimiv pa je tudi odgovor strokovnega delavca v občini v zgornjem delu Gorenjske, zakaj tako.

"Lokalna oblast mora poskrbeti, da bo krajan do stvari, za katere skrbi država (šolstvo, zdravstvo, promet, sociala, delo...) varno prišel. Mislim, da bi to moral biti tudi eden osnovnih ciljev sedanje demokracije v državi Sloveniji... Nekdo pa je v šali potem dodal: če že plačujemo davke, potem jih ne plačujmo v temi! ● A. Žalar

Zbor krajanov v Poljanah

Dogovor za gradnjo kanalizacije

Poljane, 19. januarja - Potem ko so na zboru krajanov v Poljanah v nedeljo dopoldne potrdili poročilo delegata v zboru krajevnih skupnosti občinske skupščine in se seznanili z uresničevanjem lanskega programa KS ter potrdili program za letos (razrešili pa so tudi enega člana sveta KS in v svet imenovali novega), je bila osrednja točka Dogovor o gradnji kanalizacije.

Novo vodstvo krajevne skupnosti si je že ob izvolitvi postavilo cilj, da v krajevni skupnosti poleg najrazličnejših komunalnih in drugih del razreši tudi problem šole in kanalizacije. Tako za povečanje šole kot za izgradnjo kanalizacije so se pripravile začele že pred časom. Tako imajo za kanalizacijo na območju Poljan, Hotovlje, Predmosta in Dobij že načrte, pridobili so lokacijsko dovoljenje, deluje pa tudi že gradbeni odbor.

Na zboru v nedeljo krajanji na utemeljeno potrebo po začetku gradnje niso imeli pripomb. Opredelili so se tudi, da bi prispevek, ki naj bi ga dala h gradnji glavnega kanalizacijskega voda vsaka stanovanjska enota (teh je na območju, kjer bi zgradili kanalizacijo okrog 200) pobirali sedem let in sicer po 593 tolarjev na mesec. Opredelili so, da bi za gradnjo uličnih kanalov 70 odstotkov sredstev prispeval investitor (KS), 30 odstotkov pa krajanji. Tisti, ki se v akcijo, ki naj bi trajala 7 let, ne bi vključili takoj, bi kasneje morali za priključek oziroma izgradnjo prispevati polovico več, kot bo znašal sedanji prispevek.

Gradbeni odbor ocenjuje, da bo celotna izgradnja veljala okrog 11 milijonov tolarjev, v kar pa ni všteta izgradnja na najtežjem odseku in sicer na Žagarjevem delu. Odločitev za takšne pogoje, ki so jih sprejeli na zboru krajanov v nedeljo, pa še ne pomeni, da se bo akcija tudi začela. Gradbeni odbor bo namreč podrobno pismeno obrazložitev poslal na vsa stanovanja (in tudi lastnikom vikendov), kjer naj bi se kanalizacija gradila in februarja naj bi se krajanji odločili o predlogih gradbenega odbora. Če se bo za predlagane pogoje, pri čemer pa odbor tokrat še v finančnem načrtu ni upošteval za izvedbo akcije tudi morebitne družbene pomoči, odločilo vsaj 60 odstotkov vseh, ki naj bi vsak mesec prispevali za gradnjo, potem bodo marca in aprila z njimi sklenili pogodbe za gradnjo kanalizacije. Pogoji za začetek akcije bo torej 60 odstotkov ZA. ● A. Žalar

Problemi v KS Velesovo

Nova lokacija za mrliške vežice

Velesovo, 19. januarja - Po blagoslovitvi lipe v nedeljo dopoldne, ki so jo v Adergasu v krajevni skupnosti Velesovo v kranjski občini posadili ob mednarodnem priznanju Slovenije, je bila osrednja točka na zboru krajanov krajevne skupnosti v dvorani Kulturnega doma v Adergasu Problematika mrliških vežic. Ker z izgradnjo vežic na prvotno opredeljeni lokaciji niso uspeli, so tokrat pristali na drugo.

Kar približno dobro poldrugo leto so trajala prizadevanja v KS Velesovo, da bi na Murnikovi parceli, kjer so najprej sanirali tudi odvodnjavanje, lahko zgradili mrliške vežice. Te so obveza, saj so se krajanji za gradnjo odločili na referendumu. Pa se je potem zaradi strokovnega nesoglasja Zavoda za varstvo naravne in kulturne dediščine zadeva zapletala, morda pa bi se lahko tudi občina odločneje opredelila v zvezi s problemom, tako da so denar, ki so ga že imeli, sicer namenili za druge dejavnosti.

Zdaj pa so se po posvetovanju z Zavodom za varstvo naravne in kulturne dediščine v krajevni skupnosti odločili za drugo lokacijo, ki je po presoji Zavoda primerna. Gre za Čubuljev travnik in krajanji so se na zboru tako z razlago o poteku dogovarjanja in z novo rešitvijo strinjali. Tako bo v krajevni skupnosti letos osrednja akcija izgradnja vežic. Prvi izračuni so pokazali, da bi krajanji morali prispevati po 200 DEM v tolarjski protivrednosti in sicer v sedmih obrokih. Nekaj materiala za gradnjo že imajo, sicer pa naj bi gradnjo ponudili najboljšemu izvajalcu "na ključ". ● A. Ž.

Pred zborom krajanov KS Velesovo je bila najprej svečanost ob blagoslovitvi lipe.

Izjava Društva arhitektov Radovljica potrjuje odločitev komisije

Leški sindrom železniške inercije

Kadar stroka daje prav diametralno nasprotnim rešitvam v prostoru in se v razlagi "spušča" celo na jeznorit nestrokovni dialog, preostane nestrokovnemu opazovalcu, da si pač misli in se odloča po svoje.

Radovljica, 20. januarja - Naselje, somestje, promet in povezave je bila strokovna tema na posvetu Društva arhitektov Radovljica minul teden v četrtek v prostorih knjižnice A. T. Linhartarja v Radovljici. Na strokovni pogovor, kateremu iztočnica in glavni namen je bil natečaj in rešitev oziroma opredelitev komisije za razvrstitev predloženih rešitev o prometni ureditvi Lesc, smo bili povabljeni tudi novinarji.

Površen, ali še bolje, s problematiko neseznanjen opazovalec, pravzaprav ne bi bil posebej pozoren, zakaj se po končanem natečaju, nagrajenih in odkupljenih delih za prometno ureditev Lesc, kjer je bila zahteva ohranitev starega jedra in le-temu podrejena ureditev tranzitnega prometa v Lescah, po tolikem času o tem še posebej opredeljuje Društvo arhitektov. Razprava, ki je sledila po ponovni razlagi avtorjev posameznih del iz natečaja, pa je pravzaprav po svoje razkrila najbrž utemeljeno odločitev za razpravo v Društvu. Glavna korist strokovnega srečanja in kakovosti, ki jo je le-to odprlo in pokazalo, pa je, da je tokrat prometno in v prihodnje prostorsko in bivalno razvojno ureditev Lesc predstavila kot vzorec za še katero rešitev, ki je

povezana s tako imenovano posedanjo železniško inercijo (vztrajnostjo), tej pa bi v tem prostoru sedanje radovljiške občine lahko rekli tudi kar leški sindrom.

Leščane, tokrat morda še posebej predvsem nekateri, sicer pa kraj nasploh, že dolgo časa burijo razmišljanja in rešitve križanja prometa (cestnega) z železnico. Že pred približno 20 leti, sta se pri prečkanju železniške proge predstavljali dve rešitvi: podvoz in nadvoz. Vendar je bil nadvoz potem ovržen, v skupščini pa srejata rešitev s podvozom. Sedanji natečaj z večino nagrajenih rešitev (prva nagrada ni bila podeljena) je tudi kot največkrat ponovljeno in najbolj sprejemljivo rešitev o izločitvi tranzitnega prometa iz starega jedra opredelil podvoz. Poseben odkup

pa je dobilo tudi delo z nadvozom. Razlaga za ta razlog je bila, da tudi ta rešitev (ne sicer toliko nadvoz, kot ostale v prostoru) dajejo dobre ideje za nadaljnje opredeljevanje v leškem prostoru in za odločanja v zvezi s prostorskim urejanjem. Takšna ocena pa velja tudi za vsa druga, nagrajena in neodkupljena dela. Nobeno od natečajnih del namreč v celoti ne zadovoljuje (tudi drugo nagrajeno ne), vsa pa imajo vrsto idej in smernic, koristnih za bodoče načrtovalce.

Umirjena, strokovna razprava, ki je za nadaljnje delo v prostorskem opredeljevanju dala prednost podvozu (pod železniško progo), pa se je precej razvnela in stroko "spustila" na raven nestrokovnosti in besednih izstrelkov, ki pa vendarle niso povzročili pregretja, ko je bilo pojasnjeno, da se večina Leščanov opredeljuje za nadvoz. Čeprav pravega dokaza ni bilo, da takšen rezultat razstave natečajnih del v Lescah pomeni pravzaprav vmeša-

vanje politike v stroko, je vendarle že samo takšna izjava razpihala tudi strokovno žerjavico.

Zogico pa je potem umirila ocena, da je čas, ko tudi železnica ne more biti več "tabu tema". Poglobitev železniške proge v Lescah bi razrešila nivojsko križanje ceste z njo v Lescah, hkrati pa z idejnimi rešitvami iz natečaja uredila tudi promet s ciljem ohranjanja starega jedra. Društvo je takšno opredelitev podprlo, zavedajoč se, da ne gre samo za Lescce, ampak sedanji Leški sindrom s tem odpira celotno gorenjsko progo, pri kateri so zaradi nje še posebno veliki problemi v Kranju. Stroka je na ta način žogico servirala politiki; pa ne le radovljiški, ampak kar celotni gorenjski. Hkrati pa se je z izjavo o pravilnosti dela komisije za natečajne projekte in ob opredelitvi za podvoz v Lescah zavarovala z rezervno varianto (če koncept poglobitve železniške proge ne bi uspel), ki jo bo v korist Leščanov v nadaljnjih postopkih tudi vsestransko predstavila in razložila. ● A. Žalar

Konec velike akcije v Besnici

Telefonija je za lep čas rešena

Po vključitvi dobrih 200 novih, ko imajo zdaj v krajevni skupnosti več kot 400 telefonov, je brez telefona le še kakšnih 10 odstotkov gospodinjstev.

Besnica, 17. januarja - "Končana je velika akcija in velika zahvala gre Janku Potočniku, ki si je od 1988. leta prizadeval, da danes lahko ugotovljamo, da smo dobili telefone. Tudi za PTT velja ugotovitev, da so se po začetni rahli "nezaupljivosti" potem vključili v naša prizadevanja. Še posebej pa bi se radi zahvalili gospodu Kramarju, ki je bil med akcijo vsak dan z nami. Naj mu zato skromno darilo krajša čas v prihodnje."

Na manjši svečanosti v petek ob zaključku akcije, ki sta se je poleg izvajalca oziroma PTT podjetja in vodstva KS oziroma gradbenega odbora udeležila tudi predsednik izvršnega sveta občine Vladimir Mohorič in podpredsednik Peter Orehar, se je zahvalil predsednik sveta KS Matevž Kleč.

Stane Kramar

Tako organizacijo in izvedbo akcije ter sodelovanje krajanov v njej je pohvalil tudi predstavnik Firme Tela Stane Kramar: "Sodeloval sem pri tej akciji ta-

Janko Potočnik

ko rekoč od začetka in bil potem zraven pri vseh majhnih in velikih delih. Če primerjam akcijo v Besnici, ki se je začela v začetku 1989. leta, z drugimi, ko sem v zadnjih 15 letih sodeloval pri gradnji telefonije v različnih krajih Gorenjske, potem bil rekel, da je bilo moje delo tukaj dokaj lahko. Gradbeni odbor je ves čas in na vseh področjih zelo dobro vodil dela, krajanji pa so dobesedno živeli s to akcijo. Ni bil problem, če je bilo

treba zbrati tudi 50 ljudi skupaj. In nobenih posebnih težav ni bilo pri soglasjih. Zato je bila "besniška telefonija" iz kar številnih akcij, pri katerih sem sodeloval, ena tistih, ki se jih bom pravzaprav rad spominjal."

Da je bila to zelo zahtevna akcija, je potem potrdil tudi predsednik gradbenega odbora Janko Potočnik: "Po vrednosti in zahtevnosti je telefonija, s katero smo začeli 1. januarja 1989 in jo zdaj tudi končali do pogodbenega roka, na primer enakovredna kar trem petletnim samopriskomom iz obdobja 80-85. Pa tudi v primerjavi z drugimi deli v minulem več kot desetletnem obdobju je bil tokrat za krajanje to zajeten zalogaj. Še najtežje je bilo, ko smo izvedeli, da bodo dela iz načrtovanih 850.000 DEM po projektu veljala kar 1,7 milijona DEM. Znašli smo se v veliki zadregi, ali vse skupaj prekiniti, ali pa nadaljevati, saj so krajanji že prispevali denar, mi pa smo ga tudi že vezali. Pa smo potem nadaljevali in precej nam je šla "na roko" inflacija. Finančno akcija sicer še ni sklenjena, vendar mislim, da posebnih zapletov ne bo več."

Podobno kot Janko Potočnik, gradnjo telefonije v krajevni skupnosti ocenjuje tudi

Rajko Mazi

Rajko Mazi, ki je v gradbenem odboru imel na skrbi predvsem Zabukovje in Rakovico. "Dobro se je vse skupaj izteklo. Pripravljenost krajanov je veliko pomagala in mislim, da je bilo ravno to tudi spodbuda gradbenemu odboru, da v kritičnem trenutku 1990. leta, ko smo izvedeli za ceno, nismo popustili. Če bi sodeloval še enkrat v akciji? Ne vem, mislim, da je pri cestah in drugih podobnih akcijah veliko lažje. No, za naprej pa nam prav na cestah dela še ne bo kar tako hitro zmanjkalo. Še telefonijo pa smo najbrž za lep čas podelali." ● A. Žalar

Letos telefoni v Ratečah - V jeseniški občini s polletno zakasnitvijo uresničujemo srednjeročni program na področju telefonije. Okrog 600 novih telefonskih priključkov so lani dobili v občini in letos bi jih približno prav toliko. Dve veliki akciji se bosta začeli že spomladi in sicer v krajevni skupnosti Mojstrana in Rateč, kjer so prostori za centralo. Na sliki: prostor za novo centralo v Ratečah, kjer se bo gradnja razvodnega omrežja začela spomladi. - A. Ž.

Srednji vrh brez telefona

Gozd Martuljek, januarja - Srednji vrh nad Gozd-Martuljkom je najbolj značilno visokogorsko naselje v jeseniški občini, kjer se vaščani večinoma ukvarjajo s kmetijstvom. Vendar pa vas sodi v demografsko ogrožena območja in v naslednjih letih tudi pričakuje širšo pomoč. Oskrba naselja s pitno vodo je sicer zadovoljiva, vendar je vodovodno omrežje potrebno obnove. Nezadovoljiva pa je oskrba s požarno vodo, posebej v zimskem času, ko je naselje odrezano od ostalih naselij.

Na Srednjem vrhu si tudi zelo želijo telefonov, saj imajo samo en telefonski priključek pa še to v gostinskem lokal, ki je zaprt, in še do tega priključka ljudje ne morejo.

Cesto, ki pelje na Srednji vrh je delno obnovljena, kanalizacije pa nimajo. V prihodnje naj bi torej predvsem zgradili telefonsko omrežje s povezavo na telefonsko centralo v Kranjski Gori in dokončali dela na edini cestni povezavi Srednjega vrha z dolino. Nujno bi morali vodovodno omrežje obnoviti in zgraditi hidrant, prav tako pa bi bil že skrajni čas, da se uredijo tudi hudoourniki na tem območju. ● D. S.

Zavod za usposabljanje invalidne mladine v Kamniku

Računalniki lajšajo pot do zaposlitve

Da bi tudi mladim invalidom izboljšali zaposlitvene možnosti, v kamniškem Zavodu za usposabljanje invalidne mladine širijo in posodablja šolske programe.

Kamnik, 17. januarja - V kamniškem zavodu se na osnovni in srednjih šolah izobražuje nad 150 šolarjev. Glede na usmeritev, naj bi čimveč mlajših otrok ostalo v izvornem okolju in se šolalo med vrstniki, je v tamkajšnji osnovni šoli zdaj manj vpisa, povečan pa je vpis na srednjo šolo. Ta izobražuje administratorje v tri in štiri letnih programih ter elektronike v dve-, tri- in štiri letnih programih.

Njihova srednja šola je zanimiva tudi za zdrave iz Kamnika in okoliških krajev: to je integracija invalidov v običajno okolje samo v prid. Med stotniki zavodovih srednješolcev je kar 40 zdravih. Šolanje na zavodu je namreč enako rednim programom srednjih šol, prilagojeni so le številni normativi in nekatere metode učenja.

»Glede na trend, da mlajši otroci čimdlje ostanejo v domačem okolju, si prizadevamo v Ljubljani odpreti dislocirano enoto zavoda, ki bo to olajšala. V enem večjih mest pa bi osnovali stanovanjsko skupino starejših, ki se šolajo, da bi v prid večje samostojnosti in življenja v običajno življenje prebivali v stanovanjih,« nam je povedal direktor zavoda Davor Dominkuš. »Tu računamo na

stanovanji JA. Ducat naših otrok se že šola v bližnjem srednješolskem centru v Kamniku - o tovrstni integraciji pravljamo tudi raziskavo. Sicer pa možnosti naših otrok, zlasti na področju zaposlovanja, skušamo povečati tudi s posodobljenimi programi in opremo šole. V dveh letih smo opremili dve računalniški učilnici, s računalniškim opismenjevanjem začnemo že pri osnovnošolcih, sprva kot s terapijo, v srednji šoli pa smo tudi vključeni v projekt računalniškega usposabljanja. Možnosti za zaposlovanje naših otrok še niso tako slabe, kot bi pričakovali glede na splošno stanje, saj se je zanje doslej našlo delo zlasti v okviru invalidskih društev, denimo, zveze paraplegikov in društev za cerebralno paralizo, predvsem za administrativne poklice, medtem ko naši elektroničarji težje pridejo do dela.«

Po šolanju se nekateri odločijo tudi za študij, čeprav jim je zaradi arhitektonskih ovir manj dostopen. Dva invalida stanujeta v zavodu in študirata v Ljubljani, tam pa imajo v stanovanjski skupnosti zveze paraplegikov tudi skupino študentov. Med šolanjem v srednji šoli pa jim skušajo zlasti s širjenjem znanj omogočiti, da se bodo v življenju lažje znašli.

»Poleg vključitve v srednješolski projekt računalniškega usposabljanja (po počitnicah se začne intenzivni tečaj podjetja Grad) smo letos v prvih le-

Računalniki tudi invalidom odpirajo vrata v svet.

tnih začeli z uvajanjem tako imenovanih izbirnih vsebin,« je dejala ravnateljica zavodske srednje šole Saša Markovič.

birnih vsebinah. Sodelovala sem pri aranžiranju v zabavni glasbi.«

»Za teden dni smo prekinili s poukom in izvedli pet tečajev: računalniškega in fotografskega, filmskega, v video delavnici so posneli lasten film, pri aranžiranju v zabavni glasbi so sami snemali kaseto, v Bohinju pa so se privajali samostojnemu aktivnemu življenju v naravi. Žal so morali otroci te tečaje sami plačati, učitelji, ki so sodelovali pri njihovem izvajanju, pa so to storili brez plačila. Omenim naj še eno novost: za učence prvih letnikov smo letos uvedli nekakšne treninge učenja. Pri dodatnih dveh urah tedensko dobijo srednješolci navodila, kako se hitreje, lažje in učinkoviteje učiti.«

Zavod je sicer nedavno obnovljen, šola pa bi bila obnove zelo potrebna. V triletnih srednjih šolah je po besedah Saše Markovič dan velik poudarek praktičnemu pouku, možnosti zanj pa so premajhne. Namesto treh delavnic bi jih potrebovali še enkrat več.

Učenci v kamniškem zavodu pa ta čas živijo v pričakovanju počitnic, ki se zanje začnajo teden dni prej kot Gorenjcem.

Radenko Lazič iz Kranja pa je v Kamniku že veteran. »Končujem tretji letnik srednje šole za elektronike in šolanje se s tem zame konča. Ne vem še,

kje se bom zaposlil, najraje bi se v kranjski Iskri. Domov v Kranj odhajam, kolikokrat želim, saj sem zelo samostojen. Pri hoji si pomagam z opornicami, zmorem pa tudi brez. Med počitnicami bi šel rad bodisi domov bodisi s prijatelji iz zavoda v Semič. Po počitnicah pa začnem z računalniškim tečajem.« ● D. Z. Žlebir, foto: J. Cigler

DELAVSKI ODVETNIK ODGOVARJA

Pravice obrtnikov do socialnovarstvenih pomoči

Vprašanje: Pred letom dni mi je prenehalo delovno razmerje v podjetju, kjer sem bil zaposlen 15 let. Ker nisem našel druge zaposlitve, sem se odločil za samostojno obrt. V ta namen sem najel več posojil, ki pa me zdaj - poleg drugih obveznosti - tako močno bremenijo, da bom najbrž prisiljen obrt vrniti. Ker žena ni zaposlena, imam pa dva mladoletna otroka, sem v izredno težkem materialnem položaju. Zato sem na Centru za socialno delo zaprosil za socialno pomoč in za otroški dodatek, vendar je bila prošnja zavrnjena z utemeljitvijo, da samostojni obrtniki do socialnovarstvenih pomoči niso upravičeni.

Odgovor: Do socialne pomoči je v smislu Samoupravnega sporazuma o uresničevanju socialnovarstvenih pravic (Ur. list RS št. 27/89) upravičen tisti občan, ki si s svojim delom in sredstvi ne more zagotavljati minimalne socialne varnosti. Sporazum daje enake pravice vsem občanom, torej tudi obrtnikom, vendar pod pogojem, da so izpolnjeni zahtevani pogoji. Upravičenost do socialne pomoči in do drugih socialnovarstvenih pravic je dolžna pristojna služba v vsakem primeru natančno preveriti.

V primeru, če je vlagatelj zahteve za dodelitev pomoči obrtnikom, se praviloma predpostavlja, da obrtnik s svojo dejavnostjo lahko zagotavlja sebi in svoji družini socialno varnost. Zato se skladno z veljavnimi navodili v teh primerih izvede poseben postopek, v katerem se še posebej pozorno ugotavlja upravičenost do družbene pomoči. Podatki, ki jih obrtnik navaja v svojem dohodku in ki služijo kot davčna osnova, namreč ne morejo biti edina podlaga za presojo gmotnih razmer v družini zasebnega obrtnika, ampak se le-te ugotavljajo ob upoštevanju dejanskega materialnega položaja. Ali drugače povedano: za ugotavljanje upravičenosti obrtnika do teh pomoči se uporabljajo zaostrena merila.

V danem primeru pa ocenjujemo, da bi obrtnik lahko upravičeno zahteval denarno pomoč in otroški dodatek, če so razmere dejansko take kot navaja. Ob tem opozarjamo še na določilo 62. člena SaS, po katerem je otrok upravičen do pomoči (= otroškega dodatka) le, če stvarni mesečni dohodek na družinskega člana ne presega 43 odstotkov čistega osebnega dohodka na zaposlenega v gospodarstvu Republike Slovenije. Pravna služba Sveta kranjskih sindikatov Breda Milič, dipl. iur.

VESTI

Invalidi o socialnih zakonih

Osnutek zakona o socialnem varstvu, ki je bil pred kratkim na dnevnem redu slovenske skupščine, je vzela pod drobnogled tudi skupščinska komisija za vprašanja invalidov. Predstavniki invalidov so ocenili, da so starejši ljudje in težje prizadeti invalidi v osnutku zakona prikrajšani in opozorili, naj bi ne bila iz novega zakona izpuščena nobena od doslej veljavnih pravic invalidov. Opozorili so na preizkušene dodatke za ljudi, ki so odvisni od pomoči drugih, na možnost razširitve ugodnosti pri prevozih in možnosti, da se tudi invalidi lahko občasno ukvarjajo z delom za zaslužek.

O zakonu o družinskih dajatvah pa so dejali, da bi moral biti oprt na demografsko politiko. Takšen, kot je sedaj v osnutku, bi bil lahko del zakona o socialnem varstvu.

Zajamčena plača naj bo višja

Skupščina sveta kranjskih sindikatov je od slovenske vlade zahtevala, da določi višji znesek zajamčenega osebnega dohodka, ki zdaj znaša bruto 9.300 tolarjev. Zahtevo utemeljujejo z določilom zakona, po katerem se morajo zajamčene plače povečati praviloma dvakrat letno, če pa je rast mesečnih življenjskih stroškov v dveh zaporednih mesecih višja kot pet odstotkov, pa tudi večkrat. V minulih dveh mesecih pa so življenjski stroški poskočili za več kot pet odstotkov. Druga utemeljitev pa sloni na primerjavi med zajamčenim in najnižjim izhodiščnim dohodkom iz kolektivne pogodbe za gospodarstvo. Slednji je 1. oktobra znašal 12.031 tolarjev, 1. novembra 14.367 in 1. decembra že 16.686 tolarjev. Oktobra je torej razlika med izhodiščno in zajamčeno plačo znašala okoli 29 odstotkov, novembra okoli 54 odstotkov in decembra že 79 odstotkov. Kranjski sindikati zahtevajo takojšnjo določitev višje zajamčene plače, od katere je odvisno večje število zaposlenih delavcev. Vemo pa tudi, da se nanj vežejo tudi številne socialne dajatve.

Vrednost stanovanja: točka 75,33 tolarja

V Uradnem listu Republike Slovenije št. 2/92, ki je izšel v petek, 17. januarja, je začela veljati nova vrednost točke, pomembne za odkup stanovanj. Točka je zdaj vredna 75,33 tolarja.

V treh mesecih, kolikor velja novi stanovanjski zakon, se je vrednost točke povečala tretjič. Najprej je od 19. oktobra do 19. novembra znašala 66,60 tolarja in ujeti jo je hotela večina interesentov za odkup družbenih stanovanj. Novembra se je povečala na 72,16 tolarja in ves december ter še polovico januarja ohranila to vrednost.

Stolpec za upokojence

Kranj, 21. januarja - Društvo upokojencev Kranj prireja skupaj z organizacijo Rdečega križa predavanje o negi bolnika. V petek, 24. januarja, ob 17. uri bo v veliki dvorani društva na Tomšičevi 4 predavala višja medicinska sestra Rajka Zupan. Vabljeni člani društva in drugi upokojenci, ki jih to zanima. Vstopnine ni. Jutri, 22. januarja, ob 16. uri, pa bodo prikazali video posnetke lanskih športnih uspehov.

064/211-373

TELEFON ZA KLIC V STISKI
OD PONEDELJKA DO PETKA
OD 19. - 22. URE

Svetovanje po telefonu 213-581

Center za socialno delo uvaja svetovanje po telefonu. Pokličete lahko vsak ponedeljek, torek, četrtek in petek od 16. do 18. ure po telefonu 213-581. Svetujejo Darja, Lidija, Barbara in Mojca. Anonimnost zajamčena.

sredstva, ki so se zbrala z odkupom družbenih stanovanj, deloma pa tudi z izpraznjenimi

Doslej 500 zahtevkov za odkup stanovanj

Železarna bo sama upravljala s svojimi stanovanji

Jesenice, 16. januarja - Vanja Simeonov je vodja oddelka za stanovanja v jeseniški Železarni in v teh mesecih ima njen oddelek največ dela z vlogami za odkup stanovanj. Železarna razpolaga s 3000 stanovanji, ki so vsa v jeseniški občini, 3.000 stanovanj pa pomeni 55 odstotkov vsega stanovanjskega sklada v občini.

Vanja Simeonov

»V Železarni si želimo, da bi sami razpolagali in upravljali ter vzdrževali s stanovanjskim fondom, ki ga ima Železarna,« pravi Vanja Simeonov. »Smo že pred registracijo nove službe, ki bo ustanovljena najkasneje do konca marca. Z Dominvestom, ki je doslej upravljala z vsem stanovanjskim skladom v občini, se dogovarjamo predvsem o tem, kako bo z upravljanjem v tistih stanovanjskih objektih, kjer nismo lastniki vseh stanovanj. Z Dominvestom načrtujemo, da bi oni prevzeli nekaj računalniške obdelave in drugih poslov - te

dogovore pa naj bi sklenili do 30. marca. V Železarni smo prepričani, da nova služba pomeni večjo racionalizacijo pri upravljanju s tem ogromnim stanovanjskim skladom, obenem pa bomo lahko zaposlili tiste delavce Železarne, ki so zdaj brez dela ali na čakanju na delo doma, dobivajo pa osebne dohodke. Ne nazadnje bo prišlo tudi do zdrave in zaželenne konkurence.

V vsem stanovanjskem fondu je približno 30 odstotkov zelo starega stanovanjskega sklada, za katerega pa mislimo, da bi ga prenesli v sklad na občino in bi bila namenjena za socialna stanovanja ali začasna stanovanja.

V Železarni smo doslej sprejeli 500 zahtevkov za odkup stanovanj in sklenili 300 pogodb. V približno 80 odstotkih bodo kupci poravnali nakup v enkratnem znesku, 20 odstotkov kupcev pa se je odločilo za odkup na obroke v kar najkrajšem roku - do petih let. Pričakujemo, da bodo zahtevki še prihajali in da bomo v dveh letih prodali polovico stanovanj železarskega stanovanjskega sklada.

Tisti, ki nimajo denarja in stanovanj ne bodo mogli odkupiti, se zelo bojijo, kaj jih kot najemnike čaka. V šestih mesecih bodo sklenjene tudi najemne pogodbe, vsem najemnikom pa tudi zakon zagotavlja, da se najemnina ne sme spreminjati. ● D. Sedej

Več za zdravstveno varstvo

Tržič, 17. januarja - Lani so v trziški občini načrtovali za uresničevanje programa zdravstvenega varstva nekaj več kot 5,7 milijona tolarjev. Na osnovi sprejete 0,53-odstotne stopnje prispevka iz osebnih dohodkov so zbrali manj kot 4,5 milijona tolarjev, kar je omogočilo le 78-odstotno pokritje plana. Razlika med združenimi sredstvi in resnično porabo so zato morali pokriti s prerezporeditvijo denarja v proračunu.

Glede na take razmere je oddelek za gospodarstvo in družbene dejavnosti predlagal izvršnemu svetu trziške občinske skupščine, da v trziški občini sprejmejo do uveljavitve nove zdravstvene zakonodaje najvišjo dovoljeno, 0,66-odstotno prispevno stopnjo. Kot so sklenili na seji izvršnega sveta pred dnevi, bodo predlog odloka o zagotavljanju sredstev za zdravstveno varstvo v občini Tržič od 1. 1. 1992 dalje uvrstili na izredno zasedanje skupščinskih zborov še pred koncem januarja. ● S. Saje

Višje cene v vrtcih

Tržič, 15. januarja - V vzgojno-varstveni organizaciji Tončke Mokorelove v Tržiču so izračunali, da s potrjeno ekonomsko ceno v novembru 1991 ne morejo več dohajati povečanih stroškov poslovanja. Zato so predlagali trziškemu izvršnemu svetu, da jim odobri 20-odstotno povečanje cen s veljavnostjo od 1. 1. 1992 dalje. Glede na predvidevanja za slab poslovni rezultat te organizacije v letu 1991 je izvršni svet poudaril potrebo po sprotnem usklajevanju cen z rasto stroškov. Strinjal se je s predlaganim povečanjem cen v vrtcih, za večje podražitve pa je menil, da bi lahko povzročile manjši obisk vrtec. ● S. S.

GLAS GORENJSKIH SINDIKATOV

Delavci pri zasebnih delodajalcih

V naše sindikalne pisarne prihaja vse več delavcev, zaposlenih pri obrtnikih in zasebnih podjetnikih. Iz pogovorov z njimi ugotavljamo, da prihaja do pogostih kršitev zlasti v gostinstvu in pri zasebnih trgovcih. Delavci pristajajo na vse, da bi ohranili zaposlitev, čeprav zanje od 29. novembra lani velja kolektivna pogodba med delavci in zasebnimi delodajalci, pogodbe o zaposlitvi, ki jo skleneta, pa morajo biti z njo usklajene. Da bi vsaj delno odpravili brezpravje in stiske teh delavcev, v območnem svobodnem sindikatu na Gorenjskem načrtujemo sklic delovnih pogovorov z obrtnimi združenji, delovnimi inšpekcijami, upravnimi organi, odgovornimi za to področje, ter davčnimi upravami. Te institucije ne odigrajo v zadostni meri svojih vlog na področju spremljanja in nadzora sklenjenih delovnih pogodb.

Delavce, zaposlene pri zasebnikih, pa vabimo, da se včlanite v sindikat obrtnih delavcev Slovenije, kajti organizirani v močno sindikalno organizacijo boste lahko učinkovito zaščiteni. Včlanite se lahko v vseh sindikalnih pisarnah na Gorenjskem ali pa izpolnite priloženo izjavo in jo pošljete na naslov: **Območna organizacija svobodnih sindikatov Gorenjske, Škofja Loka, Kidričeva 1.**

● Milena Sitar

IZJAVA

Podpisani(a).....
 rojen(a).....
 zaposlen(a).....
(ime in kraj podjetja, organizacije, ustanove)
 stanujoč(a).....
 izjavljam, da želim (p)ostati član(ica) sindikata
obrnih delavcev Slovenije
 Sprejemam statut in program sindikata, v katerega se včlanjujem, in
 Zveze svobodnih sindikatov Slovenije.

Podpis

V dne

Le dva inšpektorja dela

Na analizo Območne organizacije svobodnih sindikatov za Gorenjsko o uresničevanju kolektivnih pogodb so svoj odgovor poslali iz gorenjskih inšpeksijskih služb. V analizi jim je bil namreč izrečen očitek, da so organi inšpekcij neučinkoviti in da v praksi manjka nadzora nad izvajanjem delovnopravne zakonodaje in določb kolektivne pogodbe.

Uprava inšpeksijskih služb za Gorenjsko je na to odgovorila, da imajo sistemizirana štiri delovna mesta inšpektorjev dela, in sicer dve s področja nadzora nad delovnimi razmerji in dve za nadzor nad varstvom pri delu. Z ustreznimi kadri imajo zasedeni le dve delovni mesti, inšpektorja pa izvajata nadzor nad varstvom pri delu, navzoča sta v komisijah za obrti in v komisijah ogledih za podjetja, kjer sta zadnje čase spričo povečanega ustanavljanja zasebnih podjetij in obratovalnic zasedena 85-odstotno. Le občasno in v zmanjšanem obsegu pa nadzirata predpise s področja delovnih razmerij in še to večinoma pri zasebnikih. Skušali so odpreti še eno delovno mesto inšpektorja dela za področje delovnih razmerij, vendar razpis lani ni uspel. Ponovili ga bodo v začetku tega leta. V zvezi s tem tudi obljublajo, da bodo organizirali delovne razgovore s sindikati in začeli tudi sistemski nadzor nad delovnopравnimi razmerji.

Sindikalnim zaupnikom v podjetjih

Mnogi delavci in sindikalni zaupniki se obračajo na nas z vprašanji o kompetentnosti vodstev podjetij do enostranskega spreminjanja (zniževanja) ravni plač, dogovorjenih v kolektivni pogodbi. Take spremembe, še posebej, če gredo na škodo delavcev, se lahko sprejemajo le ob soglasju obeh podpisnikov podjetniške kolektivne pogodbe, se pravi poslovodstva in sindikata.

V sindikatih se zavedamo težkega finančnega položaja podjetij, zavedamo pa se tudi posledic interventne zakonodaje, ki omejuje izplačila. Resno se zavedamo, da so izplačani osebni dohodki že padli na raven, ko ne zagotavljajo več človeka vrednega življenja.

V podjetjih naj sindikati znova začnejo s pogajanjem. Od vodstev naj pridobijo konkretne izračune, iz katerih bo razvidna raven izplačanih osebnih dohodkov po tarifnih razredih, višina mase, ki jo omejuje zakon o plačah iz leta 1991, ter predlog vodstva za način izplačila razlike od izhodiščnih plač po kolektivni pogodbi. Ti podatki bodo osnova za pogajanja, v katerih bo sodelovala tudi strokovna služba ZSSS za Gorenjsko. Tako bomo dosegli dialog z vodstvi, tako si predstavljamo industrijsko demokracijo. ● Sandi Bartol

Območna organizacija sindikatov Gorenjske ponovno vabi k sodelovanju

DIPLOMIRANEGA PRAVNIKA

za delo v sindikalni izpostavi na Jesenicah.

Od kandidata pričakujemo najmanj dve leti delovnih izkušenj s področja delovnih razmerij. Delovno razmerje bo sklenjeno za nedoločen čas. Vloge pošljite v 15 dneh na naslov: Območna organizacija sindikatov Gorenjske, Škofja Loka, Kidričeva 1.

O izbiri bomo kandidata obvestili v 15 dneh po končanem zbiranju prijav.

Sindikalna lista

1. Dnevnice	Januar
- cela dnevnicca (nad 12 ur do vključno 24 ur odsotnosti)	1.248 SLT
- polovična dnevnicca (nad 8 do 12 ur odsotnosti)	658 SLT
- znižana dnevnicca (od 6 do 8 ur, če se potovanje začne dve uri pred začetkom delavnika in konča 2 uri po njem)	462 SLT
2. Kilometrina	12 SLT
3. Ločeno življenje	13.014 SLT
4. Prenočišče (z računom, če pa ne predloži računa, dobi)	446 SLT
5. Regres za prehrano	2.647 SLT

po Splošni kolektivni pogodbi mesečno

ZSSS
OBMOČNA
ORGANIZACIJA
ZA GORENJSKO

Socialni sporazum

Da, a pogoje postavlja tudi sindikat

V slovenskem medijskem prostoru in na številnih delovnih sestankih se pojavlja za naše razmere nov dokument, ki se mu reče **socialni sporazum ali socialni pakt**. Podpisali naj bi ga vlada, zbornica in sindikat.

Socialno partnerstvo je sicer lastno deželam z uveljavljeno politično in industrijsko demokracijo in urejeno socialno družbo. Prve ocene sindikatov pa so, da predlog vlade za socialno partnerstvo še ne pomeni sistema za reševanje družbenih in socialnih problemov. Resnični interes po uveljavljanju socialnega partnerstva smo v naših razmerah kazali doslej le sindikati. Tako smo že v začetku lanskega leta v svobodnih sindikatih Gorenjske, konkretnije v Škofji Loki, dali občinski vladi predlog za podpis dogovora o sodelovanju oziroma socialni sporazum, kjer bi v interesu delavcev sooblikovali politiko zaposlovanja, delitve, predvsem pa cenovno politiko komunalnih storitev, najemnin ter stanarin, ki so v pristojnosti občin.

Mogoče tudi zaradi nam neznanih predsodkov občinske vlade do svobodnih sindikatov do sporazuma ni prišlo. Celotno več, prekinjena je bila vsaka komunikacija z nami. Kljub večkratnim poskusom za sodelovanje je bil odgovor kratek, kategoričen: "Nimamo se s sindikati kaj sporazumevati, pogajati." Željo sindikata so jemali kot grdo navado bivšega režima. Očitno so imeli drugačne namene. Posledica takega odnosa je dejstvo, da škofjelški delavci trenutno plačujejo daleč najvišjo stanarino v Sloveniji, pa tudi cene komunalnih storitev so v samem vrhu lestvice slovenskih občin.

Nič drugače ni bilo na ravni republike. Postopno uvajanje tržnih pogojev gospodarjenja ni podprto s tržnim gospodarstvom in našim razmeram prilagojenimi socialnimi programi. Nasprotno. Odlučitve, ki jih sprejemata vlada in parlament, največkrat potiskajo zaposlene in druge najbolj ogrožene kategorije prebivalstva v vedno slabši materialni, socialni in pravni položaj, ne da bi pri njihovem sprejemanju delavci in sindikati imeli kakršenkoli vpliv, ali pa je ta neznan. Svobodni sindikati smo izvršni svet že večkrat javno opozorili na čedalje slabši gnotni in socialni položaj delavcev. Velik padec kupne moči prebivalstva, nezadržno naraščanje cen osnovnih življenjskih proizvodov in energije ter zamrznitev plač bodo po našem mnenju pripeljali Slovenijo na rob gospodarstva in socialnega zloma. Vsega obsojanja je namreč vredna politika, ki najprej zamrzne plače, potem pa dovoli veliko povišanje cen hrane, bivalnih in drugih stroškov. Da bi bil ciničen vlade do delavstva še večji, predlaga v socialnem sporazumu izhodiščno plačo v višini bruto 13.900 tolarjev, kar mesečno zneso neto približno 200 nemških mark oziroma 70 odstotkov izhodiščne plače januarske kolektivne pogodbe za gospodarstvo.

Ne, pod takimi pogoji sindikat ne more in ne bo podpisnik sporazuma. Ne moremo pristajati na trg in ceno kapitala in delavca kot klasično tržno blago. Zahtevamo tudi pravično ceno dela. Braniti slednje pomeni pravično razmerje med delom in kapitalom. Za svobodne sindikate je socialno partnerstvo dogovor med delom in kapitalom za pravično razdelitev ustvarjenega dohodka, s tem pa tudi za pravično porazdelitev bremen izhoda iz sedanjih gospodarskih razmer. Brez sporazuma ni mogoče pričakovati pozitivnih rezultatov. Za svobodne sindikate je eden osnovnih ciljev sklenitve sporazuma **dokončna in polna uveljavitev kolektivnih pogodb** in oživiljanje gospodarske aktivnosti. V svobodnih sindikatih, pa tudi drugih sindikatih, vztrajamo, da se ne začno pogajanja za sklenitev sporazuma, če njihova vsebina ne bo opredelila naslednjih področij: tarifno politiko in plače, ceno živila in bivanja, zaposlovanje in zaposlenost, investicije, javno porabo, davke, zakonodajo in pravno varstvo.

Vsebinsko in kvantifikacije za posamezna področja, sestavine sporazuma, bo določil sindikat pred začetkom pogajanj, ki bodo podrejena pridobljeni ravni pravic v sklenjenih kolektivnih pogodbah.

Na vrsti je torej vlada. ● Sandi Bartol

Članstvo v sindikatu

Delavec pristopi v sindikat panoge in Zvezo svobodnih sindikatov Slovenije z izpolnjenim in lastnorочно podpisano pristopno izjavo, ki jo dobi pri sindikalnem zaupniku ali v občinski sindikalni pisarni. Izjave zbira služba za evidenco pri ZSSS, ki jih opremi z identifikacijsko številko. To obdrži član vse do izstopa ali črtanja iz članstva, ne glede na vmesne spremembe, na primer zaposlitev v drugem podjetju, panogi ali kraju, upokojitve...

Sindikalni zaupnik ali druga za to pooblaščen oseba vodi evidenco članov sindikata podjetja. Članstvo preneha bodisi z izstopom (član izpolni in lastnorочно podpiše izstopno izjavo) bodisi s črtanjem (neplačevanje članarine, izselitev iz države, smrt). Zaposlitev v drugem podjetju, ustanovi, brezposelnost ali upokojitve niso razlogi za prenehanje članstva. Zaupnik v podjetju svetuje članu, kako se povezuje naprej in sporoči službi za evidenco ZSSS namere člana.

Evidenca članstva se v ZSSS vodi računalniško. Vsi programi in zbirka podatkov o članih so zavarovani z ustreznim ključem in dodatno posebno zaščito. Dostop do strojne in programske opreme za vnašanje podatkov o članih imajo le pooblaščen osebe. Vnos podatkov, njihova uporaba in posredovanje ter zavarovanje, so urejeni s posebnim pravilnikom, ki ga je svet ZSSS sprejel 12. junija lani in je usklajen z določbami zakona o varstvu osebnih podatkov. ● Milena Sitar

Metod Staroverski, sindikalist v Plamenu Kropa

Plače že pred izgubo za petino nižje

Metod Staroverski, predsednik sindikata v Plamenu v Kropi, je profesionalni sindikalist. Poleg tega je tudi predstavnik zaposlenih v upravnem odboru družbe Plamen d.o.o., ki sicer sodi v holding Slovenske železarne.

»Še na delavskem svetu smo se dogovorili, naj bo predstavnik zaposlenih v upravnem odboru družbe Plamen d.o.o. predsednik sindikata, kar se morebiti danes tepe s funkcijo sindikalista.« Na upravnem odboru družbe je namreč treba zastopati interese firme, ti pa so včasih v nasprotju z interesi delavcev. Ni pa dvomov, koliko sem usposobljen kot član UO. Preden grem namreč na sestanek, od strokovnih služb v podjetju zahtevam ustrezne podatke, kar zahteva tudi kolektivna pogodba. Na prihodnji seji upravnega odbora bomo presojali, koliko smo bili v preteklem letu uspešni. Glede na to, da nas je dohitela kriza zaradi lanskega zapiranja trga in drugih neugodnih gospodarskih tokov, utegne biti tudi izguba.»

Kakšne posledice bodo pri izplačilu osebnih dohodkov?

»Vprašljivo je izplačilo decembrskega osebnega dohodka, in sicer datum. Doslej smo vselej uspeli izplačati plače med 18. in 23. v mesecu, in sicer v dveh delih, prvi del v živilskih bonih. Treba pa je povedati, da imamo tak način izplačila v redu evidenciran na plačilni listi, odtegnjeni pa so tudi vsi prispevki. Osebnostem sicer nasprotnik izplačila v bonih, saj z njimi ni mogoče ustreči vsem delavcem, nekateri pa imajo pri njihovem vnovčenju več stroškov kot pa koristi.«

Bo izguba tudi zmanjšala plače za 20 odstotkov?

»V Plamenu že dobimo plače po kolektivni pogodbi, zmanjšane za 20 odstotkov, in sicer od junija, ko v podjetju še ni bilo izgube. Smo pa dobili izplačano vse drugo po kolektivni pogodbi, od bolniških, regresov in drugih prejemkov po sindikalni listi. Sodelovanje med vodstvom in sindikatom bi lahko rekli, da je korektno, čeprav je malo čudno pristati na znižanje plač za petino, preden je podjetje udarila izguba. Če bi imeli potrjene listine o manj izplačnih osebnih dohodkih, potem bi lahko vsaj neizplačano maso lahko uveljavili na kak drug način, denimo kot solastniški delež. Pričakujem, da se bomo o tem pogovarjali na prihodnji seji upravnega odbora in da bo to potrjeno, saj so zeleno luč prižgali SDK, finančno računovodski delavci, sindikalni veljaki, podpredsednik vlade in komisija za pojasnjevanje kolektivne pogodbe.«

Kaj štete kot uspeh vašega sindikata?

»Kot uspeh je šteti že dejstvo, da je Plamen po sto letih obstoja prvokrat dobil profesionalnega sindikalista, čeprav ima podjetje 434 delavcev in svobodni sindikat v njem 419 članov. Ko smo se pred dvema letoma o tem pogajali, sem postavil vrsto zahtev, kaj vse potrebuje poklicni sindikalist, če hoče dobro delati: od plače, telefona, prostora do tovarniškega avtomobila. Kot uspeh je šteti sklenjeno podjetniško kolektivno pogodbo, ki je bila podpisana 11. junija lani in prinaša več od panožne pogodbe za kovinsko in elektroindustrijo, podpisane 1. aprila 1991. Zal so dejanska izplačila nižja. Sindikat v nobeni firmi ni apriori dobro sprejet, vedno skuša vodstvo rezati pravice, zato je nemara prav, da kot zastopnik zaposlenih sodelujem v upravnem odboru. Zeleno luč, da je tako tudi na ravni holdinga Slovenske železarne in morda na ravni Gorenjske.«

Iz sindikatov gorenjskih podjetij

BPT Tržič - Zadeve na sodišču se prepočasi odvijajo. Kljub temu pričakujejo delavci tak razplet, da bodo iz stečajne mase dobili svoj delež.

Tri fix (bivši Triglav) - Sindikat se pripravlja na sklenitev podjetniške kolektivne pogodbe. Tarifni del upošteva že od 1. novembra lani.

Tokos Tržič - Januarja bo letna konferenca.

Peko Tržič - Na zadnji lanski seji so imenovali sindikalne zaupnike. Podjetniška kolektivna pogodba je tik pred sklenitvijo.

Mesoizdelki Škofja Loka - Delavci so ogoročeni nad politiko vlade glede osebnih dohodkov in nad izjavo ministrice za delo, ki pripisuje plačam v predelovalni industriji krivdo za podražitev mesa. Plače v podjetju zaostajajo celo za več kot 20 odstotkov za kolektivno pogodbo, in to brez soglasja sindikata. Na zadnjem sestanku se je sindikat z vodstvom dogovoril za politiko plač v letu 1992.

Center slepih in slabovidnih Škofja Loka - Predsednik in sekretar ROS zdravstva Erih Šerbec in Jože Korošec iz Maribora sta strokovnimi nasveti pomagala pri pripravi podjetniške kolektivne pogodbe zavoda.

LTH Orodjarna livarna Škofja Loka - Z vodstvom podjetja je dosegel dogovor o začetku pogajanj v zvezi z izvajanjem tarifnega dela podjetniške kolektivne pogodbe.

Gradbinec Kranj - Ob pomoči Svobodnih sindikatov in Sveta kranjskih sindikatov je vodstvo podjetja pripravilo predlog podjetniške pogodbe, sklenjena in podpisana naj bi bila še ta mesec.

Alpina Žiri - Decembra 1991 je bila podpisana podjetniška kolektivna pogodba, že od lanskega junija pa velja, da se pri odpravi prejšnjim delavcem upošteva skupna delovna doba. Delavec prejme še 40.000 tolarjev, kar se valorizira v skladu z rastjo plač v podjetju.

Izhodiščni OD po splošni kolektivni pogodbi za gospodarstvo Slovenije

januar 1992	mesecni bruto OD v SLT	100 %	80 %
I. Enostavna dela	19.072	15.258	
II. Manj zahtevna dela	20.988	16.790	
III. Srednjezahtevna dela	23.438	18.750	
IV. Zahtevna dela	26.131	20.905	
V. Bolj zahtevna dela	29.561	23.649	
VI. Zelo zahtevna dela	35.282	28.226	
VII. Visoko zahtevna dela	40.055	32.044	
VIII. Najbolj zahtevna dela	47.688	38.150	
IX. Izjemno zahtevna dela	57.208	45.766	

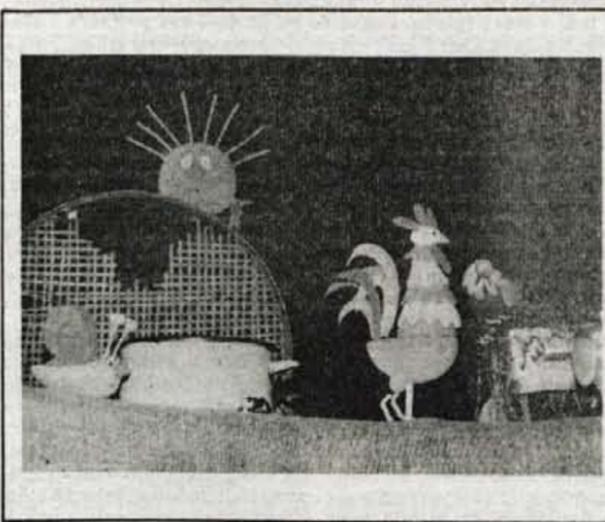
Nova lutkovna predstava Paravana

LUTKE NA KURJEM DVORIŠČU

Kranj - Paravan je novo ime že "stare", kar seveda pomeni tudi uveljavljene, lutkovne skupine iz Besnice. Zdaj je pač v modi, da se vse spreminja, tudi imena. Toda brez skrbi, pota, ki jih že nekaj časa ubira v lutkariji ta besniška skupina, so ostala enaka - za vsem njihovim delom pa je nenehno čutili željo, da bi nastala kar najboljša predstava.

Najbrž je marsikomu še v spominu njihova zadnja lutkovna predstava Slonček Leopold, ki je nastala na zgodnico Mihe Mazzinija: nečimrni slonček si s svojo željo po drugačnosti omisli pikasto opremo, ki postane celo modna zapoved za vse butaste posnemovalce pikaste mode.

Nova lutkovna predstava skupine Paravan je posegla v že znano in že mnogokrat uprizorjeno besedilo Milana Pavlika. Gospot(!) Petelin je nova zgodba iz živalskega sveta. Povedana preprosto in učinkovito. Mladi gledalci bodo razumeli oholo postopanje po dvorišču, ponižno kokodakanje putk in kazen, ki doleti domišljavega petelina - zaradi lastne neumnosti se namoči v vodnjaku. Odraslemu gledalcu pa predstava seveda nudi še marsikaj in k temu spodbuja vsekakor duhovit in učinkovit izbor glasbe: domišljavi despot

ustvarja na svojem dvorišču prepričanje, da sonce vzide njegov, to je petelinji klic. Toda brez konkurence na majh-

naj ob tem kar mislijo, da gre morda za posmeh oblasti v svetu odraslih, če že hočejo.

Predstavo so pripravili: režiser Janez Eržen, animatorke Romana Eržen, Tatjana Potočnik, Urša Sušnik, Alenka Vidlič, likovni osnutek Zmago Puhar, glasba Rasto Tepina, lektor Alenka Bole Vrabc, luč Miro Brenkuš, izdelava lutk Brenkuš in Eržen.

Predstava Gospot Petelin pomeni besniškemu Paravanu vsekakor spodbudo, da z lutkami iz živalskega sveta nadaljuje uspešno animacijo, ki so se je lotili že s Slončkom Leopoldom. "Perutninski" svet, ki nastopa v predstavi, je kajpak izživ za vsakega izdelovalca lutk - tako glede videza samega kot tudi animacije. Proizvodni dogodek - znesti jajce - je za trio kokošk in za gledalce vesel dogodek v predstavi, "problem" pa so lutkarji rešili nadvse preprosto in učinkovito. Tudi podoba mokrega poglavarja kurjega dvorišča z razmočenim pernatim okrasjem, pobitim repom in povešeno rožo ter razkrcenimi nožicami je učinkovito nasprotje prejšnje ponosne držbe, domišljavega postopanja pred ponižnimi putkami in svetom. Še posebej zanimiva je upodobitev rdečehišnega polčka, ki se učinkovito čudi dogodkom z iztezanjem svojih "rogov". Nad vsem tem pa se osuplo od vzhoda do zahoda sprehaja rumeno sonce, simbol prave veličine, svetlo nasprotje majhnosti, ki se dogaja na kurjem dvorišču. ● Besedilo in slika: Lea Mencinger

nem dvorišču je kaj lahko praskati, hladna kopel pa petelinu vzame glas in s tem tudi "imidž", da lahko vpliva na stvari - tudi na sonce. Putke pa spoznajo, da je "cesar nag" in za kratek čas so one glavne na dvorišču. Toda odrasli vedo, da pute ne pomenijo kaj dosti brez petelinje oblasti. Kdo ve, ali bodo lahko dobile petelina po svoji želji, ali jim bo dodeljen? Vsekakor pa jim bo perje druge barve prav zagotovo spet vladalo in kurji prevrat - "tudi me hočemo zajtrk" - bo končan. Do novega spoznanja?

Kdo ve, kurja pamet je le majhna in oblasti, če je spretna in zna poskrbeti zase, bodo putke spet verjele. Toda prijetna zgodba je vendarle namenjena otrokom, odrasli pa si

Spominska razstava v Bevisi

NIKOLAJ OMERSA

Kranj - Konec minulega tedna so v kranjski galeriji Bevisa na Koroški cesti odprli zanimivo likovno razstavo: iz obsežnega opusa akad. slikarja Nikolaja Omersa so predstavljene slike o morju in primorskem svetu. Kot zanimiv dodatek k razstavi - Omersa je bil rojen v Idriji - so na ogled tudi nekateri izjemni razstavni izdelki Čipke iz Idrije.

S samostojnimi razstavami je slikar Nikolaj Omersa v kranjska likovna razstavišča prišel le dvakrat - leta 1957 in 1984, torej že tri leta po smrti. Zato je tokratna spominska razstava vsekakor dobrodošel vpogled v njegovo likovno umetnost. Kot je v spremni besedi in tudi na otvoritvi poudaril Aleksander Bassin, je Omersa mojster krajine in mestnih vedut. "Intenzivna barvna paleta in mehka slikarska risba, ki je sicer dobila pozneje tudi ostro konturno svojstvo, sta tisti Omersovi osnovni izrazili, ki njegov svet jasno predstavita: svet, ki je vzlet iz neposredne optične resničnosti, iz doživete življenjskosti, večinoma iz intimnega zatišja, v katerem so poplajene arhitekture, ali v katerem zažarijo značilne Omersove krajine - odprti in obljudeni pejsaži, pa prazna morská pristanišča, otoki kot oaze sredi modrega 'miru'..."

Nikolaj Omersa: Jadrnice

Aforizmi

RAZUMETI DRUGE

Založba Amaliotti, znana po svoji pestrosti in izvornosti, nas pogosto obdari še s kakšno posebnostjo. Med slednje bi lahko šteli knjigo Sreča je metulj avtorja Zvoneta Modreja, ki ga bolj poznamo kot RTV napovedovalca in voditelja raznih radijskih oddaj.

V omenjeni knjigi, ki je njegova prva, pa nam avtor razkriva načine in ob tem dognanja pri premagovanju lastnih življenjskih težav. Knjiga se bere kot preprosto opisanje rekov socializirane osebnosti. Bistvena poanta celotne vsebine je avtokomuniciranje in s tem obvladovanje samega sebe ter razumevanje drugih.

To je knjizica »Aforizmov«, prepričanih z besedami tistega, ki je sam vzgajal - socializiral svojega duha, da ne trpi zaradi ne-moči telesa. Preprosto berljiva vsebina, pa čeprav prepredena s kopicjo zlahtnih misli, je videti očitno, da jo je napisala misleča trpeča osebnost, ki je dolgo iskala in našla izhod iz jasnovidne prihodnosti za premnoge neresljiv vsakdanji blodnjak. Je prepletenost psihološke in filozofske potke z doživljeno in urazumljeno osnovo brez visoko zvečenih besed stroke.

Čeprav se vsebino bere tekoče, pa zaporedje ni pomembno. Lahko se začne brati, kjer koli in vedno obdrži zlahtno težo in smer.

»Tudi, ko izgubljam glavo, se spomnimo, da je to danes in da je pred nami jutri.«

Jože Volarič

VRATA - SIMBOLI

Kamnik - Oktobra lani je izšla knjiga, ki je nastala na povsem ljubiteljski osnovi, a je vseeno izredno dragoceno pričevanje o naši kulturni dediščini. V samozaložbi jo je izdal Daniel Artiček, ekonomist iz Kamnika, estet in ljubitelj starožitne arhitekture; črno - beli fotografski posnetki pa so delo njegovega sina Daniela Artička, mlajšega.

Kot pravi avtor sam, je v tej knjigi malo besed in več slik, čeprav je njegov uvod že pravi esej o praktični in estetski, simbolični funkciji vrat. Govorijo naj predvsem vrata sama - njihovi fotografski posnetki, ki jih je v knjigi - albumu velikega formata zbranih kar osemindeset. Vrata so simbol vstopa in izstopa, pričevalke treh postaj v človeškem življenju: rojstva, poroke in smrti, večnega prihajanja in odhajanja. Tega sta se zavedala kmet in gospod, zato sta dala vrata kot važen arhitekturni člen v stavbi, rezljati in okrasiti, svojemu gmotnemu položaju in stanu primerno. Lepo rezljana vrata so bila estetska kategorija in seveda tudi znamenje prestiža. Tako so se nam tudi v Tuhinjski dolini in Kamniku ohranila mnoga čudovita rezljana vhodna vrata, ki so s svojimi linijami, krivinami, rozetami, figurativnimi in ornamentalnimi motivi, krasila skromne domačije, bogate kmečke hiše, meščanske zgradbe in cerkvene stavbe. Po lepoti in umetnosti rezbarjenja izstopajo cerkvena vrata, še posebej v Motniku, Špitaliču, na Selih in v Mekinjah, ki so jih verjetno oblikovali profesionalni mojstri. Vrata v meščanskih hišah krasijo poleg rezbarij pogosto še umetno kovani železni elementi in mreže. V skromnejših kmečkih domovih so neznani mojstri okrasili vhodna vrata seveda manj razkošno, zato pa nič manj domiselno. Tu figurativnih rezbarij skoraj ne srečamo, zato pa vidimo na njih bogastvo geometrijskih, stiliziranih rastlinskih in živalskih in drugih krasilnih motivov. Najstarejši dokumentirani primerki v knjigi je iz leta 1814, večina pa jih izvira iz konca prejšnjega, pa tudi začetka tega stoletja.

Ti biseri slovenske arhitekture pa žal, vse hitreje izginjajo iz hiš v naših vaseh (in iz naše zavesti!), predvsem zaradi kulturne neosveženosti njihovih lastnikov in nemoči institucij za ohranitev kulturne dediščine ter zaradi naše splošne brezbrzičnosti. Navadno jih nadomestijo ceni, pogosto kičasti industrijski izdelki; če pa se v stavbah vrata še ohranijo, izgubijo pogosto svoj sijaj v razvrednotenih arhitekturnih celotah, povprečnega splošnega (ne)okusa. Kdo ve, koliko teh prelepih rezbarij je tako končalo v plamenih, ali pa so izgubile neznano kam, kot plen takšnih in drugačnih »zbirateljcev« in »vikendašev«. Zato naj ta knjiga prispeva k splošnemu kulturnemu osveščanju in večjemu vrednotenju - te naše likovno - arhitekturne dediščine. Tudi izbor in tehnična izvedba fotografij v knjigi nima kakšnih posebnih umetniških pretenzij, ampak je predvsem dokument o naši polpretekli (ljudski) rezbarski umetnosti in arhitekturi. Morda se bodo katera izmed vrat iz te knjige ohranila le še na fotografiji. Upajmo, da le ne bo tako, tudi po zaslugi te knjige.

Besedilo v knjigi je prevedeno v nemščino in angleščino. Tisk in vezava je delo tiskarne Dan, naklada pa je 600 izvodov. K izidu so pripomogla tudi nekatera kamniška podjetja.

Dušan Lipovec

KULTURNI KOMENTAR

Lea Mencinger

LEA MENCINGER

PRAZNIK ZA PRAZNOVANJE

Slovenski kulturni praznik sicer še ne bo v tem mesecu, vendar pa so se posamezne prireditve njemu na čast pravzaprav že začele vrstiti. Zgostitev najrazličnejših proslav, predstavitev, kulturnih dogodkov okoli 8. februarja je že od nekdaj tako velika, da povprečnemu "kulturnemu" Slovincu, ki se hoče vsaj v februarju pokazati na kakšni podobni prireditvi, kar zmanjka orientacije. Zato so najbolj dobrodošle organizacijske poteze v nekaterih občinah, ki po dogovoru razpršenost posameznih prireditev lepo razmestijo čez ves mesec februar, pa tudi že v januar in še kasneje v marec. Na ta način se pravzaprav kulturni dogodki in prireditve umeščajo v čas, ki je že sicer najugodnejši: to je čas, ko dozorijo gledališke premiere na večjih in tudi tistih najmanjših odrih, to je čas koncertov, razstav in podobnega. V Kranju na primer je bila že kar vrsto let navada, da je Prešernovo gledališče s premiero slovenske novitete odprlo tako festival slovenske dramatike kot tudi začetek prireditev ob slovenskem kulturnem prazniku. Letos bo zaradi znanih zapletov z začetkom priprav na zadnjo premiero v tej gledališki sezoni, ta njihov otvoritveni dogodek prestavljen skupaj s Tednom slovenske drame v marec. Glede na to, da je takrat kar ves teden poln le gledaliških dogodkov, je takšen termin najbrž zelo dobrodošel: pregleda gledališke ustvarjalnosti na področju slovenske dramatike pač ne kaže zamuditi.

Drugače bo verjetno s prireditvami, ki jih ob prazniku pripravljajo (še vedno) številnih kulturnih društev. Ni pričakovati, da bi prav vsako od več kot štiristo društev v začetku februarja pripravilo prireditve kulturnemu prazniku v čast, toda datumaska gneča se vendarle obeta, posebej tam, kjer bodo hoteli pokazati kar več dejavnosti. In zakaj se obeta toliko prireditev? Enostavno zato, ker smo vedno povezovali kulturo in slovensko nacijo, v nacijo pa smo prerasli tudi zaradi dozorelosti svoje kulture. In če je morda komu od datumu, ko je ta nacija prvokrat dobila priznano državno samostojnost, manjkala kakšna proslava, najsiše vzeto, bo zato ob kulturnem prazniku oboje treba povezati - in praznovati.

KULTURNI KOLEDAR

KRANJ - V galeriji Prešernove hiše je na ogled razstava ilustracij akad. slikarja *Andreja Trobentarja*. V galeriji Mestne hiše razstavlja *Jože in Zlata Volarič*. V galeriji Bevisa razstavlja akad. slikar *Nikolaj Omersa*. V Pionirski knjižnici bo jutri, v sredo, ob 16. uri *ura pravljic*.

JESENICE - V galeriji Kosove graščine je na ogled razstava *Pragzdovi naša naravna dediščina*. V razstavnem salonu Dolik razstavlja slikar *Leon Gaier* iz Gorice. V bistroju Oaza so na ogled fotografije na temo *Porušeni Zadar*.

RADOVLJICA - V galeriji Šivčeve hiše je na ogled drugi del razstave *Iz zgodovine osnovne šole* v Radovljici. V Pasazi radovljiške graščine je na ogled *razstava fotografij* Vojna v objektivu; razstavlja člani Foto kluba Sloboda-Vis iz Varazdina.

BLED - V Atlasovi galeriji Sebastijan so na ogled male plastike akad. kiparja *Toneta Demšarja*.

ŠKOFJA LOKA - Na osnovni šoli Poljane je v počastitev 50-letnice poljanske vstaje in dražgoške bitke odprta razstava olj in grafik slikarja *Iveta Šubica* na temo NOB. V galeriji Ivana Groharja razstavlja akad. slikarka *Klementina Golija*. V galeriji Fara razstavlja slike *Mira Narobe*. V galeriji ZKO - Knjižnica je na ogled klubska *razstava fotografij* FKK Anton Ažbe Škofja Loka. *Zbirke Loškega muzeja* so odprte samo ob sobotah in nedeljah od 9. do 17. ure. V Mini galeriji občine Škofja Loka razstavlja olja, akvarele in reliefe *Draga Soklič* z Bleda. V Knjižnici I. Tavčarja bo danes, ob 17. uri *ura pravljic*. V četrtek, 23. januarja, ob 18. uri bodo v FKK predstavili *diapozitive* na temo Zima.

PRIREDITVE TEGA TEDNA

KRANJ: LUTKOVNI ČETRTEK - V Gledališču lutk Cveta Severja bo v četrtek, 23. januarja, ob 16.30 in 17.30 nastopila lutkovna skupina Paravan iz Besnice s predstavo Gospot Petelin.

ŠKOFJA LOKA: JOVANOVIČEVE RISBE - V kapeli Puštalskega gradu bodo jutri, v sredo, ob 18. uri odprli razstavo risb Petra Jovanoviča iz Zetina na temo Zlato pod Blegošem. Na prireditvi, posvečena je slovenskemu kulturnemu prazniku, bodo nastopili tudi učenci flavtističnega oddelka Glasbene šole Škofja Loka.

ŠKOFJA LOKA: RAZSTAVA FOTOGRAFIJ - V galeriji ZKO - Knjižnica bodo danes, v torek, ob 19. uri odprli razstavo umetniške fotografije Mireta Steinbucha na temo Naše gore. Otvoritev bo spremljala projekcija barvnih diapozitivov na temo Naše in evropske gore.

RADOVLJICA: POGOVOR O IZRAŽANJU - V dvoranici radovljiške knjižnice bo danes, v torek, ob 17.30 Jože Šiferer vodil pogovor na temo - kako govorimo in pišemo. Sodelujejo Berta Golob, Janez Gradišnik in Branko Čušin.

TRŽIČ: LITERARNI VEČER - V Tržiški knjižnici bo jutri, v sredo, ob 18. uri litetarni večer, na katerem bodo predstavili pesniško zbirko Rudija Zamana z naslovom Misli bivanja. O zbirki bo govoril dr. Tone Pretnar, verze bo bral dramski igralec Aleš Valič, glasbena spremljava - kitarist Mitja Perko.

GAULOISES BLONDES

Club

Leopold Perc, predstavnik slovenskega turizma v Frankfurtu

Na potezi je dobra predstavitev

Frankfurt, 17. januarja - Minulo leto je bilo za naš turizem ne le neuspešno, ampak katastrofalno slabo. Voja je povzročila, da tujece skoraj ni bilo, da so se prekinile poti proti Jadranu. Po drugi strani pa je mlada država Slovenija postala zanimiva za turiste, ki bodo ob stabilnih razmerah radi pogledali, kje živi narod, o katerem je bilo zadnje leto toliko slišati. O tem, kako privabiti nemške turiste v Slovenijo, smo se pogovarjali z Leopoldom Percem, ki že štiri leta predstavlja naš turizem v Frankfurtu.

Kako trenutno v Nemčiji gledajo na Slovenijo, kakšen je odnos Nemcev do novih razmer v bivši Jugoslaviji?

"Vsi tisti, s katerimi prihajam tu v Nemčiji v stik, na Slovenijo gledajo zelo pozitivno. Seveda pa je treba poudariti, da kljub temu, da je bilo izjemno veliko medijskih sporočil v zvezi z vojno, v zvezi s povojnim obdobjem, v zvezi z našim konceptom razvoja... nasplošno nemška publika le malo ve o Sloveniji. Doslej smo štirideset let, vsaj kar se turizma tiče, lahko rečem, veljali kot del Jugoslavije. Jugoslavija se je kot turistična destinacija "zabila" v nemške glave kot jadranska dežela, zelo malo pa kot dežela drugega turizma. Kontinentalni del, zlasti Slovenijo, sem sam v zadnjih štirih letih dosti predstavljal. Vendar žal kakšnih posebnih učinkov ni bilo, kajti vse je rinilo na morje. Danes se srečujemo s problemom, da je treba predstaviti produkt, ki se imenuje Slovenija in ki ima v svoji sestavi Alpski kot (projekt Julijske Alpe), zdravilišča in tudi Jadransko obalo, ki se v Nemčiji percipira kot Istra."

Letala Adrie Airways v zraku so znanilci, da bodo tuji gostje vendarle prihajali.

Kako boste v trenutku, ko se o Sloveniji veliko govori izkoristili to prid turizma?

"Lahko rečem, da ljubezni do Slovenije v Nemčiji ne manjka. Stoodstotno sem prepričan, da imamo v Nemčiji 80 milijonov prijateljev. Zato je trenutno na nas, da vsem tem ljudem povemo, kaj imamo in da se izplača priti k nam to tudi pogledat. Da pa bi to dosegli, je treba objavljati novice, narediti oglasne kampanje, biti prisoten na sejmih..."

Naši turistični delavci večkrat pravijo, da dokler bo vojna v bližini, tujih turistov se ni prida pričakovati. Kaj misite vi?

"Taka razmišljanja so posledica ljudi, ki so sami v strahu doma in razmišljajo, kako bi jaz reagiral, če bi bil naprimer Nемеc. Tisti, ki tako razmišlja, je sredi problema, doma. Jaz mu zato tega ne zamerim. V nemških glavah pa je nekaj čisto drugega. Vedo, da je nekaj bilo in da je kriza. Hkrati pa tudi vedo, da je Slovenija samostojna država in da je dobro razvita. Vendar pa Nемеc malo ve o slovenskem turizmu. Malo ve o tem ali bi s svojo družino lahko preživel dober dopust v Sloveniji. To pa mu je treba povedati."

Kaj bo torej treba narediti, da bi že do poletne sezone prišlo do bistvenega premika v predstavitvi Slovenije?

"Bistveno je, da se realizirajo projekti za marketing turizma Slovenije, ki so že v predalih. Z minimalnim zneskom, s približno milijonom mark, lahko za letos "pokrijemo" zahodno Evropo. Zlasti zato, ker imamo dosti preferenc, ker nas imajo radi. Lahko računamo na dobronameren tisk. Če bi imeli še dobro propagando, od prisotnosti na sejmih, oglašanj... takrat bi bil naš krog zaključen. Vsega tega pa ta trenutek ni. Borimo se za vsak pfenig in sam preprosto ne razumem, da se v Sloveniji ne ve (v ministrtvu za turizem že), da se lahko s turizmom relativno hitro pride do kvalitetnih deviznih sredstev, ne do posojil."

Bodo torej nemški turisti letos prišli v Slovenijo?

"Če jih bomo dobro nagovarjali, če bomo ostali moderatni pri naši koncepciji cen in če bomo dvignili kvaliteto proizvodov, potem uspeh že letos ne more izostati. O tem sem trdno prepričan." ● V. Stanovnik

JANEZ KOCJANČIČ, direktor Adrie Airways

Adria se je ponovno rodila

Ljubljana, 17. januarja - V četrtek, 16. januarja, so letala slovenskega letalskega prevoznika Adria Airways spet poletela, dan kasneje smo se pogovarjali z direktorjem JANEZOM KOCJANČIČEM, ki je pojasnil, koliko dela jih še čaka, da bodo lahko v Sloveniji nemoteno leteli. Pred kratkim je bil izvoljen za predsednika slovenskega olimpijskega komiteja, zato se mednarodnega priznanja Slovenije veseli tudi v tem pogledu. Poznamo pa ga tudi kot poslanca v slovenskem parlamentu. Dodati pa je treba, da je sicer Ljubljčan, vendar njegov rod izhaja z Gorenjskega, prosti čas najraje preživelja v družinski hiši v Lipnici, sploh pa je priznal, da se počuti Gorenjca.

"Vaša letala so spet v zraku, kaj to pomeni za vašo firmo?"

"Da smo prebili led, da se je letalska družba v 31. letu obstoja ponovno rodila. To je začetek zelo mukotrpnega vzpona, ki bo dolgo trajal, saj se nam je lani v celoti razsul turistični trg, od katerega smo v pretežni meri živeli, prevoz tujih turistov na jadransko obalo je bil naš daleč največji in najbolj rentabilen posel. Lani so lovci jugoslovanskega letalstva napadli naša letala in hangerje in naredili škodo, ki je Evropa na civilnih letalih še ni videla. Lani so nam vzeli dovoljenje za letenje, zračni prostor je bil zaprt, v tem trenutku je še vedno zaprt. Skratka, nabralo se je ogromno problemov, ki jih bomo zdaj, ko so naša letala spet poletela, reševali enega za drugim, dela bo reš veliko."

"So popolnoma zdesetkali vašo firmo, kaj vam je uspelo ohraniti?"

"Osnovno kvaliteto firme je pravzaprav težko uničiti, saj je to znanje ljudi, tudi po zahodnih merilih imamo visoko usposobljeno firmo, kar smo lahko preverili tudi v zadnjem času, ko so nas inšpicirali avstrijski in nemški letalski organi. Ostala nam je tudi vsa tehnologija, imamo trinajst letal, štiri so bila zelo poškodovana, vendar so bila zavarovana in bodo v kratkem popravljena. Prvo je že, Airbus prav včeraj in danes naši piloti prevzemajo v Toulousu, oba dasha bosta popravljena v letošnjem prvem polletju, prvo že 8. februarja, če se bodo Kanadčani držali roka. Ostajajo tudi poslovni krogi, znanje o tem, seveda pa je vprašanje časa in razmer, kdaj jih bo moč oživiti v spremenjenih mednarodnih in domačih pravnih okoliščinah. Adria je bila prej druga največja letalska družba v državi s 24 milijoni prebivalcev, zdaj je edina v državi z 2 milijonoma prebivalcev, predpostavke našega dela so torej silovito spremenjene."

"Kakšne naloge vas trenutno čakajo kot letalsko družbo nove države?"

"Kar zadeva pravne stvari, so to predvsem naloge države, ki mora zgraditi celovito infrastrukturo na področju civilnega letalstva. Uprava za civilno zračno plovbo Republike Slovenije je ustanovljena, prav tako organi za kontrolo letenja, nastavljeni so prvi inšpektorji za letalsko in letalsko tehnično kontrolo. Izdelati pa je treba vse predpise, kajti avtomatičen prevzem predpisov bivše Jugoslavije ne zadošča, letalski predpisi so podrobni in tehnološko zelo pomembni, brez solidnega pravnega sistema ni možno delovati v letalstvu. Gre za nekaj desetih predpisov, jugoslovanski so bili zbrani v dveh debelih knjigah.

Potem nastopi največji problem - urejanje odnosov z drugimi državami, ki jih v civilnem letalstvu običajno urejajo z bilateralnimi meddržavnimi pogodbami. Slovenija v tem trenutku nima nobene, Jugoslavija jih je imela več kot štirideset, te pogodbe bo treba skleniti, da bomo lahko v Sloveniji neovirano leteli, seveda tudi drugi letalski prevozniki. Vključiti se bo treba v mednarodne mehanizme na področju civilnega letalstva, teh je veliko, najpomembnejši je ICAO, to je mednarodna organizacija za civilno

letalstvo, ki ima status agencije OZN, njen član je lahko le mednarodno priznana država, ko postane članica OZN. Podobno se bo treba vključiti tudi v evropsko konferenco za civilno letalstvo ECAC, ki je prav tako izjemno pomemben koordinator na področju civilnega letalstva.

Slovenija še ni vključena v pravno ureditev na področju civilnega letalstva, dosegli smo le nekaj preliminarnih bilateralnih dogovorov, ki nam omogočajo letenje, več pa v tako kratkem času ni bilo moč narediti. Zdj bo treba v letu, morda dveh narediti tisto, kar so druge države v več desetletjih, saj celotni pravni sistem na področju mednarodnega civilnega letalstva temelji na čikaški konvenciji iz leta 1944, zelo je kompleksen in zelo rigid, konservativen, nič ni moč doseči na hitro, s silo."

"Potreben je torej prehod, kaj to za vašo firmo v tem času?"

"Številne težave, kajti mnogokje, kjer imajo vsi odprta vrata, mi naletimo na zid. Zato se moramo obnašati zelo pragmatično, potrebne je veliko iznajdljivosti in spretnosti, da bomo preživeli."

"Ste že sešteli škodo, ki ste jo utrpeli lani?"

"Relativno težko jo je sešteti, ugotavljamo, da breme dolgov, ki smo si jih nakopičili vmes, znaša že več kot 60 milijonov dolarjev. Ševeda to nikakor ni vsa škoda, ki smo jo utrpeli, saj je bila deloma pokrita iz različnih virov. Neposredna škoda zaradi raketnega in bombnega napada letal jugoslovanskega vojnega letalstva je znašala približno 25 milijonov dolarjev, delno je pokrita s t.i. vojnim zavarovanjem, ki ga plačajo mednarodne zavarovalnice, del vojne škode je bilo poravnane tudi iz slovenskih virov.

Deloma smo jo zmanjšali tudi sami, saj smo naše stroške zelo zmanjšali, 10-odstotno denimo zaposlenost, zdaj nas je 879, po 25. oktobru, ko nam je bilo onemogočeno letenje, pa smo celoten kolektiv poslali na čakanje. Plač že mesec nismo popravili, inflacija pa je visoka, tako zaposleni zdaj dobijo le četrtno tistega, kar so svoj čas. Tudi pri vsem drugem smo zelo skromni."

"Vas strokovnjaki zapuščajo?"

"S ponosom lahko ugotavljam, da so ostali vsi tisti, ki jim lahko rečem kvalitetno tehnološko jedro, vztrajajo tudi v krizi. To so ljudje, ki so svojo usodo povezali v slovenskim zračnim prevoznikom, v tem trenutku mi to daje optimizem."

"Vračajo se tudi Slovenci iz Beograda, strokovnjaki za to področje?"

"Kakšen potrka tudi na naša vrata, vendar jih v trenutku, ko odpuščamo svoje ljudi, ne moremo zaposliti."

"Kdaj boste leteli z Brnika?"

"Vse možnosti so podane, z mednarodnim priznanjem Slovenija lahko delegira pravico in dolžnost kontrole zgornjega zračnega prostora, do t.i. višine letenja 195, sosednje Avstriji. Zanj namreč naša kontrola letenja še ni ustrezno opremljena, naprave so naročene, vendar bodo dobavljene v slabih dveh letih, saj te aparate izdelujejo le po naročilu. Spodnji

zračni prostor lahko prevzame naša kontrola letenja. Z avstrijskimi organi je potrebno uskladiti procedure letenja v avstrijski zračni prostor in koridorje, ki se nadaljujejo v sosednji državi, saj gre večina naših preletov prav prek Avstrije, zato je ključna. Potrebno je umiriti, kalibrirati radionavigacijske točke, torej tiste, ki omogočajo varno pristajanje letal na brniškem letališču. Ustrezna zaprosila in predlogi so bili takoj po mednarodnem priznanju Avstriji že podana, tehnično je stvari moč opraviti v nekaj dneh, zato računam, da bomo z Brnika poleteli že prihodnji teden."

"Kam boste na začetku leteli?"

"Ponovno gradimo naš sistem letenja, poskušamo se seveda prilagoditi potrebam slovenskega trga, ki pa je sorazmerno majhen. Začeli smo s poletji v Moskvo in v Frankfurt, temu bomo prihodnji teden dodali London in Pariz, nato nameravamo odpreti Dunaj, München, Milano, Rim, Zürich ter na vzhodu Istanbul, Tel Aviv in Larnaco. Nova pota je Zürich, kjer sta prej letela Swiss Air in Jat, odpiramo Milano in Rim, saj mislimo, da sta za slovenski trg zanimiva."

"Kaj pa območje bivše Jugoslavije?"

"V tem trenutku je to težko napovedati, zaenkrat letal za te polete ni moč zavarovati, ker je vojno tveganje tako veliko, zračni prostor Hrvaške pa je zaprt in tja sploh ni moč leteti."

"Je v smislu zavarovanja problematična tudi Slovenija?"

"Tudi, do določene mere."

"Turistične polete na Jadran boste verjetno skušali ohraniti?"

"V tem trenutku se o tem sploh ni moč pogovarjati, turizma tam ni. Če bodo prišle modre čelade in bo stabilnost dolgoročnejša, se bo turizem povrnil. Preprostejši bo dogovor med Slovenijo in Hrvaško, ● M. Volčjak

morda tudi s Črno goro o letenju iz Ljubljane in Maribora, mnogo bolj zapleten o poletih iz zahodnih držav na jadransko obalo, saj bo za nas zdaj to letenje med dvema tujima državama, temu pravimo "peta svoboda", ki je v mednarodnem civilnem letalstvu zelo redko dovoljena."

Kakšni so zdaj stiki s Hrvači?"

"Tam nastaja nova letalska družba Croatia Airlines, lani je letela z našima letaloma, verjetno bodo poskušali kupiti svoja in zapirati trg, vendar pa za jadransko obalo, ki je zelo dolga, verjetno ne bodo imeli dovolj zmogljivosti in bodo tja turiste vozili tudi drugi. Sicer pa smo lani predlagali ustanovitev skupne letalske družbe, vendar do tega ni prišlo, zdaj za takšne pogovore seveda ni pogojev, saj se v času, ko Hrvaška trpi in krvavi, vendar ni moč pogovarjati o turizmu."

"Pred letom ste imeli veliko poslov tudi na Bližnjem Vzhodu?"

"Mednarodni letalski trg je zelo nagnjen z oscilacijam, v arabskem svetu je zalivska vojna ustvarila krizne razmere, prišlo je do silovitega padca letalskega prometa, celoten trg se še ni povsem povrnil v nekdanji okvir. Najhitreje se vrača v Egiptu in Izraelu, vendar so tržne možnosti manjše kot pred vojno, konkurentov pa je več."

"Povejte na koncu, kakšne oznake imajo slovenska letala?"

"Na repih slovensko zastavo in črko SL oznako, ki ji sledijo tri črke, te predstavljajo osebno ime letala. Te črke so povsem za začetku abecede, saj so naša letala, razen nekaj manjših, prva, ki so registrirana v slovenskem registru letal, zato je veliko A-jev in B-jev." ● M. Volčjak

TRGOVINA

Marcela tehnounion
BLED Ljubljana

PFaff šivalni in pletilni stroji končno tudi na Bledu

Doslej vam je trgovina MARCELA nudila širok izbor volne, sukancev, zadrž, gumbov in druge pozamentarije, poslej pa pri njih lahko kupite tudi šivalne in pletilne stroje znamke PFAFF. Izbor strojev je obsežen t. j. od najenostavnejšega modela CREATIVE 1475 CB / s 177 programi, z vključno 5 vrstami abecede, dodatno abecedo za monogram, dodatno 15 okrasnih motivov do širine 40 mm, transporter tkanine, v vseh smereh, programske kartice za vnašanje krajših tekstov, čitalec programskih lističev / Vrhunec zahtevne tehnologije pa predstavljajo OVERLOCK stroji s štirimi ali petimi nitmi, ki istočasno odrežejo, obšijejo in razšijejo tkanino ali pletenino. Cene so sprejemljive in velikokrat ugodnejše od »prešvercanih« strojev. Kupci strojev do 15. 2. 92 dobijo 20 % popusta pri plačilu tečaja šivanja v organizaciji trgovine MARCELA. Vse dodatne informacije (tudi glede demonstracij šivanja in pletenja na PFAFF-ovih strojih) (dobite v trgovini MARCELA, na Bledu, Cesta Svobode 3. OBLIKUJTE PROSTI ČAS S PFAFF-om.

ŠKOFJA LOKA

LESNA INDUSTRIJA IN OBJEKTI p.o.

vabi k sodelovanju

1. DIPLOMIRANEGA INŽENIRJA arhitekture ali gradbeništva

za delo tehnologa I. v OE Lesno stavbarstvo z najmanj tremi leti delovnih izkušenj. Poskusno delo traja 3 mesece.

1. Več KV MIZARJEV in KV TESARJEV

za delo v proizvodnji in na terenu z najmanj dvema letoma delovnih izkušenj. Poskusno delo traja 2 mesece.

Delovno razmerje se sklepa za nedoločen čas s polnim delovnim časom.

Kandidati naj vložijo pisne ponudbe v 8 dneh po objavi na naslov: LIO Škofja Loka, Kidričeva c. 56.

Podpredsednik vlade dr. Ocvirk obiskal kranjsko Iskro Telekom

Vlada bo pregledala program Digitalizacije II

Razvoj telekomunikacij zahteva veliko denarja, samo v Iskrin program nadaljnje digitalizacije bi morali vložiti 60 milijonov mark.

Kranj, 16. januarja - V Iskri Telekom so pripravili izhodišča za nacionalno strategijo razvoja telekomunikacij in projekt poimenovali Honet, tudi o njem je tekla beseda med obiskom podpredsednika slovenske vlade dr. Andreja Ocvirka, ki ga je spremljal minister za raziskovalno dejavnost in tehnologijo dr. Peter Tancig. Iskraši so seveda želeli dobiti tudi odgovor na vprašanje, ali bo republika sofinancirala projekt Digitalizacija II, na kar čakajo že skoraj dve leti, vendar so tudi tokrat dobili le obljubo dr. Ocvirka, da bo vlada program pregledala.

Obiskali ste nas v trenutkih izredno težkega položaja, tako podjetij kot holdinga Telekom, je dejal njegov direktor Blaž Kavčič, saj izvajamo nacionalni projekt, ne da bi bila vlada o tem poučena in bi aktivno sodelovala. Bivša Telematika je leta 1989 imela 80 milijonov mark izgube, kar 48 milijonov mark so morali pokriti sami. Zamenjal jo je Telekom, vanj je vključenih 16 podjetij, nekaj jih je v stečajnem postopku, la-

ni so imeli 222 milijonov mark prometa, računajo, da bo izguba znašala 6,5 milijona mark. Obračajo 370 milijonov mark kapitala, zaposlenih je 2.261 ljudi. Nekaj tujih vlagateljev se zanima za naložbe, zlasti na področju mobilne in javne telefonije, vendar podobno kot pred leti Siemens zahtevajo "čista" podjetja.

Po strateško pravilni odločitvi prejšnje vlade smo bili v to porinjeni z obljubo, da bomo

probleme reševali skupaj, žal smo jih sami, če bi to vedeli, bi bilo morda tedaj pametneje reči, naj vse skupaj propade, Blaž Kavčič danes komentira tedanjo odločitev za zamenjavo partnerja oziroma prihod nemškega Siemens. Sistem je v globoki krizi, ogromno smo investirali, učinkov pa še ni, zato programa ne bo moč rešiti na podjetniški ravni. Že dve leti se skušamo dogovoriti z vlado, doslej resnega razgovora ni bilo, največ zanimanja je pokazala Ljubljanska banka, ki je

projekt ocenila pozitivno, ugne pa se zgoditi, da ne bomo enakopravni partnerji pri dogovorih s tujimi partnerji, je še dejal Kavčič.

Projekt Honet pa je označil kot izhodišča za nacionalno strategijo razvoja komunikacij, ponujajo ga kot delovni pristop, ki naj bi seveda doživel razdelavo na državni ravni. Industrija daje impulz, saj brez takšnega projekta ne bo vzdržala, je še pojasnil.

● M. Volčjak

Dr. Andrej Ocvirk je dejal, da bomo v Sloveniji pri razvoju visokih tehnologij gradili na obstoječih jedrih, ki so vsekakor tudi za nas prihodnost, saj iz delovne intenzivnosti prehajamo v razvojno intenzivnost. Program je seveda potrebno pripraviti skupaj, tudi s sodelovanjem EGS, da ne bi neracionalno trošili sredstev in ne bi vsakdo gradil svoj prenosni sistem. Pri izvedbi projekta pa bodo seveda upoštevali konkurenčnost. Kdo bo pri tem povezoval ministrstva, bomo še razčistili, sedli bomo skupaj, vsi boste pravočasno poklicani, je dejal dr. Ocvirk. Glede programa Digitalizacija II, v katerega bi bilo potrebno vložiti 60 milijonov mark, pa je dejal, da ga bo vlada pregledala, sofinanciranje pa bo seveda odvisno od proračuna.

Dogaja se, da Železniško gospodarstvo vleče optični kabel Ljubljana - Sežana, ki bi ga lahko uporabljali tudi drugi, zato je potreben celovit, strateški razvoj na tem področju v Sloveniji. Vsebovati mora seveda tudi nove stvari, saj vas danes, denimo, povsod vprašajo za številko vašega faksa, že čez leto dni pa vas bodo za številko edifakta (elektronske pošte), je dejal dr. Branislav Popovič iz Telekomu.

Strategije razvoja teleinformatike še nimamo izdelane, sami pa smo že spoznali, kako grenka je bila izkušnja politične odločitve za računalnike, s katerimi smo skušali konkurirati tako veliki firmi, kot je IBM. Po takšni poti torej ne smemo več, smo slišali mnenje predstavnika ministrstva za promet in zveze. Podobno je bila v Sloveniji napaka storjena pri uvajanju Mobitela (vanj je investirala PTT), ki je v svetu preživela tehnologija. Za ureditev razmer na tem področju pripravljajo zakon o telekomunikacijah, ki bo v kratkem nared.

Ministrstvo za obrambo pripravlja sestanek, v dneh od 21. do 24. januarja, na njem naj bi dorekli integracijo oziroma infrastrukturne povezave na področju telekomunikacij. Na področju obrambe je sistem pripravljen, vključili bomo tudi domače dobavitelje, je dejal Stane Praprotnik, pomočnik ministra za obrambo.

MARMOR HOTAVLJE
Gorenja vas tel.: 064/68-210
PRIDITE - PRESENEČENI BOSTE NAD PONUDBO IN KVALITETO!

Denar od prodaje nekdanjih Zlitovih stanovanj Najprej poplačilo bančnega posojila

Tržič, 17. januarja - Lansko vprašanje iz delegatske klopi, ali namerava občina vrniti gospodarstvu denar iz povišanega prispevka za solidarnost v letu 1990, je dobilo končni odgovor na prvi letošnji seji tržiškega izvršnega sveta. Kot so sklenili, bodo denar od prodaje 31 stanovanj, ki jih je občinska stanovanjska skupnost 1989. leta kupila od tovarne ZLIT, najprej namenili za vračilo kredita. Zaenkrat le 5 prodanih stanovanj.

Zaradi časovne odmaknjenosti dogodkov se je dobro spomniti, da je sredi novembra 1989. leta Samoupravna stanovanjska skupnost občine Tržič sklenila pogodbo s tržiško tovarno ZLIT o odkupu njegovih 31 stanovanj. Kupec je kupnino poravnal z bančnim posojilom v današnji vrednosti 2,1 milijona tolarjev, z odplačilno dobo 4 leta. Zaradi nakupa Zlitovih stanovanj se je prispevna stopnja za solidarnost v letu 1990 povečala za 0,6 odstotka. Ker ta stanovanja sedaj občina prodaja posameznikom, so se delegati iz gospodarstva že lani zanimali, ali bodo dodatno združena sredstva dobili plačniki povrnjena.

Kot so ocenili na prvi letošnji seji tržiškega izvršnega sveta, bi bilo drobljenje denarja povsem nesmiselno, saj povišanega prispevka ni plačevalo le

gospodarstvo. Načelnik oddelka za splošne zadeve in finance Viktor Blagotinšek je predlagal, da z denarjem od prodanih stanovanj najprej poplačajo kredit pri Ljubljanski banki. Čeprav so ji do konca lanskega leta že vrnilo dobrih 2 milijona tolarjev, ostajajo 1. 1. 1992 dolžni še vedno več kot 1,7 milijona tolarjev zaradi visokih obresti. Ker ostaja še 23 neplačanih obrokov posojila, je najboljša takojšnje poplačilo kredita banki, so sklenili v izvršnem svetu.

Do 7. januarja letos so prodali 5 nekdanjih Zlitov stanovanj v skupni vrednosti nekaj manj kot 2,7 milijona tolarjev. Dve stanovanji so prodali na obročno odplačevanje, pri ceni treh stanovanj pa je bil upoštevan popust za takojšnje plačilo. ● S. Saje

GOSPODARSKI KOMENTAR

Volč

MARIJA VOLČJAK

500 mark

Po polomu zakona o javnem dolgu v parlamentu je potezo potegnili Ljubljanska banka, ki je objavila, da bodo "stare" devizne vloge odmrznili in ljudje bodo 1. februarja lahko dvignili po 500 mark in jih preknjižili na nove devizne knjižice. Začeli bodo torej z novim deviznim varčevanjem in pri njem sponožali mednarodne uzance, kar seveda pomeni, da bodo varčevalci s svojimi devizami lahko svobodno razpolagali.

Banke so torej zaigrale na karto zaupanja, k čemur jih je parlament dobesedno prisilil in tako dejansko sledil tudi zahtevam društva jeznih deviznih varčevalcev, ki so želeli neposredni stik z bankami oziroma se z njimi pogajati, kaj bodo napravili z zamrznjenimi markami. Nobena skrivnost pa se seveda ni več, da je Ljubljanska banka nekaj morala napraviti, saj jo k temu sili tuja finančna revizija, ki zamrznjenih deviznih vlog seveda ne bo dobrohotno spregledala. Ostaja pa seveda vprašanje, kaj se bo zgodilo z novim deviznim varčevanjem, bodo bankirji lahko ustregli varčevalcem, če bodo začeli ti množično dvigati svoje devize? Izkazalo se bo, koliko se zaupajo našim bankam, saj so bile vse dosedanje ocene le ugibanja.

Kakšno je zaupanje, se bo izkazalo že v prvem krogu reševanja zamrznjenih deviznih vlog, saj ima velika večina ljudi v bankah majhne zneske deviz. Po podatkih, s katerimi so že postregli v Društvu jeznih deviznih varčevalcev, ima namreč kar 85,87 odstotka deviznih varčevalcev manj kot 384 mark in velika večina bo potemtakem rešenih že v prvem krogu. Dodati je treba, da je vseh deviznih pozicij približno 800.000, saj imamo mnogi po več deviznih knjižic, na njih pa manjše zneske.

Za naslednji krog bo torej ostalo le približno 15 odstotkov varčevalcev, pri čemer je pomemben tudi podatek, da je nad 500 in tja do 800 mark le nadaljnjih 4,2 odstotka varčevalcev, več kot 38.000 mark pa ima v bankah le 0,14 odstotka zamrznjenih deviznih varčevalcev. Po prvem in drugem krogu bo torej ostalo približno 20.000 varčevalcev, s katerimi se bodo banke posebej pogovarjale.

Že februarja se torej ne bo izkazalo le, v kolikšni meri varčevalci se zaupajo našim bankam, bolje rečeno Ljubljanski banki, kjer je velika večina zamrznjenih deviz, nekaj pa v Abanki. Izkazalo se bo seveda tudi, v kolikšni meri so si s prodajo družbenih stanovanj uspeli napolniti devizne blagajne. Prodaja deviz v banknih menjalnicah je zaradi pričakovanja devalvacije, tudi uradne, trenutno ustavljena, saj jih ljudje menda ne prinašajo več.

IZ GOSPODARSKEGA SVETA

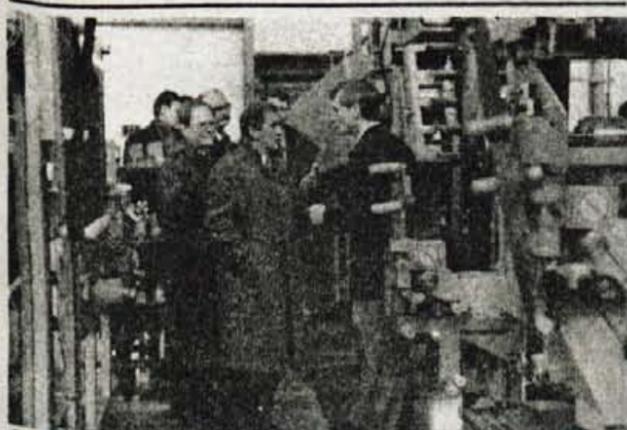
Slovenija prometno nerazvita Denarja za posodobitev slovenskega prometnega vozlišča ni, kar ga je, pa bo porabljen v glavnem za nadaljevanje del na že odprtih šestih cestnih gradbiščih, pravi slovenski minister za promet in zveze Marjan Krajnc. Novih gradbišč torej ne bodo odprli, čeprav bi bilo za gospodarski napredek nujno dokončanje ceste Celje - Ljubljana in naprej do Kopra oziroma koprškega pristanišča. Železnice bi bilo potrebno posodobiti zlasti v smeri Jesenice - Zidani most, za kar denarja prav tako ni. Telefonske zveze postopoma izboljšujejo, vendar se svetovni ravni še ne bomo približali, čeprav se bo raven iz sedanjih 22 dvignila na 35 priključkov na sto prebivalcev.

Morda se bodo prometne razmere izboljšale z mednarodnim priznanjem Slovenije, saj vsaj na tem področju lahko računamo na tuja posojila.

Veliko zanimanja za modo Letošnji sejem mode v Ljubljani je zaprl vrata, našli so kar 25 tisoč obiskovalcev, kar kaže, da je na Slovenskem veliko zanimanja za modo, čeprav so časi suhi. Težave slovenske tekstilne industrije so se poznale tudi na sejmu, saj je bilo razstavljalcev manj kot zadnja leta, le 134. Vendar pa so obiskovalci po drugi strani rekli, da sejem zaradi tega ni izgubil na zanimivosti, saj so prišli vsi pomembni izdelovalci "mode" v Sloveniji. Po zgledu modnih sejmov po svetu nameravajo tudi v Ljubljani pripravljati dva modna sejma letno, jesenskega in pomladanskega.

98 okt. bencin zdaj stane 47,20 tolarja Po zadnji 18-odstotni podražitvi naftnih derivatov, elektrike in prevoza po železnici ter 30-odstotni podražitvi zemeljskega plina zdaj stane: 86 okt bencin 40,10 tolarja, 98 okt. bencin 47,20 tolarja, neosvinčeni 95 okt. bencin 42 tolarjev, neosvinčeni 91 okt. bencin 40,70 tolarja, plinsko olje D2 36 tolarjev in kurilno olje 22,40 tolarja. Prodajna cena kubičnega metra zemeljskega plina pa znaša 10,40 tolarja.

V igralnice tudi naši državljani Slovenska vlada je sprejela osnutek zakon o igrah na srečo, po katerem bodo poleg smeli v igralnice tudi naši državljani, kar zdaj ni dovoljeno. Zakon razlikuje klasične in posebne igre. Med prve sodijo tiste, ki jih prirejajo občasno (loterije, tombole, srečelovi in podobno) in igre, ki imajo trajni značaj in je imela doslej nad njimi monopol Loterija Slovenije, kar v osnutku zakona ni več izrecno določeno. Posebne igre na srečo pa so tiste, ki jih prirejajo samo v igralnicah, teh se lahko po novem udeležujejo tudi naši državljani, igrajo pa lahko v domači ali tuji valuti. Igralni avtomati pa bodo po novem sodili le v igralnice. Zakon predvideva tudi lastninjenje igralnice, država naj bi bila njihov 80-odstotni lastnik, ustanovitelji oziroma organizatorji s prodaja turizma pa le 20-odstotni.

Kranj, 17. januarja - Ob obisku Dunajskih simfonikov, ki so v Cankarjevem domu nastopili 16. januarja, se je v Sloveniji mudila tudi gospodarska delegacija Republike Avstrije. Po petkovem dopoldanskem razgovoru s predsednikom slovenske skupščine dr. Francetom Bučarjem je avstrijska delegacija obiskala kranjsko tovarno Sava, kjer so si ogledali tovarno avtopnevmatik Sava - Semperit. Vodja avstrijske delegacije je bil Paul Burgstaller, poslanec avstrijskega parlamenta, v njem pa je bilo tudi več predstavnikov avstrijsko-slovenskega društva. M. V., foto: J. Cigler

Z olajšavami si lahko znižamo dohodnino

Dve vrsti olajšav

Večkrat smo že omenili, da si lahko z olajšavami, ki jih predvideva zakon, nekoliko lahko zmanjšamo osnovo, od katere nam bodo odmerili dohodnino. Zakon omogoča dve vrsti olajšav, ki si jih bomo tokrat podrobneje ogledali, prihodnji torek pa bomo začeli objavljati odgovore na vprašanja, saj se jih je medtem nabralo že kar nekaj, nanašajo pa se večinoma na konkretne stvari.

Uvodoma je treba ponoviti, da bodo davkarji od naših bruto prejemkov med letom naprej odšteli plačane prispevke, nato bodo vsoto zmanjšali za 10-odstotno olajšavo, o kateri govori 7. člen zakona, in nato še za olajšavo, ki nam pripada za vzdrževane družinske člane. Vrstni red je pomemben, saj je od tega odvisno, kakšno osnovo za dohodnino nam bodo izračunali.

Mnogi se sprašujejo, kaj se bo upoštevalo b. z. zaposelnim. Na kratko, nanašajo se štejejo med dohodke, ki jih je treba prijaviti za odmero dohodnine, denarne pomoči pa ne. Čeprav vam bodo podatke o nadomestilih sporočili izplačevalci, je pozornost na mestu.

Olajšava za vzdrževanega družinskega člana je 8 odstotkov povprečne letne slovenske bruto plače v lanskem letu. Za vsakega nadaljnega otroka se olajšava poveča za 2 odstotka, za drugega je torej 10-odstotna, za tretjega 12-odstotna itd. Dodati pa je treba, da se pri tem odstotki seštevajo.

Kljub jasnosti te olajšave, vendarle ostaja nekaj odprtih vprašanj, ki so res obrobne pomena, vendar za nekatere pomembna. Denimo, da se starši (ločeni) ne morejo sporazumeti, kdo bo uveljavljal olajšavo. Navodil, glede ravnanja v takšnih primerih še ni, nemara pa bi bilo res najbolje, da v takšnih primerih nesporezuma, ne bi mogel uveljavljati nihče!

V napovedi za odmero dohodnine boste posebej navedli znesek samopriskupov, ki ste jih med letom plačali, in predstavljajo davčno olajšavo, ki se ne vševa v 10-odstotno olajšavo po 7. členu zakona.

Vzdrževani družinski člani

Najmanj nejasnosti je pri vzdrževanih družinskih članih, saj smo se o tem morali odločiti že pred letom dni, ko je bil zakon o dohodnini sprejet, in smo se morali odločiti, kdo bo uveljavljal olajšavo, oče ali mati. Splača se seveda tistemu, ki ima večjo plačo, nekateri pa so si otroke razdelili. Te dni se pravzaprav ponovno odločamo, povedati moramo, kdo bo uveljavljal olajšavo v letu 1992, kar se bo seveda čez leto poznalo pri akontaciji dohodnine.

Računov ne bo potrebno prilagati

Mnogi, če ne kar vsi po vrsti, bomo skušali uveljaviti 10-odstotno olajšavo, ki jo zakon o dohodnini predvideva v 7. členu. Med letom ste verjetno nabrali dovolj računov, če na njem še ni vašega imena, ga seveda lahko napišete. Vseh teh računov ne bo potrebno prilagati.

gati davčni napovedi, zaradi morebitne kontrole pa jih morate skrbno shraniti, kazni so namreč visoke.

Mnogi sprašujete, ali bodo zneski na njih glede na datume prevrednoteni in bo s tem upoštevana inflacija. Odgovor je: ne. Tako kot ne bodo prejemi, tudi ti izdatki ne bodo.

Posebne olajšave pa so deležni starejši od 65 let (to starost so morali dopolniti lani) ter invalidi s 100-odstotno telesno okvaro in jim je priznana pravica do tuje nege in pomoči. Njim se bo od njihovega dohodka odštelo 100 odstotkov povprečnega letnega osebne dohodka zaposlenih v Sloveniji in v davčno osnovo jim bo šel torej le morebitni nadpovprečni dohodek. Drugače povedano, 100-odstotni invalidi s podpovprečnimi prejemki davka zanesljivo ne bodo plačali, tisti z nadpovprečnimi pa le za razliko med njihovim in povprečnim. Vsi pa morajo oddati davčne prijave, tudi tisti, ki davka zanesljivo ne bodo plačali.

Osnovo za odmero dohodnine je moč zmanjšati na račun nakupa vrednostnih papirjev (vštete so tudi Markovičeve interne delnice), pri čemer je treba poudariti, da bomo obveznice morali davkarjem pokazati, da jih bodo žigosali. Mnogi bodo uveljavili račune iz lekarn, knjigarn in športnih trgovin, upoštevali bodo račune iz zdravilišč, za izobraževanje ob delu, za znanstveno raziskovalno in razvojno delo, za vlaganja v kulturne in zgodovinske spomenike, v gradnjo malih vodnih elektrarn, varstvo okolja in varčevanja z energijo, upoštevali bodo seveda prostovoljne de-

narne prispevke in vrednostna darila, plačane članarine političnim strankam in sindikatom.

Med te olajšave bodo všteta tudi sredstva, ki smo jih lani namenili za reševanje stanovanjskega problema, toda ne le denar porabljen za gradnjo hiše, nakup stanovanja z enkratnim zneskom, temveč tudi 80

odstotkov plačane stanarine, v enakem odstotku tudi plačani etažni prispevek. Pri tistih, ki so stanovanje kupili s posojilom, pa letni znesek odplačila posojila. Pri tistih, ki bodo družbeno stanovanje kupili v mesečnih obrokih v več letih, pa seštevke lanskih plačil.

Zakon pri teh olajšavah povsod ni povsem jasen, dopušča različna tolmačenja, ker podrobnih navodil še ni, stvari še niso povsem jasne, zato se še vedno poraja nekaj vprašanj, ki pa jih bodo davkarji morali razčistiti prav kmalu, preden bomo oddali davčne prijave. ● M. V.

Delničarska abeceda (3)

Delnice dandanes za Zahodu niso več privilegij bogatih, temveč jih kupujejo in prodajajo množice, v Nemčiji pravijo, da vsak trinajsti državljan, za ameriške gospodinjke pa je tako ali tako znano, da prislusnejo tudi radijskim poročilom z borze. Skratka delničarjev je vedno več, mnogi se uspejo z njimi tudi preživljati.

Vendar ne samo z dividendo oziroma z dobičkom, ki ga prinašajo delnice, temveč tudi z razliko, ki jo uspejo ustvariti pri trgovanju z delnicami. Delnice imajo potemtakem lahko različne vrednosti.

NOMINALNA vrednost delnice je tista, na katero se delnica glasi oziroma je napisana na njej kot vrednostnem papirju. Običajno je enaka EMISIJSKI vrednosti, torej tisti, ki jo ima delnica pri prvi emisiji, in ki praviloma ne sme biti nižja od nominalne vrednosti.

Prava vrednost delnice pa je seveda njena TRŽNA vrednost, ki se oblikuje glede na povpraševanje in ponudbo na borzi, kar pomeni, da se stalno spreminja, medtem ko nominalna vrednost delnice ostaja enaka.

Na tržno ceno delnice vplivajo številni dejavniki. Njeno izhodišče je seveda nominalna vrednost, poleg tega pa obrestne mere, ki jih banke plačujejo za vloge na vpogled, in dividenda, ki jo prinaša delnica. Vzemimo primer, da je nominalna vrednost delnice 1.000 mark, obrestna mera za vloge na vpogled v bankah 5-odstotna, dividenda pa 7-odstotna. V tem primeru lahko po formuli 1.000-krat 7, deljeno s 5 dobimo 1.400 in toliko je v našem primeru tržna vrednost delnice. Če bi bila torej dividenda nižja

Sprejemamo vprašanja s področja davkov in delnic, pošljite nam jih v pisni obliki na uredništvo Gorenjskega glasa, Moše Pijadeja 1, Kranj.

od obrestne mera za vloge na vpogled, je tržna cena delnice nižja od nominalne vrednosti. Delnice v razvitem, stabilnem gospodarstvu torej njenega lastnika ščitijo pred inflacijo, saj približno tako kot cene, rastejo tudi vrednosti delnic.

Tržna vrednost delnic pa je seveda odvisna tudi od dogajanja na borzi, kjer na ponudbo in povpraševanje vplivajo številni dejavniki, najbolj pa seveda položaj podjetja in pričakovanje, kaj bo napravilo v bližnji prihodnosti, kakšne trge in načrte ima. Pri poročilih z velikih svetovnih borz lahko pogosto slišite, kako je na vrednost delnic vplivala najava, da bo ta in ta firma verjetno imela izgubo ali da je pogorela na tem in tem trgu itd. Praviloma so tržne vrednosti delnic podjetij, ki dobro poslujejo, precej višje od njene nominalne vrednosti in obratno so tečajji delnic (kakor pravimo tržni vrednosti delnic na borzi) podjetij, ki imajo izgubo, nižji od njene nominalne vrednosti.

Pri nas je delnic, ki bi jih lahko kupovali in prodajali na borzi, zelo malo, tam trgujejo še vedno predvsem z obveznicami. Prav dejstvo, da ima pri nas obveznica drugačno vlogo kot v razvitih zahodnih državah, jasno pove, da pri nas gospodarske razmere še niso normalne. Za obveznice je namreč značilna fiksna (določena) obrestna mera, zato mora njen lastnik sam "loviti" inflacijo, kakor ve in zna, medtem ko mu pri delnici to ni potrebno. Tako na Zahodu, pri nas pa prav obveznica zagotavlja uspešen lov inflacije, saj so običajno nominirane v nemških markah in imajo tako povsem drugačno vlogo. ● M. V.

RENT a CAR

KRANJ, Koroška 5
(hotel Creina)
Telefon: 064/213-160
328-402

IZPOSODANJE OSEBNIH IN KOMBINIRANIH VOZIL PO KONKURENČNIH CENAH

Obrazci za "Napoved za odmero dohodnine" bodo kmalu naprodaj, predvidoma ta teden, saj je bilo rečeno, da bodo že po 17. januarju. Vendar jih danes še ni bilo, v Državni založbi so nam povedali, da jih pričakujejo sredi tedna. Veljali naj bi okoli 50 tolarjev, na dva kupljena obrazca pa bo moč brezplačno dobiti tudi navodilo za njegovo izpolnjevanje.

Samo 1 = prava!

Plačilna kartica dobrodošla
na 10.000.000 prodajnih mestih
v Sloveniji in
v 170 drugih državah.

Kompas Magistrat - Eurocard
Mestni trg 4, 61000 Ljubljana
(tel.: 061 212 888, 152 222)
in vse Kompasove poslovalnice

Torek, 21. januarja 1992

Zaključena akcija NAŠE ŽENE

Zdenka Podlunšek - podjetnica leta

Brdo pri Kranju, 17. januarja - Na slovesnosti v petek zvečer na Brdu, ki sta jo pripravili NAŠA ŽENA in firma Barometer, je bila prvič pri nas razglašena podjetnica leta. Ta čast in z njo nagrada Janeza Hacina, slovenskega arhitekta iz Švice, lastnika firme Illyco, 5.000 DEM, je pripadla Zdenki Podlunšek, solastnici firme Medicop iz Murske Sobotice, ki izdeluje proizvode za opremo bolnišnic in rešilnih vozil. Slovesnosti sta prisostvovala tudi Janez Drnovšek in Žilko Pregl.

Podjetnico leta Zdenko Podlunšek in njenega moža Aleksandra, ki je bil leta 1989 izbran za inovatorja leta, je doma v Murski Soboti obiskal tudi njen rojak Milan Kučan.

Vse leto je revija NAŠA ŽENA, ki se ji je kasneje pridružila tudi zasebna firma Barometer, vodila akcijo za izbiro podjetnice leta z namenom, da se odkrije sposobne ženske, ki so imele dovolj poguma in samozavesti za soočenje z vso problematiko samostojne obrti in podjetništva. Revija NAŠA ŽENA je podjetnice vse leto predstavljala, prišlo pa je tudi še blizu sto predlogov z vseh koncev Slovenije.

Posebna komisija pri NAŠI ŽENI je v ožji izbor izbrala sedem podjetnic; to so Tatjana Nekrep - Perc, solastnica in direktorica Mirko Malte iz Slovenske Bistrice, Mirjana Benedik, solastnica snack bara in turističnih apartmajev iz Kranjske Gore, Vida Retelj, lastnica firme Pletenine in tekstilni izdelki Vida iz Domžal, Martina Božič, lastnica podjetja za predelavo sadja in zelenjave Tina iz Komende, Milica Makoter, direktorica in solastnica podjetja za proizvodnjo, trgovino in storitve Makoter iz Cvena pri Ljutomerju, ki izdeluje polietilenske vrečke in drugo embalažo, Dora Ložar, kmetica iz Studde vasi pri Domžalah, ki ima za svoje pridelke svojo trgovino,

no, ter Zdenka Podlunšek, solastnica in voditeljica marketinga v firmi Medicop, ki proizvaja medicinsko opremo, iz Murske Sobotice. Slednja je bila kot uspešna podjetnica, izvoznica svojih proizvodov - opreme za bolnišnice ter prvo pomoč v rešilnih avtomobilih - na Madžarsko, v Turčijo in celo v Izrael, izbrana za podjetnico leta, ki ji je pripadla tudi denarna nagrada 5.000 DEM švicarskega Slovenca Janeza Hacina.

Firma Barometer je za svojo najboljšo podjetnico leta izbrala Katko Kranjc, solastnico podjetja Laser plus. ● D. Dolenc

AVTO ŠOLA
VIKTOR
RAZPISUJE TEČAJ
CESTNOPROMETNIH
PREDPISOV, KI SE BO ZAČEL
V SREDO, 22. 1. 1992
OB 16. URI V PROSTORIH
SREDNJE GRADBENE SOLE,
CANKARJEVA 2 (CENTER
MESTA KRANJA). INF. PO
TEL.: 324-746
MOŽNOST PLAČILA NA
OBROKE

Šešok v Preddvoru

Kranj, januarja - V četrtek, 23. januarja, bo gost kluba Dvor v Preddvoru slovenski finančni minister Dušan Šešok.

Povabiti so sicer nameravali Vojko Ravbar, namestnico ministra za zunanje zadeve odgovorno za zunanjo trgovino, vendar je te dni žal službeno odsotna. Zato med gorenjske direktorje ponovno prihaja Dušan Šešok, ki bo razgrnil problematiko finančnega poslovanja s tujino in povedal več o spremembi zakona o deviznem poslovanju, o zavarovanju uvoznih-izvoznih poslov ter o tem, na katerih področjih bodo še ostale uvozne-izvozne kvote ali pa bodo nemara uvedli avanse zanje.

Šešokov obisk pa bo seveda priložnost, da pogledajo v beležnice in ugotovijo, kdo je pred meseci najbolj natančno napovedal, kakšen bo tečaj marke 31. decembra 1991. Tistim, ki so "Šešokov kurz" najbolj natančno napovedali, bodo podelili nagrade. ● M. V.

Podjetje Alpetour Remont iz Kranja je v petek v svojem servisno-prodajnem centru na Laborah odprlo center za prodajo in servisiranje avtoplaščev. Poleg vseh vulkanizerskih storitev bodo v centru prodajali avtoplašče Sava za osebna vozila in kombije in sicer vse dimenzije in različne kakovosti. Pri tem je treba poudariti, da bo center avtoplaščev odprt ves dan in sicer od 7. do 19. ure, ob sobotah pa od 7. do 13. ure. V času predstavitve centra, ki bo trajala do 17. februarja bo potekala tudi skupna akcija Remonta, Save, Zavarovalnice Triglav in Gorenjskega glasa, ob tem pa bodo imeli 10 odstotkov popusta pri nakupu avtoplaščev in 15 odstotkov pri storitvah. V tem času bodo vsi uporabniki storitev vključeni v nagradno žrebanje. Alpetour Remont ima od prejšnjega tedna tudi poslovalnico v Škofji Loki, kjer bodo v blagovnici Nama prodajali vozila Renault. M.G., slika Aleš Gorišek.

Koliko je vreden tolar

Na tečajnici Banke Slovenije so 18. januarja začele veljati naslednje srednje vrednosti deviz:

Avstrija	100 ATS	530,4932
Nemčija	100 DEM	3.732,9555
Italija	100 ITL	4,9555
Švica	100 CHF	4.220,8760
ZDA	1 USD	60,6609
Jugoslavija	100 YUD	80,0000
R. Hrvaška	100 CRD	80,0000

Gorenjska banka v Kranju je v ponedeljek, 20. januarja, ob 13. uri naslednje devizne tečaje, nekaj prometa so imeli:

	nakupni	prodajni
Avstrija	100 ATS	667,9170
Nemčija	100 DEM	4.700,0000
Italija	100 ITL	6,2346
Švica	100 CHF	5.290,3200
ZDA	1 USD	76,0930

Abanka v Kranju je imela v ponedeljek, 20. januarja, ob 13. uri naslednje devizne tečaje, prometa niso imeli:

	nakupni	prodajni
Avstrija	100 ATS	660
Nemčija	100 DEM	4.960
Italija	100 ITL	5,85
Švica	100 CHF	5.060
ZDA	1 USD	71,05

Črna borza: Na ljubljanski tržnici so se spet pojavili preprodajalci, v soboto, 18. januarja, ob 11.30 so veljali naslednji devizni tečaji:

	nakupni	prodajni
Avstrija	100 ATS	650
Nemčija	100 DEM	4.900
Italija	100 ITL	6
Švica	100 CHF	5.300

Dopolnjen carinski zakon

Kranj - Na sestanku v četrtek minuli teden v Kranju so predstavniki slovenskih sejmov predlagali direktorju slovenske carine Francu Koširju in upravnikom carinskih izpostav iz sedanjih mest (Gornja Radgona, Celje, Ljubljana in Kranj), da bi sedanji carinski zakon, ki je v glavnem prepisan iz bivše zvezne zakonodaje, morali dopolniti. Če bi zakon spremenili tako, da bi tuji razstavljalci izdelke, ki bi jih predstavili na slovenskih sejmi, lahko brez zapletenih postopkov tudi prodali, bi v tujini prav gotovo zelo povečali zanimanje za slovenske sejme. Slovenski sejmi tudi predlagajo, da bi za tovrstne izdelke morali zmanjšati carinske in špediterske stroške, carinjenje pa naj bi potekalo na sejmi. Posebej so tudi opozorili na uvoz izdelkov iz sosednjih držav Hrvaške, Srbije... Slovenski sejmariji so tudi zainteresirani, da bi na sejmi v Sloveniji z mednarodno udeležbo vsaj za nekaj dni ponovno uvedli prosto carinsko prodajo za tuje razstavjalce. ● (až)

V petek nagradna igra

Zavarovalnica Triglav
Območna enota Kranj

Najbrž se spomnite, da smo decembra v Gorenjskem glasu nekajkrat pisali o tako imenovanem Evropskem poročilu o prometni nezgodi. Zavarovalnica Triglav d.d. Ljubljana - Območna enota Kranj je takrat vsem naročnikom Gorenjskega glasa Evropski obrazec tudi priložila v časopis. Že takrat pa smo napovedali, da bomo januarja objavili nagradno igro.

No, obljuba dela dolg. Nagradno igro Zavarovalnice Triglav d.d. Ljubljana - Območne enote Kranj bomo objavili v Gorenjskem glasu v petek, 24. januarja. Ne bo težka. Da pa boste lažje sodelovali v njej, ne bo odveč, če morda še enkrat preberete vse, kar smo decembra pisali o izpolnjevanju Evropskega poročila o prometni nezgodi. Potrebovali pa boste tudi Evropski obrazec. Najbrž ga še imate. Če pa ga nimate, ga lahko dobite v Območni enoti v Kranju, v poslovni enoti Jesenice ali v predstavništvih v Radovljici, Škofji Loki in Trzinu.

V petek torej v Gorenjskem glasu nagradna igra Zavarovalnice Triglav d.d. Ljubljana - Območne enote Kranj z bogatimi nagradami.

do 20% POPUSTA

za takojšnje plačilo

po lanskih cenah

* PRENOVA OKEN *

* okna * vrata * senčila * obloge *
* hiše * mont. stene * dopolnilni program *

AKCIJSKA PRODAJA

polken in stilnih vrat FOREL

• POTROŠNIŠKO POSOJILO • ORGANIZIRANA MONTAŽA •
• BREZPLAČEN PREVOZ •

JELOVICA

lesna industrija ŠKOFJA LOKA, Kidričeva 58
Tel.: 064/631-241, telefax: 064/632-261

predstavništvo KRANJ, Partizanska 26, tel.
211-232

Trgovina

ALPROM
d.o.o., TRŽIČ

na Gorenjskem sejmu

ponujamo najnižje cene za celotni program slovenskih proizvajalcev pohištva

POSEBEN POPUST ZA GOTOVINSKI NAKUP!

GARANT - Polzela

(program VEGA in COMPO) **25 % popust**

MIZARSTVO - Ljutomer

(otroške in dnevne sobe, sestavljen program MOBY)

30 % popust

TOVARNA POHIŠTVA - Brežice

(spalnice, dnevne sobe) **40 % popust**

Odprto do 9. do 11.30 in od 14. do 19. ure.
Informacije po tel. 064/222-268.

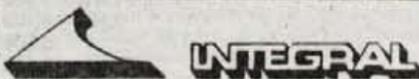
A T/S d.o.o.

Tel: 061/301-557

AKVIZITERSKA PRODAJA AMERIŠKI PRODAJNI HIT

ODLIČEN zaslužek, lasten kapital

Seminar je vsak torek ob 19. uri v BANKETNI DVORANI
HOTELA CREINA v Kranju

SMUČANJE V KARPATIH (TISOVEC)

Turistična agencija VALUK v sodelovanju z INTEGRALOM TRŽIČ pripravlja osem-(8)-dnevno smučanje V KARPATIH z bogatim programom v naslednjih terminih:
petek, 31. 2. 1992 - 8. 2. 1992
petek, 7. 2. 1992 - 15. 2. 1992
petek, 14. 2. 1992 - 22. 2. 1992
petek, 21. 2. 1992 - 1. 3. 1992
petek, 28. 2. 1992 - 7. 3. 1992
petek, 6. 3. 1992 - 15. 3. 1992

Cena vsebuje sedem polnih penzionov s smučarsko tedensko karto za vse naprave, 1 izlet, uporabo vseh objektov in naprav, prevoz in vodenje.

50 DEM + 4.900 SLT IN

SMUČANJE V KRANJSKI GORI!

z vsem udobjem, ki ga ponuja Kranjska Gora.

TERMINI ODHODOV:

1. 2., 8. 2., 15. 2., 22. 2.

Cena 11.000 SLT

vsebuje prevoz, 6-x polpenzion, smučarsko tedensko karto, izlet, drsanje in bazen.

Informacije in prijave v uradu INTEGRAL TRŽIČ na Malstrovem trgu 11 v Kranju od 11. do 15. ure ali po tel. 217-867

GORENJSKI KOMENTAR

Zaplotnik

CVETO ZAPLOTNIK

Presežki in primanjkljaji

Ko se je Slovenija "razvezala" z Jugoslavijo in je postala samostojna in neodvisna država, je od nekdanje federacije med drugim prevzela nalogo, da odslej povsem sama skrbi tudi za prehrano več kot dvomilijonskega naroda. Minister za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano dr. Jože Osterc je na lanskem posvetu kmetijske svetovalne službe na Bledu pritril tistim agrarnim politikom, ki so prepričani, da ni politične suverenosti, če si narod sam ne pridela vsaj strateških surovin hrane. To je razlog, da so si tudi tako bogate države, kot je, na primer, Švica, zastavile jasen cilj: samooskrba s hrano mora biti vsaj 80-odstotna, in da je takšen tudi cilj samostojne in neodvisne Slovenije.

In kakšne so slovenske možnosti? Stopnja samooskrbe se sicer povečuje, vendar je struktura zelo neugodna, Slovenija pa je kot eden največjih uvoznikov hrane tudi močno odvisna od drugih.

Da je slovenska prehrabena bilanca neuravnotežena, so krive naravne razmere (Slovenija sodi med najbolj gozdnote in travnate dežele v Evropi s skromnim deležem njiv), pa tudi pretekla kmetijska politika, ki je, denimo, spodbujala prirajo mleka tudi na območjih, kjer bi lahko pridelovali žito ali krmo za prašiče. Po zadnjih podatkih ima Slovenija največji primanjkljaj pri žitu. Podatek, da pridelane količine pšenice in rži zadoščajo le za 41 odstotkov domačih potreb, nam je lahko v opozorilo; še posebej zato, ker v okviru Evropske gospodarske skupnosti ni države, ki bi imela nižjo stopnjo samooskrbe s pšenico. Grožnje, da smo ob morebitni (gospodarski) blokadi lahko še lačni, so verjetno pri vznesenih mislih ob rojstvu nove slovenske države nekoliko preveč črnogledne, pa vendarle: če že ne drugega, nas pretirana odvisnost pri oskrbi z žiti tudi po oceni uglednih kmetijskih strokovnjakov postavlja na milost in nemilost svetovnih cen.

Pa ne gre samo za pšenico! Velik presežek pri perutninskem mesu ni posledica naravnih možnosti, ampak nakupa krmil zunaj Slovenije. Podobno velja za prašičerejo, ki sicer zagotavlja 80 odstotkov potrebnih količin mesa, vendar velik del temelji na "pitanju iz vreče", kupljene zunaj Slovenije. Ker krmo za goveda pridelujemo tudi na šivilnih sadjarskih, vinogradniških in vrtnarskih površinah, ne pridelamo dovolj sadja, zelenjave in vina, pa čeprav imamo za to odlične naravne možnosti. Strokovnjaki so, na primer, izračunali, da Slovenija izkorišča le dobro polovico izrazito vinogradniških leg in le 20 do 30 odstotkov izrazito sadjarskih leg.

Zdaj, ko se je Slovenija osamosvojila, je še toliko bolj pomembno, da čimbolj uravnoteži prehrabeno bilanco in da pridelava vsaj strateško pomembne količine hrane. Ker se v povprečju premajhne slovenske kmetije oklepajo predvsem tistih dejavnosti, ki na hektar dajejo največ, bo spremembe v prehrabeni bilanci mogoče doseči le z ustreznim posredovanjem (intervenciranjem) države. Pa ima ta država za to dovolj poguma, volje - in denarja? ● C. Zaplotnik

MEŠETAR

V Gozdnem gospodarstvu Bled veljajo od 1. januarja dalje nove odkupne cene gozdnih sortimentov iz zasebnih gozdov. Cene, ki jih navajamo, veljajo za les, dostavljen v skladišče. Rok plačila je sedem do dvanajst dni.

vrsta sortimenta — kakov. razred	cena (v SLT/m ³)
smreka, jelka — hlodi E	5.500
smreka, jelka — hlodi A	5.000
smreka, jelka — hlodi B	4.500
smreka, jelka — hlodi C	4.000
tehnični les I (debelina 12 do 18 cm)	3.400
tehnični les II (debelina 8 do 12 cm)	2.500
izbrani celulozni les (preležana hlodovina)	2.500
celulozni les I	2.100
celulozni les II	1.500
macesen — hlodi	1 % manj od smrekove hlodovine
hrast II., I.	3.600—4.300
jesen II., I.	2.600—3.200
javor II., I.	2.600—3.200
bukev II., I.	3.600—4.500
bukev L.	6.000
bukev — goli	2.400
oreh II., I.	3.000—4.600
lipa II., I.	2.000—2.600

Po koliko so gnojila, krmila in semena v poslovalnicah kmetijske zadruge Sloga Kranj na Visokem, Primskovem, v Mavčičah, Žabnici in Besnici?

vrsta materiala	cena (v SLT/kg)
gnojilo NPK 15-15-15	12,90
gnojilo NPK 13-10-12	10,60
gnojilo KAN	9,90
krmilo K-19 (za molznice)	21,60
krmilo NSK (za nesnice) v vreči 50 kg	23,90
krmilo NSK (za nesnice) v vreči 10 kg	24,70
krmilo BEK 2 (za prašiče)	21,60
krmilo BEK 1 (za prašiče)	23,30
telpit	19,40
brofinišer	30,60
telstarter	29,50
bovisal	48,80
seno	8,50
živinska sol	19,80
pšenica	18,60
soja — v razsutem stanju	26,00
soja — v vrečah	27,00
šrot	18,60
oves	16,50
hrana za zajce	29,80
pšenična krmilna moka	7,00

Jaka Korenčan, kmet in občinski kmetijski minister

Odkazilo je spolitizirano kot splav

"Kmetije so premajhne, ob glavnih dejavnostih botreba poiskati tudi dodatne oz. dopolnilne."

Podbrezje, 17. januarja - "Lastnik kmetije je sicer še oče, vendar že precej let gospodarim jaz. Za naslednika na kmetiji je bil predviden moj tri leta mlajši brat, ki pa je pri devetnajstih letih, po končani kmetijski šoli v Sentjurju, nenadoma umrl za srčno kapjo. Čeprav sem bil tedaj, po končani trgovski in poslovodski šoli, že poslovodja ene od trgovin, sem se na hitro odločil, pustil službo in ostal doma," pravi Jaka Korenčan, kmet iz Podbrezja in član kranjskega izvršnega sveta, odgovoren za kmetijstvo.

"Ko danes presojam o tem, ugotavljam, da sem ravnal pravilno. Če bi še nekaj časa služboval, bi na tedaj že dobro vpejlani kmetiji verjetno šlo na slabše, ker oče ne bi več zmogel vsega. Takrat so bile v hlevu krave simentalke s povprečno mlečnostjo približno 3500 litrov na kravo, v naši bližnji okolici pa so dosegali že boljše rezultate. Zgledoval sem se po Drinovcu, Skodlarju, Debelaku, kasneje tudi po Krču in Zabetu... Nikdar nisem razmišljal o tem, da bi tudi naše krave dajale toliko mleka kot njihove; zdaj pa ugotavljam, da s črno-belimi kravami dosegamo povprečno mlečnost okrog sedem tisoč litrov na kravo in da so med njimi tudi take, ki ga dajo na leto 8.700 litrov. Pri delu so mi v veliko pomoč ata, mama in žena; da pa pri hiši ni dolgčas, poskrbijo še trije otroci - hčerka in sinova."

Koliko zemlje obdelujete, koliko živine redite...?

"Pri nas smo imeli več kmetijske zemlje oz. gozdov, kot je dopuščal zemljiški maksimum, zato so nam nekaj še nacionalizirali. Upamo, da bomo to z denacionalizacijo tudi dobili nazaj. Nekaj malega obdelovalne zemlje nam je vzela voda, a se z vodno skupnostjo nismo nikdar sporazumeli o tem, čigavo je tisto, kar odnese voda. Obdelujemo devet hektarjev lastne zemlje ter en hektar najete, imamo pa tudi precej gozda - nekaj doma, sicer pa tudi v katastrskem okraju Plavški Rovt nad Jesenicami."

Se ukvarjate samo z živinorejo?

"Nekdaj smo imeli hlev za dvanajst glav živine, v novem pa je prostora za petindvajset

"Kmetije bomo tudi v prihodnje morali biti organizirani in združeni, ker bomo sicer lahek zalogaj za predelovalno industrijo in trgovino. Na zakon o zadrugah že težko čakamo. V Naklem imamo vse pripravljeno."

molznic oz. za skupno več kot štirideset glav govedi. Zdaj, ko imamo šest telčkov, je število že večje od štirideset. Na leto namolzemmo okrog 130 tisoč litrov mleka. Pred leti, ko še nisimo redili toliko živine, smo se bolj ukvarjali tudi s pridelovanjem krompirja; zdaj pa ga imamo le toliko, da grem lahko nekajkrat na leto z razlogom

"Sporne določbe o odkazilu gozdnega drevja za posek so v predlaganem zakonu o gozdovih tako spolitizirane, kot je bil v ustanovni razpravi splav. To je tudi razlog, da se do odkazila ne opredeljujem. Če odkazilo bo ali ne, bomo pri nas sekali toliko, kot bo omogočal letni prirastek gozda."

na Bled. Nekaj krompirja bomo verjetno sadili tudi v prihodnje, sicer pa razmišljam tudi o intenzivnem pridelovanju sadja. Zdi se mi, da ima gorenjsko kmetijstvo v sadjarstvu še precejšnje rezerve in da so avstrijski zgledi o koristni porabi kmečkega sadja, predvsem o prodaji krljev, tudi za nas mikavni."

Ker so tudi največje gorenjske kmetije precej premajhne, vse več gospodarjev spoznava, da brez dopolnilnih dejavnosti ne bo primernega zaslužka.

"Glavne dejavnosti kranjskega kmeta bodo tudi v prihodnje prireja mleka in mesa ter pridelovanje krompirja. V to je bilo vloženo toliko sredstev, dela in znanja, da bi bilo narobe, če bi hoteli dati prednost kateri drugi dejavnosti.

"Nekateri pravijo, da je denacionalizacija za kmetijstvo napaka, drugi menijo, da bi bilo treba z nacionalizirano (družbeno) zemljo okrepiti zemljiško (pre)šibke kmetije, jaz pa zagovarjam stališče, da je treba krivice popraviti vsem; tisti, ki pa je ne bodo sami obdelovali, naj jo prodajo ali dajo v dolgoročni zakup. Zemlja naj gre naj gre na trg, pri nakupu naj imajo prednost perspektivne kmetije, država pa naj jim pomaga z ugodnimi posojili. Z davčnimi in drugimi ukrepi je treba preprečiti, da bi jo pokupili nekmetje oz. da bi jo nekateri kupili samo zato, da bi pametno naložili denar."

Ob glavnih dejavnostih pa bo treba poiskati tudi dodatne ali dopolnilne. Ponekod imajo možnosti za kmečki turizem ali samo za kmetije odprtih vrat, drugje za rejo prašičev, za pridelavo in predelavo sadja, za gojenje rib, za rejo kokoši nesnice, gojenje polzev..."

Je bilo lani za kmeta boljše kot predlani?

"Kako je posamezno leto za kmeta, je največ odvisno od cene. Lani je bila odkupna cena krompirja tako nizka, da ni pokrila niti pridelovalnih stroškov. Če bo tako tudi letos, bo za marsikoga lahko že usodno. Pri mleku je bilo razmerje med odkupno ceno in cenami močnih krmil vse slabše, vendar si ne moremo privoščiti, da bi jih dodajali le tedaj, ko bi bilo razmerje ugodno, ampak jih mo-

zela vse intervencije, zato v proračunu najprej niso predvideli nobenih sredstev za kmetijstvo. Šele kasneje, ko smo dokazali, da gre za zmoto, je občina za to namenila tri milijone dinarjev (tolarjev). Lani smo ustanovili tudi posebno kmetijo za kmetijstvo, ki mi je v veliko pomoč pri odločanju v izvršnem svetu in v kateri so zastopani živinorejci, poljedelci, gozdarji, polkmetje, denacionalizacijski upravičenci... Ta komisija bo pregledala tudi vse denacionalizacijske odločbe o vračanju kmetijskih zemljišč, gozdov in kmečkih gospodarstev. V kmečki zvezi smo se lani zavzemali tudi za to, da bi v upravnih organih kranjske občine po zgledu nekaterih drugih občin organizirali sekretariat za kmetijstvo, vendar smo od predloga odstopili samo zato, ker bi bilo to v nasprotju s politiko o zmanjšanju občinske uprave.

In če odgovorim še na zastavljeno vprašanje? V začetku se je pokazalo, da nekateri člani izvršnega sveta vidijo v kmetovih traktorjih in v gospodarskih poslopih le veliko premoženje, ne pa delovnih sredstev. Kolikor dlje pa smo skupaj, bolje se razumemo in boljše je tudi razumevanje kmetijstva in kmetijskih problemov."

Lani je bilo vsaj dvakrat slišati za dokaj resne zahteve po zamenjavi kmetijskega ministra dr. Jožeta Osterca, Ste se kot kmet in občinski kmetijski minister s tem strinjali?

"V naši podružnici kmečke zveze smo dr. Osterca podpirali. Ko je bila največja gonja zoper njega, smo ga povabili na občni zbor v Naklo. In je tudi prišel! Dr. Osterc je strokovnjak in tudi zelo delaven. Edino, kar mu lahko zamerimo, je to, da je na ministrstvu preveč zaupal ljudem, ki jih je "pode-doval". ● C. Zaplotnik

Nove odkupne cene živine

Sedem litrov mleka za kilogram goveda

Rejci bodo od petka dalje dobili za kilogram mladega pitanega goveda extra kakovostnega razreda 118,30 tolarja. Dražja so tudi teleta in prašiči.

Kranj, 17. januarja - Ker je po novem odkupna cena mleka tudi izhodišče za določanje odkupne cene živine, se je s četrtkovno podražitvijo mleka v petek podražila še živina, s tem pa tudi meso in mesni izdelki.

Po odloku republiške vlade je razmerje med povprečno odkupno ceno mleka in odkupno ceno živine največ 1 : 7, lahko pa je tudi manjše. Ker je odkupna cena "poskočila" za 20,7 odstotka (za mlekarne pa zaradi ukinitve nadomestila za kritje cenovne razlike za 30 odstotkov), je za toliko "poskočila" tudi cena živine. V škofjeloških Mesoizdelkih, ki so največji oskrbovalec Gorenjske z mesom in mesnimi izdelki, pa so povedali, da so za enak odstotek podražili tudi meso in mesne izdelke. Poglejmo, kolikšne so nove odkupne cene živine!

vrsta živine - kakov. razred	cena (v SLT/kg)	
	živa teža	meso
MPG - mlado pitano govedo:		
extra	118,30	211,25
I.	107,00	191,07
II.	96,00	171,43
zunaj razreda	85,00	151,78
Ostalo (starejše) govedo:		
I.	85,00	163,46
II.	76,50	147,11
III.	68,85	132,40
zunaj razreda	54,90	105,57
Teleta	150,00 - 170,00	-
Prašiči	106,00	-

V škofjeloških Mesoizdelkih plačujejo živino v petnajstih dneh. ● C. Zaplotnik

MERKUR

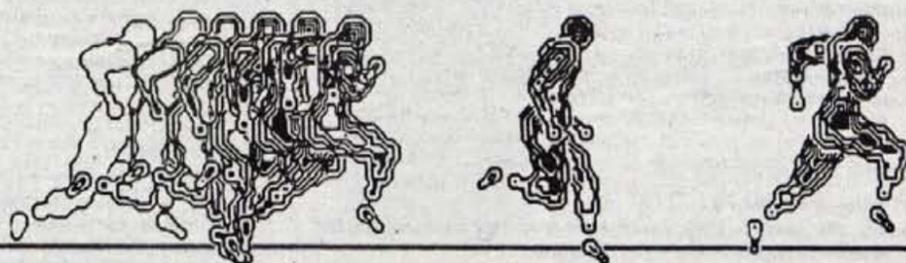
NAKUP PREMOČA V AKCIJSKI PRODAJI JE NALOŽBA!

Nemški briketi ~~18.240~~ SLT
13.000 SLT

Češki premog-kocke ~~9.000~~ SLT
7.300 SLT

Samo do konca januarja, za takojšna plačila. Merkurjeve prodajalne: DOM-Naklo, ŽELEZNINA-Radovljica, UNIVERSAL-Jesenice.

GLASOVA STOTINKA

UREJA: VILMA STANOVNIK

Prvo veliko športno tekmovanje v samostojni Sloveniji je bilo v Mariboru

ZLATA LISIČKA VRENI SCHNEIDER

Maribor, 18. januarja - 29. tekmovanje za Zlato lisico na Pohorju je bilo sicer krajše, kot je bilo načrtovano, saj organizatorji, SK Branik, ob pomanjkanju snega, niso uspeli pripraviti tudi veleslalomskih tekme. Tekmovanje v slalomu pa je poželo visoke ocene, prineslo nov uspeh Vreni Schneider, štirim našim reprezentantkam pa nove točke za svetovni pokal. Najboljša med našimi je bila mlada Urška Hrovat na šestem mestu, da je forma vendarle boljša, je pokazala Nataša Bokal z desetim mestom, Kamničanka Nives Sitar pa si je prislužila svoje prve točke.

Številni obiskovalci, ptujski kurenti in vrsta slovenskih ministrov s predsednikom vlade Lojzeto Peterletom na čelu, si je ogledala prvo veliko športno prireditev po mednarodnem priznanju Slovenije in predzadnje slalomsko tekmo za svetovni pokal pred letošnjo olimpiado. Večina so bili zadovoljni, saj je organizatorjem ob lepem vremenu uspelo pripraviti lepo prireditev. Še najbolj razočarana je bila naša najboljša smučarka Nataša Bokal, ki ji leto ne gre in ne gre. Zadnje tekme sicer kažejo na boljše forme, toda Nataša še ni zadovoljna. Tako je povedala za Gorenjski glas ob koncu sobotne slalomске tekme: "Dosej mi je šlo to sezono slabo, tako v slalomu kot veleslalomu. Slalom je malec boljši, kar se je pokazalo zlasti v Hinterstoderju. Tako sem danes računala na uvrstitev nekje med petim

in sedmim mestom. Očitno je to zdaj zame preveč in kaže, da spet gre na slabše. Mislim, da bi bilo v tem trenutku zame najbolje, da bi šla domov in treniral... toda to pač ne gre, moram na tekmo v Piancavallo. Upam, da bomo do olimpiade toliko trenirali, da bomo prišli v pravo formo, da bo šlo bolje. Po sprejemu Slovenije v MOK vsaj vemo, da bomo na olimpijskih igrah zagotovo nastopili in to je tudi naša spodbuda za nove treninge."

Z uvrstitvijo na petindvajseto mesto pa je bila zadovoljna mlada 19-letna Kamničanka (iz Kosiš pri Tunjicah) Nives Sitar, ki je v Mariboru dobila svoje prve točke v svetovnem pokalu. Tako je povedala po tekmi: "V svetovnem pokalu sem nastopila že na dveh tekmah v Hinterstoderju, v slalomu se nisem uvrstila, v veleslalomu pa nisem prišla med pr-

Urška Hrovat

vih trideset. Danes zjutraj nisem pričakovala, da bom prav tukaj dobila prve točke in sem zelo srečna. Upam, da bo še priložnost, da se dokažem na tekmah svetovnega pokala, sicer pa bom letos največ nastopala v tekmovanju za evropski pokal."

Po sobotni tekmi so smučarke odpotovale v Piancavallo, naslednja slalomska in smučarska tekma pa jih čaka v švicarskem Grindelwaldu 1. in 2. februarja. ● V. Stanovnik, foto: J. Cigler

Janez Bukovnik, sekretar Smučarske zveze Slovenije

V ALBERTVILLU VELIKA SKRB ZA VARNOST

Maribor, 18. januarja - Konec tedna je bilo na prvi veliki športni prireditvi, odkar je Slovenija mednarodno priznana in sprejeta tudi v MOK, še posebno slovesno. Časa za proslavljanje pa ni veliko, saj odgovorne v naši Smučarski zvezi te dni čaka veliko dela, kajti pred zimskimi olimpijskimi igrami, ki se začnejo čez manj kot petsto ur, morajo še marsikaj postoriti. Tako je Janez Bukovnik te dni v Albertvillu, kjer ureja še zadnje podrobnosti pred prihodom tako naših reprezentantov kot novinarjev in vseh, ki bodo skušali kar najbolje izrabiti trenutek in predstavitev našo mlado državo. Pred odhodom pa smo ga zaprosili za pogovor.

Mednarodni olimpijski komite je takoj po mednarodnem priznanju Slovenije in Hrvaške sprejel obe tudi v svoje članstvo in ju pozval, da pošljeta svoje zastopstvo na zimske olimpijske igre v Albertville. S tem so bila ugotovljena o nastopu naših reprezentantov (predvsem o tem, pod kakšno zastavo, s kakšno himno...) končana. Vaše delo pa prav gotovo ne, saj je do olimpijskih iger le še tri tedne?

"Seveda smo z velikim olajšanjem sprejeli odločitev, da je naš olimpijski komite postal član MOK-a. Vendar smo se po njihovem že prej pripravljali, kot da bomo na olimpiadi nastopili. Po rezultatih, ki jih naši tekmovalci dosegajo sedaj in ob nastopu še dveh drsalcev, ocenjujemo, da bo na letošnjih olimpijskih igrah Slovenijo zastopalo med 26 in 29 tekmovalcev. To pa za nas pomeni, da bo potrebno urediti vse za priprave, bivanje v Albertvillu in potem tudi za nastop na olimpijskih igrah. Če povem na kratko je najprej treba urediti vse potrebno v zvezi s akreditacijami in prihodom v Albertville. Treba je urediti vse v zvezi z namestitvami in prehrano po posameznih olimpijskih vaseh, ki jih bo v Franciji pet, za razliko od ostalih olimpiad, ko sta bili največ dve olimpijski vasi. To pa pomeni, da bo treba imeti tudi nekaj več trenerjev, nekaj več spremljevalcev, serviserjev in seveda tudi zdravnika. Poleg tega je treba urediti vse v zvezi s prevozi na olimpijske igre in med olimpijskimi igrami - tako na treninge kot na tekmovališča. Urediti je treba vse v zvezi s prenosnimi zvezami, od dovoljenj za uporabo telefonov naprej... Veliko bo dela v zvezi z zagotavljanjem varnosti. Kot imam že podatke iz Albertville, ta trenutek prav temu že posvečajo veliko pozornosti. Zvedeti moram tudi, kaj je v zvezi s kontrolo dopinga. Mi smo trdo prepričani, da od naših tekmovalcev nihče ne uporablja nedovoljenih poživil, vendar je nevarnost v tem, ker moramo vedeti tudi, katera zdravila so ta trenutek na listi MOK, ki bi ob morebitnem zdravljenju lahko vplivala na rezultat doping kontrole. In še nekaj podrobnosti bo treba urediti."

Pri Ministrstvu za Informiranje potekajo priprave za vsestransko predstavitev Slovenije na olimpijskih igrah. Kakšno je sodelovanje med vami in ministrstvom?

"Mi se sestajamo vsak ponedeljek na koordinaciji na izvršnem svetu. Vodi jo Jelko Kacin in tam se pripravljajo vse potrebno za tiskovno konferenco v Albertvillu. Na njej naj bi predstavili našo mlado državo, najmlajšo članico Mednarodnega olimpijskega komiteja. Tam bi radi tudi predstavili naše tekmovalce, ki bodo nastopili na OI, dosedanje uspehe naših tekmovalcev in pa jasno, tudi možnosti Slovenije v gospodarskem, turističnem, kulturnem... in vseh ostalih pogledih."

Na letošnjih olimpijskih igrah naj bi poleg slovenske in hrvaške reprezentance nastopila tudi jugoslovanska reprezentanca. Ali imate kakšne stike z vodstvom te reprezentance?

"Oni so nam predlagali, da bi 20. januarja prišli v Sarajevo, kjer bi se dogovarjali okrog združitve s Smučarsko zvezo Jugoslavije. Odgovorili smo jim, da ta trenutek v Sarajevo ne moremo, ne bi pa želel potovati preko Hrvaške in Beograda, da se mi ne bi zgodilo, da bi "obvisel" na kateri od straž v Vukovarju. Predlagali pa smo, da se dobimo nekje na nevtralnem terenu, morda celo v Albertvillu. Kar pa smo imeli do sedaj stikov z Jugoslovanskim olimpijskim komitejem, pa moram reči, da so bili zelo korektni. Zavedajo se namreč, da od nas lahko dobijo veliko informacij, kar se tiče stroke, še posebej glede zimskih športov. Mislim, da vedo, da bomo še naprej živeli v tem delu Evrope, da bomo sosedje in konec koncev - verjetno bomo še sodelovali naprej." ● V. Stanovnik

HOKEJISTI NAPREJ

Prejšnji teden se je končal prvi del državnega prvenstva v hokeju na ledu. Kljub nekaj hude krvi ob četrtem finalistu (zlasti so bili razočarani Celjani, ki bodo igrali v slovensko - hrvaški ligi) so na koncu v elitni skupini, ki se bo borila za prvaka res najboljše štiri slovenske hokejske ekipe: Acroni Jesenice, Olimpija Hertz, Bled Promolinea in mlada jeseniška ekipa. Dvokrožno bodo odigrali šest kol, v prvem pa se bodo pomerili Acroni Jesenice in Jesenice danes ob 18. uri v Podmežaklji ter Olimpija Hertz in Bled Promolinea danes ob isti uri v Ljubljani. Ta del naj bi se končal do 7. februarja, nato bo polfinale in kasneje finale za tretje in prvo mesto.

Tudi ostale štiri ekipe Triglav, Cinkarno, Olimpijo in Slavijo Beton čaka nadaljevanje sezone. Skupaj z Zagrebom in Medveščakom se bodo merile v slovensko - hrvaški ligi. Prvo kolo bo na sporedu že danes, igralo pa se bo po dvokrožnem sistemu deset kol. Sledile bodo polfinale in finale. Edini gorenjski predstavnik Triglav danes v Kranju ob 17.30 uri gosti ekipo Medveščaka.

Ob domačem prvenstvu pa Hokejsko zvezo Slovenije trenutno čaka velika naloga, to pa je priboriti polnopravno članstvo HZS v IIHF ter omogočiti slovenskim reprezentantom že letos nastop na enem izmed svetovnih prvenstev - najraje skupine B aprila v Celovcu in Beljaku. ● V. Stanovnik

POKAL LOKA ŽE 8. IN 9. FEBRUARJA

Škofja Loka - Organizacijski odbor pionirskega tekmovanja najmlajših za Pokal Loka se je odločil, da bo tokratno tekmovanje, ki je močno uveljavljeno tudi v Evropi, že 8. in 9. februarja. Prvotni termin, ki je bil določen za 22. in 23. februarja bo ostal kot rezervni. Predvsem zaradi problemov s snegom, saj je ta tudi tokrat vsaj za sedaj ob denarju največji problem. Kot trenutno kaže, bo tekmovanje po dveh letih ponovno na Soriški planini. Le-ta je tudi 1. 1990 z zelo malo snega gostila mlade smučarje. V ugodnih snežnih razmerah pa bo tekmovanje, slalom v soboto in veleslalom v nedeljo na smučiščih Starega vrha, ki je tudi prvotno prizorišče tekem za Pokal Loka. Tako, kot v prejšnjih letih, mogoče malo manj v zadnjih dveh letih, zaradi znanih razmer, lahko tudi tokrat pričakujemo dobro zasedbo iz evropskih pa tudi čezoceanskih držav. Na tekmovanjih v mestu ob obeh Sorah so v preteklosti že nastopala imena, ki so ali še danes krojijo smučarski svetovni vrh.

Na petkovem sestanku Organizacijskega odbora je predsednik Jože Sagadin poročal o trenutnih denarnih zadevah. Marketinška komisija je že trdo poprijela za delo, saj bo potrebno zbrati kar lepo količino denarja. Žal pa glavna sponzorja prireditve še niso našli. V nadaljevanju je bil Matjaž Hafner izbran za vodjo tekmovanja. Le-ta pa je Organizacijski odbor obvestil o prijavah, ki so že prišle. Med njimi pa je najpomembnejša, da se je že prijavila avstrijska reprezentanca in to po vseh iz Avstrije najmočnejša, tako v mlajši kot starejši kategoriji. Prijavljeni pa so tudi že Poljaki in Madžari. V naslednjih dneh pa se pričakuje še druge prijave, predvsem močnih alpskih držav, kot so Švica, Italija, Nemčija, kar bi to tekmovanje, prvič v državi Sloveniji dvignilo še na višjo kakovostno raven in jo približalo tekmovanju za lovoriko Topolino v italijanskem Monte Bandoneju, ki bo teden pozneje.

Tako, kot vedno bo Škofja Loka v dneh pokala Loka živela s smučanjem. Uvodna prireditev je predvidena že za četrtek, ko bo v predavalnici šolskega centra B. Zihert večer škofjeloškega smučanja. Ta dan pa pričakujejo tudi prihod glavne tekmovalce, ki se bodo ločano predstavili na uvodnem mimohodu na Mestnem trgu na otvoritvi, ki bo v petek zvečer. Obe tekmovanji pa bosta v soboto in nedeljo, z začetkom ob 10. uri. ● Dare Rupar

KRANJSKA GORA - TRBIŽ - PODKLOŠTER

Kranjska Gora, januarja - Turistična društva Kranjska Gora, Rateče in Trbiž, ter Organizacijski komite SKI TOUR 3 Podklošter, so organizatorji 11. teka treh dežel, ki bo 16. februarja s skupinskim štartom ob 9.30 pri hotelu Kompas v Kranjski Gori. Prijave sprejemajo do 10. februarja.

Proga tekmovanja bo potekala iz Kranjske Gore v Rateče, čez slovensko-italijansko mejo, mimo vasi Bela peč. Pred Trbižem proga zavije v dolino proti avstrijski meji in od tam do vasi Selče nad Podklošterom, kjer bo cilj. Tekmovalci bodo imeli za pot na voljo štiri ure, tekmujejo pa lahko moški in ženske stari nad osemnajst let. Prijavnino 150 ATS (v SLT po tečaju Banke Slovenije) je treba poravnati ob prijavi, najkasneje do 10. februarja na naslov: Turistično društvo Kranjska Gora, 64280 Kranjska Gora po poštni nakaznici ali pri blagajni društva, ki je odprta vsak dan od 8. do 19. ure.

Udeleženci bodo štartne številke dvignili na dan tekmovanja med 8. in 9.15 uro v Osnovni šoli v Kranjski Gori, ob prevzemu pa morajo imeti dokazilo o vplačani štartnini. Vsi tekači morajo imeti s seboj veljaven potni list ali maloobmejno propustnico. Vsak udeleženec teka bo vložil obleko v posebno vrečo, ki jo bo dobil skupaj s štartno številko in jo bo oddal v garderobi na štartu ter dobil na cilju v Selčah. Preoblačiti se bo moč v kranjskogorski osnovni šoli. Vsa uradna obvestila na štartu, cilju in ob razglasitvi rezultatov bodo v jeziki vseh treh dežel: slovensčini, italijanščini in nemščini. Razglasitev rezultatov bo na dan tekmovanja ob 14. uri na glavnem trgu v Trbižu. Dodatne informacije o teku, katerega pokrovitelj za Slovenijo je Skupščina občine Jesenice, lahko dobite osebno, po telefonu ali pisмено pri Turističnem društvu Kranjska Gora (tel. 88-768, FAX 88-179). ● V. Stanovnik

Peter Vencelj, minister za šolstvo in šport

OLIMPIJSKI KOMITE JE POKAZAL

MODROST IN PROŽNOST

Želja vsakega športnika je nastopiti na največjih tekmovanjih, kjer se merijo najboljši na svetu. In to seveda pod zastavo naroda, ki mu pripada. Letos bodo na OI pod slovensko zastavo prvič nastopili naši športniki. In kako ob tem trenutku razmišlja slovenski minister za šolstvo in šport - smo dr. Petra Vencelja vprašali ob tekmi svetovnega pokala na Pohorju.

"Glede sprejema našega olimpijskega komiteja v MOK je trezno gledano to povsem normalno. Problem je bil samo v času - saj je bilo ob mednarodnega priznanja Slovenije 15. januarja do olimpijskih iger manj kot mesec dni. Ko smo se v preteklosti pogovarjali okrog tega problema, je bilo predvsem vprašanje, ali bi to lahko šlo brez redne seje Olimpijskega komiteja, kar se v preteklosti še ni zgodilo. MOK je razumel politične razmere v svetu in je zelo fleksibilno - pokazal je vso modrost - sprejel medse vse od baltičkih držav do Slovenije in Hrvaške. To kaže, da je vitalnost MOK-a relativno visoka, kljub starostni strukturi, kakršna je. Glede nastopa naših športnikov pa seveda to pomeni, da ne doživljajo političnih pretresov v pretirani meri. To pa, da slovenski športniki, po razglasitvi suverene države Slovenije, ne nastopajo pod simboli nekdanje države, je pa popolnoma normalno pričakovanje. Mi smo bili s Športno zvezo in kasneje z iniciativnim odborom OK enotni, da v danih razmerah želimo slovenskim športnikom omogočiti nastope, vendar ne za ceno, da bi šli iz principialnega pogleda. To pa je, da lahko nastopimo tudi pod nevtralnimi simboli, vendar nikakor ne pod starimi. Naša želja in cilj pa sta bila, da bi športniki nastopili pod slovensko zastavo in kot športniki samostojne države Slovenije. In ta cilj se nam je, hvalabogu, v celoti posrečil." ● V. Stanovnik

Slovenska košarkarska liga

NOV PORAZ TRIGLAVA, ZMAGI KRANJA IN ODEJE MARMORJA V GOSTEH

Kranj, 20. januarja - Košarkarji Triglava so tudi v četrtem kolu I. slovenske košarkarske lige ostali praznih rok. Tokrat so doma po številnih napakah v odločilnih trenutkih s točko razlike izgubili s Postojno in so tako edina ekipa v zeleni skupini lige, ki ji doslej še ni uspelo zmagati. Uspešnejše so bile košarkarice Kranja in Odeje Marmorja, ki so v enakem ženskem tekmovanju gladko zmagale na gostovanjih. Kranjčanke so visoko, z 39 točk razlike, premagale Cimos in so se s petim mestom po petnajstih kolid še utrdile v sredini prvenstvene razpredelnice. Igralke Odeje Marmorja so slavile v Domžalah in s 26 točkami na četrtem mestu - z dobrimi možnostmi, da se v nadaljevanju prvenstva "zavihtijo" še višje. Od drugo- in tretjevrščne ekipe jih namreč loči samo točka. V II. slovenski moški ligi - zahod je v gorenjskem derbiju Kokra Lipje visoko premagala Da Leonardi iz Radovljice, Jesenice pa so gostovale v Litiji in izgubile. Rezultat Litija : Jesenice 87:59 (54:25).

Četrtič zapored praznih rok

Triglav : Postojna 76 : 77 (40 : 41)

Kranj, 18. januarja 1992, športna dvorana na Planini, gledalcev 400, sodnika Rems in Černe iz Ljubljane.

Triglav : Lojk, Ceranja 12 (5-4), Prezelj, Mihajlovič, Prevodnik 4, Tušek, Tadič 2, Bošnjak 18, Šubič 20, Kastigar, Jeras 6 (2-2), Mitič 14 (2-2).

Postojna : Mislej, Pakiz 8 (2-1), Besedič 10 (2-2), Ademi 6, Rojko 9 (6-4), Tiringer 20 (9-9), Šantelj, Jovič, Petrovič, Strle, Sušič 24 (6-3), Mejak.

Prosti meti : Triglav 9-8, Postojna 25-19, osebne napake : Triglav 25, Postojna 16; pet osebnih napak : Tadič 36. minuta, Mitič 39. minuta, Šubič 40. minuta; za tri točke : Triglav 2 (Ceranja), Postojna 4 (Pakič, Rojko, Tiringer, Sušič).

Kokra - Lipje vse bližje vrhu

Kokra - Lipje : Da Leonardi Radovljica 83 : 66 (50 : 20)

Kranj, 18. januarja 1992, športna dvorana na Planini, gledalcev 50, sodnika majce in Matjažič iz Kranja.

Kokra - Lipje : Remic 14 (4-2), Dumenič 6 (4-4), Stavrov 12 (6-4), Metelko, Ferjančič 4 (1-0), Omahen 11 (3-1), Mihajlovič, Smole 6 (4-4), Gantar 5 (3-2), Horvat, Kolar 23 (13-11), Ovin 2. Da Leonardi Radovljica : Mitrič 25 (6-4), Kariž 1 (2-1), Dežman 3 (4-0), Koman 8 (2-2), Rozman 2, Salihović 2 (1-0), Urankar, Šmid 4 (1-0), Grahovac 4 (4-1), Lotrič 5 (4-1), Markovič 4 (1-0), Stanek 8 (2-2).

Prosti meti : Kokra - Lipje 39 - 28, Da Leonardi 27-11; število osebnih napak : Kokra - Lipje 31, Da Leonardi 27; pet osebnih napak : Remic 32. minuta; za tri točke : Kokra - Lipje 2 (Stavrov, Gantar), Da Leonardi 7; (Mitrič 6, Dežman).

Srečanje pokrovitelja in članov kluba

KOKRA JIM JE V VELIKO OPORO

Kranj, 17. januarja - Trgovsko podjetje Kokra Kranj, ki je pokrovitelj košarkarskega kluba Kokra - Lipje, je v petek pripravilo srečanje s športnimi delavci kluba in s košarkarji, ki uspešno nastopajo v zahodni skupini druge slovenske lige.

Generalna direktorica Kokre Vida Prinčič - Gorjanc je najprej predstavila lanske težave in uspehe trgovskega podjetja, nato pa dejala, da je Kokra že tretje leto pokrovitelj košarkarskega kluba in njegove ekipe, ki za zdaj še nastopa v drugi slovenski ligi, upa pa, da se bo kmalu vrstila tudi v prvo. Predsednik kluba Marjan Gantar se je v imenu klubske uprave in igralcev zahvalil Kokri za njeno dosedanje pomoč in izrazil želje, da bi sodelovanje trajalo tudi v prihodnje. V klubu se zavedajo, da tudi Kokra občuti gospodarske težave, zato poskušajo vsak tolar koristno porabiti in se na igriščih bojevati ne le za točke, ampak tudi za ime kluba in njegovega pokrovitelja. Franci Podlipnik, trener košarkarjev Kokre - Lipje, je povedal, da je ekipa letos začela slabo in da je bila po sedmih kolidih in po štirih zaporednih porazih na gostovanjih povsem na tleh. Po sestanku z igralci in športnimi delavci kluba se je obrnilo na bolje. Sledilo je osem zaporednih zmag, tako da je ekipa trenutno na četrtem mestu in z dobrimi možnostmi, da ob ugodnem razpletu osvoji prvo mesto. To bi ji odprlo tudi vrata v končnico tekmovanja, na katerem bi se potegovala za uvrstitev v prvo slovensko ligo. Čeprav so ekipo lani okreplili štirje košarkarji - Darko Omahen iz kranjskega Triglava, Robi Horvat in Dušan Metelko iz Radovljice in Iris Dumenič iz medvoškega Tinexa, bi po oceni trenerja Podlipnika za uvrstitev v prvo ligo oz. za nastopanje v najvišjem slovenskem tekmovanju potrebovali še enega ali dva dobra igralca. ● C. Z.

Blejski veslači pridno vadijo

DO CILJA ŠTIRI TISOČ KILOMETROV

Bled, 17. januarja - Najboljši blejski veslači Iztok Čop, Denis Zvegelj, Milan Jansa, Sašo Mirjanič, Sadik Mujkič, Jani Klemenčič (pa tudi ostali) se že pripravljajo na novo tekmovalno sezono, v kateri bo najpomembnejše tekmovanje nastop na letnih olimpijskih igrah.

Kot pravi Stanko Slivnik, predsednik Veslaškega kluba Bled in do nedavnega zvezni selektor, bodo olimpijski kandidati do nastopa na olimpiadi preveslali približno 4000 kilometrov. Do konca leta so se lahko vadili na Blejskem jezeru; ko pa je jezero zamrznilo, so se preselili v sodobno urejen veslaški center v Zaki, kjer imajo od tedaj, ko je bilo na Bledu svetovno prvenstvo, ugodne možnosti za vadbo. "Led na jezeru ni zmotil naših priprav. Za tekmovalce je celo dobro, da za kratek čas odložijo vesla," pravi Stanko Slivnik in poudarja, da so sedanji treninji namenjeni predvsem kondicijskim pripravam, da najboljši trenirajo tudi devetkrat na teden, in da razmišljajo o tem, da bi za kratek čas odšli še na priprave v eno od naših zimskih smučarskih središč. Ker je vojna na Hrvaškem razdeljala veslaško središče Skradin pri Šibeniku, bodo morali za zimski veslaški trening poiskati primerno mesto v tujini, bržčas v bližnji Italiji.

V blejskem veslaškem klubu sicer neradi govorijo o letošnjih tekmovalnih ciljih, vendar je iz pogovora s Stankom Slivnikom le mogoče razbrati, da si na olimpijskih igrah želijo eno kolajno, ob tem pa še eno uvrstitev v finale. Čop in Zvegelj naj bi na olimpiadi nastopila v dvojcu, ostali pa v četvercu. Ker so olimpijske igre tokrat mesec prej kot ponavadi (veslaške tekme se bodo začele že 27. julija), se v blejskem klubu ukvarjajo tudi s strokovnim problemom, kako organizirati priprave, da bodo veslači v pravem času dosegli najboljšo formo. V ekipi letos ni Roberta Krašovec in Bojana Prešerna, ki sta se lani spomladi oz. poleti poslovila od tekmovalnega športa. ● C. Z.

POKALNO TEKMOVANJE NA SORIŠKI PLANINI

Konec tedna so se najboljše mlajše deklice in dečki pomerili na prvem letošnjem tekmovanju za to kategorijo. Za Pokal Radenske je v veleslalomu, ki ga je organiziralo Smučarsko društvo Domžale, nastopilo 61 mlajših deklic in 83 mlajših dečkov iz vse Slovenije ter gosti iz Zagreba in Reke. Rezultati : mlajše deklice - 1. Andreja Gašperlin (SK Blejska Dobrava), 2. Zarija Čibej (SK Novinar), 3. Petra Svet (SK Novinar), 4. Anja Kolenc (SK Kranjska Gora), 5. Maja Kolman (SK Kranjska Gora) - Mlajši dečki - 1. Mitja Drakšič (SK Branik), 2. Luka Hren (SK Alpetour), 3. Boštjan Križaj (SK Trzič), 4. Matevž Andrič (SK Novinar), 5. Igor Kozlar (SK Branik).

TEKMOVANJA ZAHODNE REGIJE

Minulo soboto in nedeljo so bila organizirana kar štiri tekmovanja zahodne regije v veleslalomu za različne kategorije. Smučarski klub Matajur iz Tolmina in SD Bovec sta v Rajblu v Italiji organizirala pokalni tekmovanji za mlajše in starejše deklice in dečke. Za pokal mlajših deklic in dečkov je nastopilo 32 deklic in 73 dečkov. Rezultati : mlajše deklice - 1. Katja Erjavšek (SK Jesenice), 2. Lea Hren (SK Alpetour), 3. Andreja Šinkovec (SK Alpetour), 4. Katja Jerala (SK Alpetour), 5. Klara Debeljak (SK Radovljica); mlajši dečki - 1. Boštjan Križaj (SK Trzič), 2. Janez Pokljukar (SK Bled), 3. Blaž Demšar (SK Alpetour), 4. Luka Hren (SK Alpetour), 5. Matjaž Mencinger (SK Bohinj); starejše deklice - 1. Špela Bračun (SK Alpetour), 2. Silviya Černe (SK Jesenice), 3. Uršula Oitzl (SK Kranjska Gora), 4. Tina Bogataj (SK Alpetour), 5. Mojca Mikuz (SK Gorica); starejši dečki - 1. Jure Podlipnik (SK Alpetour), 2. Jure Uršič (SK Alpetour), 3. Grega Sredanovič (SK Jesenice), 4. Rok Smolič (SK Triglav), 5. David Primožič (SK Trzič).

VELESALOM V PODKORENU

Na smučiščih v Podkorenu je Alpski smučarski klub Kranjska Gora organiziral tekmovanje v veleslalomu zahodne regije. Za pokal EDIL CASA je nastopilo 48 cicibanov in 56 cicibanov. Rezultati : cicibanke - 1. Lea Dabič (SK Bohinj), 2. Tanja Žerjav (SK Kranjska Gora), 3. Jana Košir (SK Kranjska Gora), 4. Darja Žnidar (SK Bohinj), 5. Nina Mulej (SK Radovljica) - cicibani - 1. Andrej Šporn (SK Kranjska Gora), 2. Jure Pogačar (SK Triglav), 3. Marko Žnidaršič (SK Alpetour), 4. Leon Pisk (SK Rudar), 5. Peter Penko (SK Gorica).

POKAL RATITOVEC

Pokalu Ratitovec je nastopilo 27 starejših deklic in 45 starejših dečkov. Rezultati : starejše deklice - 1. Špela Bračun (SK Alpetour), 2. Ursula Oitzl (SK Kranjska Gora), 3. Tina Bogataj (SK Alpetour), 4. Silviya Černe (SK Jesenice), 5. Lidija Bijol (SK Bled); starejši dečki - 1. Mitja Valentič (SK Triglav), 2. Rok Smolič (SK Triglav), 3. Grega Sredanovič, 4. Jure Podlipnik (SK Alpetour), 5. David Primožič (SK Trzič). ● Janez Šolar

STRELSTVO

ŠTEVILNA GORENJSKA LIGA

Kranj, 19. januarja - Tekmovanja v slovenskih strelskih ligah in v gorenjski strelski ligi se bližajo koncu. V prvi slovenski strelski ligi, kjer tekmujejo s standardno zračno puško, vodijo Kamničani z 18 točkami, ki še niso bili poraženi. Kranjčani so po šestih kolid na sedmem mestu z 10 točkami.

V drugi slovenski strelski ligi nastopata ekipi Kranja in Predoselj. V tej skupini tekmujejo s serijsko zračno puško, nastopa pa 12 ekip. Ekipa Kranja je na odličnem tretjem mestu s 16 točkami, tekmovalci iz Predoselj pa so peti z 12 točkami.

Najštevilnejša je gorenjska strelska liga, v kateri nastopajo kranjski strelci in strelci iz Predoselj v vseh starostnih kategorijah. Tudi tu tekmujejo s serijskimi zračnimi puškami. Po petem kolu pri članih vodijo Kranjčani s 5459 krogi, najboljši posameznik pa je Franc Černe s 1837 krogi. Med članicami vodijo tekmovalke iz Skofje Loke s 4832 krogi, med posameznicami pa Ivanka Prezelj s 1766 krogi. Najboljša mladinska ekipa je ekipa Kranja (5254 krogov), najboljši posameznik pa je Robi Makuc s 1776 krogi. Tudi pri mladinkah vodijo Kranjčanke s 5321 krogi in Alenka Kavar iz Radovljice s 1846 krogi. Najboljši pionirji so iz Radovljice. Ekipno so zbrali 2450 krogov, član ekipe Igor Pašič pa 842 krogov. Dobro se držijo tudi pionirke iz Radovljice. Vodijo z 2376 krogi, med posameznicami pa vodi Sladjana Sorak z 872 krogi. ● B. Malovrh

VODI EKIPA HLADNE VALJARNE

Jesenice - Kegljaci na ledu nadaljujejo pestro tekmovalno sezono. V nedeljo, 19. januarja, se je na ledeni ploskvi v dvorani Podmežaklji začelo državno moštveno prvenstvo, na katerem nastopa 15 ekip. Po prvem kolu je v vodstvu ekipa Hladne valjarne Jesenice pred Zako Bled in Vatrostalno Jesenice. Naslednje kolo bo na sporedu 17. januarja. J. Rabič

SEDEMDESET LET SMUČANJA V RATEČAH

Športno društvo Planica iz Rateč praznuje letos 70-letnico. Kako so leta 1922 ustanovili klub in o smučanju v Ratečah pred sedemdesetimi leti, se spominja še edini živeči soustanovitelj smučarskega društva, 86-letni domačin Maks Juvan.

»S smučanjem sem se začel ukvarjati, ko mi je bilo deset let. To je bilo med prvo svetovno vojno. Sam sem iz bukovega lesa naredil meter dolge smuči, ko so bile zelo enostavne, smučala pa sva skupaj s sosedom Janezom Kerštanjem. Po koncu prve svetovne vojne smo bili že vsi nekoliko starejši in pametnejši. Smučali smo v Voglah in v Slatnah. Pripravljali smo tudi prva tekaška tekmovanja na smučeh, za vse te naše podvige pa se je začel zanimati nekoliko starejši Vinko Jalen in klub invalidnosti je tudi on dobro smučal. Porodila se mu je zamisel, da bi se malo bolje organizirali in v Ratečah ustanovili smučarski klub. Vsi smo se strinjali z njegovim predlogom. Vinka pa povprašali, ali bi on prevzel vajeti. Pristal je na našo pobudo in januarja leta 1922 je bilo v gostilni pri Žerjavu ustanovljeno Smučarsko društvo Rateče,« pravi Maks Juvan.

Izvolili so prvi odbor Smučarskega društva Rateče, katelega predsednik je bil Vinko Jalen, podpredsednik Maks Juvan, tajnik Janez Kerštan, blagajnik Franc Tof, člana pa sta bila Jože Petrič in Franc Žerjav. V začetku je bilo v društvu 20 članov, kakšno leto kasneje pa že 40. Njihova starost je bila od 18 do 25 let. Veliko navdušenja za ustanovitev društva je pokazal tudi oče Vinka Jalna, ki je bil tudi podporni član društva. Rateški smučarji so se takoj po ustanovitvi povezali s Smučarsko zvezo, začelo se je resno in intenzivno delo, za pomoč pa so prosili ing. Janka Janšo z Dovjega, ki jim je pokazal pravilno smučanje.

»V začetku smo tekmovali najprej v okviru svojega kluba in sicer v smučarskih tekih na 15 in 18 kilometrov,« pove Maks Juvan in nadaljuje s spomini : »Teškaška proga je bila speljana iz Rateč do Tamarja in ob Savi v Podkoren in od

TUDI ZUPAN SKAČE VSE BOLJE

Kranj, 19. januarja - Smučarji skakalci so konec minulega tedna tekmovali na dveh tekmah za svetovni pokal v Švici. Veliko zmagoslavje so doživeli Avstrijci, saj je Felder zmagal tako v St. Moritzu kot v Engelbergu. naši skakalci pa so dosegli lep moštven uspeh, saj sta bila na petkovi tekmi v St. Moritzu Zupan in Gostiša osma, Petek pa osemnajsti, na nedeljski tekmi v Engelbergu pa je bil Gostiša sedmi, Petek deveti, Matjaž Zupan pa petnajsti. Na turneji sta nastopila tudi mlada tekmovalca Tomaž Knafelj in Jure Žagar (oba člana kranjskega Triglava), ki se v finalni seriji nista uvrstila, na turneji pa sta si nabirala dragocene izkušnje. ● (vs)

POKAL COCKTA

Planica, 18. januarja - V Planici je bilo tekmovanje za mlajše mladince, letnik 1976, v organizaciji SSK Elektrotehne Ilirije. Tekmovalo je 36 tekmovalcev. Zmaga je pripadla Juretu Radlju iz Elektrotehne Ilirije, 2. Igor Teran, Triglav, 3. Rolando Kaligaro, Velenje, 4. Anže Zupan, Stol Žirovnica, 5. Tadej Žvikart, 7. Gorazd Bertonec, 8. Erik Vesel, 9. Grega Eržen vsi Triglav. V tej kategoriji za pokal Cockta vodi Jure Radelj Elektrotehna Ilirija 60 točk, 2. Tadej Žvikart (Triglav) 48 točk, 3. Rok Omrzel (Elektrotehna Ilirija) 45 točk, ostali Gorenjci pa so: 5. Igor Teran 31 točk, 6. Erik Vesel oba Triglav 26 točk, 7. Anže Zupan (Stol Žirovnica) 22, 8. Grega Eržen (Triglav) 21. Ekipno vodi Triglav 158 točk, 2. Elektrotehna Ilirija 130 točk, 3. Velenje 51.

Janez Bešter

ZMAGA ROBERTA JANEŽIČA

Ljubljana - Mostec, 18. januarja - Na Mostecu so nastopili pionirji letnika 1980 in 1979 za pokal Cockta. Nastopilo je 52 tekmovalcev. Tekmovanje so organizirali smučarski delavci Moravce. Rezultati, letnik 1979: zmagal je Robert Janežič, Triglav, 2. Primož Peterka (Moravce), 3. Peter Žonta (Dolomiti), 4. Miha Eržen (Triglav), 6. Boštjan Brzin (Trzič), 8. Jernej Kumer (Alpina Žiri). Po dveh tekmah za pokal Cockta vodita Robert Janežič (Triglav) in Primož Peterka (Moravce) 27 točk, 3. Boštjan Brzin (Trzič) 14 točk, 4. Miha Eržen (Triglav) 12 točk, 8. Jernej Kumer (Alpina Žiri) 5 točk, 9. Andraž Černilec (Trzič) 3 točke. Ekipno vodi Triglav 41 točk, 2. Moravce 28 točk, 3. Trzič 19 točk, 7. Alpina Žiri 5 točk. Letnik 1980: zmagal je Luka Ograjšek, 2. Samo Lazar (Elektrotehna Ilirija), 3. Klemen Jerele, Velenje, 7. Davorin Stanonik (Alpina Žiri). Ekipno vodi Velenje 61 točk, 2. Elektrotehna Ilirija 28 točk, 3. Moravce 21 točk, 4. Alpina Žiri 6 točk, 6. Stol Žirovnica 5 točk, 7. Triglav 3 točke.

Janez Bešter

MLADINCI V PLANICI

Planica, 19. januarja - V kategoriji mladincev do 18 let je nastopilo 36 tekmovalcev. Zmagal je Zoran Zupančič (Alpina Žiri), 2. Robi Meglič, 3. Dejan Jekovec, oba Trzič, 4. Franc Urban, 5. Rok Polajnar oba Triglav, 6. Aljoša Dolhar (Planica), 9. David Mesec, 10. Grega Martinjak, 14. Tadej Žvikart vsi Triglav, 15. Anže Zupan (Stol Žirovnica). Ekipno vodi Triglav 208 točk, 2. Trzič 137 točk, 3. Velenje 58 točk; posamezno vodi Dejan Jekovec 77 točk, 2. Rok Polajnar (Triglav) 66, 3. Robi Meglič (Trzič) 60, 4. Franc Urban (Triglav) 59 točk, 5. Zoran Zupančič (Alpina Žiri) 51 točk.

Janez Bešter

ZILJSKI POKAL

Zahomec, 19. januarja - Skakalci Slovenije so dosegli dobre rezultate na tradicionalnem Ziljskem pokalu. Nastopilo je 57 tekmovalcev. Rezultati: pionirji do 15 let: 1. Robert Janežič (Triglav), 2. Matija Stegnar (Trzič), 3. Robert Moser (Zahomec), 4. Jaka Grosar (Trzič), 5. Uroš Rakovec (Triglav), 7. Roman Perko (Trzič), 8. Robi Vertnik, 10. Miha Eržen, 14. Iztok Blažun vsi Triglav, 15. Boštjan Brzin (Trzič), 17. Peter Zarnik, 18. Lojze Žumer oba Triglav, mlajši mladinci: 1. Igor Teran, 2. Erik Vesel, 3. Tadej Žvikart, 5. Grega Eržen vsi Triglav, 6. Janko Mohorič (Trzič); starejši mladinci: 1. David Mesec, 2. Grega Martinjak oba Triglav, pri članih je zmagal Franci Rogelj Elektrotehna Ilirija.

Janez Bešter

ALPSKI POKAL

Predacco, 18. januarja - Mladinci so nastopili na ekipni tekmi za alpski pokal v italijanskem Predaccu. Zmagala je prva ekipa Avstrije, prva slovenska ekipa v postavi Robi Meglič, Dejan Jekovec oba Trzič, Franc Urban (Triglav) in Aljoša Dolhar (Planica) je zasedla 5. mesto. Druga ekipa v postavi Jože Zagernik (Fužinar), Matjaž Kladnik (Elektrotehna Ilirija), Rok Polajnar in Grega Martinjak Triglav.

Janez Bešter

Maks Juvan iz Rateč, soustanovitelj smučarskega društva Rateče

Smučanje pa je Maksu Juvan še kako prav prišlo v službi. Bil je lovski nadzornik pri gojitvenem lovišču Triglav na Bledu. Pozimi je nadzoroval lovišča v Karavankah in Julijskih Alpah, v pomoč pa so mu bile smuči in krplje, da je lažje premagoval snežne ovire.

Lojze Kerštan

SNOWBOARDING

SNOWBOARD KLUB ULTRA SPORT

Radovljica, januarja - Letošnja sezona se je začela izredno ugodno za gorenjske tekmovalce v snowboardu, saj so le-ti dobili vse pomembnejše preizkušnje. Na prvi tekmi na Pokljuki je zmagal Andrej Černe iz Radovljice, na mednarodni tekmi v Kranjski Gori domačin Dejan Košir, na tekmovalcu za Ski Open na Krvavcu pa Grega Čufar. V ženski konkurenci sicer ni bilo toliko uspeha, vendar je Alenka Vogelnic osvojila prvo mesto v tekmi na Pokljuki, ki šteje za državno prvenstvo, na ostalih dveh pa je zasedla drugo mesto.

Vsi omenjeni zmagovalci, razen Dejana Koširja, so člani snowboard kluba Ultra sport iz Radovljice. Alenka, Andrej in Grega so hkrati tudi sponzorirani in tako omogočili treninge in udeležbo na tekmovalnih taborih. Tako sta se Andrej in Grega začela s snowboardanjem ukvarjati že v sezoni 85/86. Takrat so s prijatelji (Primož Černe, Frenk Lukan) ustanovili snowboard team EJGA in tako opravljali pionirsko delo, kajti tako izdelava desk kot postavitve okovja sta bila plod neštehtih poskusov in tako pridobljenih izkušenj. Andrej je bil nekaj časa tudi testni voznik za Elan. Lani pa so se začele prve tekme, nova športna panoga se je nezadržno razvijala, pokazala se je potreba po organiziranosti, zato so tudi ustanovili svoj klub. Tekmovanja za drža-

vno prvenstvo so po vsej Sloveniji, kar je seveda povezano z določenimi stroški, tako upajo, da bodo čimprej pritegnili sponzorje in si tako omogočili treninge in udeležbo na tekmovalnih taborih.

Andrej kljub zmagi na prvi tekmi in dobrim rezultatom na ostalih tekmah želi predvsem, da bi se čimprej uredila razmerja v zvezi, tako da bi tudi pri nas dobili licence za vaditelje in učitelje snowboardanja. Tako bi lahko aktivno sodeloval v klubu in se načrtno začel ukvarjati z vzgojo mladih tekmovalcev. Grega pa ima bolj tekmovalne ambicije, svojo dobro pripravljenost je že nekajkrat potrdil, obenem pa je bil tudi predlagan za selektorja študentske snowboardske re-

prezentance, ki naj bi našo mlado državo zastopala na zimski univerziadi. Prav tako tudi Alenka, ki je hitro prišla v sam vrh, saj se s snowboardanjem ukvarja šele dve leti. To je lahko še eden izmed dokazov, da snowboardanje ni pretežak šport in je vsekakor primeren tudi za dekleta. Alenka se je poleti udeležila mednarodnega snowboard kampa v Avstriji. Dobil je tudi povabilo iz tujine, vendar ga je zaradi

ZMAGA SPET NA GORENJSKO

Bovec, 19. januarja - Na Kaniču je bila v nedeljo snowboard tekma v veleslalomu za pokal Ski Open 92. V prelepem sončnem vremenu se je zbralo 42 tekmovalcev in 3 tekmovalke in se pomerilo na zahtevni progi. V ženski konkurenci je zmagala Cesarjeva iz Velenja, medtem ko je bila Vogelnicova iz Radovljice druga. Konkurenci pri moških je bila večja, saj so bili navzoči skoraj vsi najboljši slovenski snowboarderji. Spet pa je zmagal Grega Čufar iz snowboard kluba Ultra sport iz Radovljice. S tem je potrdil svojo dobro pripravljenost in ostaja glavni favorit za zmago v pokalu. Tudi ta tekma je potrdila premoč gorenjskih snowboarderjev, saj se je kar osem naših tekmovalcev uvrstilo med prvih petnajst.

Janez Hudovernik

šolskih obveznosti odklonila. Najprej je treba dokončati šolo, kasneje, ko se bo vpisala na fakulteto za telesno kulturo v Ljubljani, pa se bom mogoče športu zapisala bolj profesionalno, razmišlja Alenka, simpatična dijakinja iz Radovljice. Če vas karkoli zanima v zvezi s snowboardanjem, se lahko vedno obrnete na Ultra sport klub, Kopalniška 2, Radovljica ali po telefonu 74-770 (Andrej).
Janez Hudovernik

NOGOMET

MIRKO ANKO SE JE POSLOVIL OD NAKELSKIH NOGOMETAŠEV

ŽIVILA SO RES PRAVA EKIPA

Direktno s strehe na nogometno igrišče, bi lahko tudi na kratko označili 7-letno igranje 33-letnega Mirka Anka iz Čadovelj pri Trziču, po poklicu stavbnega kleparja v Splošnem gradbenem podjetju Trzič.

Sodelovanje v dobrem moštvu nogometnega kluba Živila Naklo, edinem gorenjskem prvotligasu slovenske nogometne lige, je zahtevalo veliko odrekanih in veliko treninga. Kot najstarejši igralec je Mirko Anko že dalj časa nameraval zapustiti igrišče, vendar pa je odločitev o prenehanju igranja odlagal. Sedaj, ko je prišlo do porasta kvalitete in je klub v vrhu, pa je slovo še najlažje, si je rekel. Hvala, so mu rekli soigralci in navijači na zadnji jesenski nogometni tekmi na domačem igrišču NK Živila Naklo pod Štucjem. Na kratki slovesnosti na začetku srečanja so se nakelski nogometni poslovlili od najstarejšega igralca Mirka Anka, za prizadevno in požrtvovalno 7-letno igranje v ekipi pa se mu je z darilom zahvalil predstavnik kluba Sašo Voglar. Po desetih minutah srečanja je kot »zeleni« zapustil nogometno igrišče...

»Z nogometom sem začel v nogometnem klubu Trzič kot mladinec, potem prešel v člansko vrsto, nato pa odšel v nogometni klub Sava in se ponovno vrnil v trziški klub. Ko je Trzič izpadel v kvalifikacijah za conso drugo slovensko ligo, sem leta 1984 prestopil v nogometni klub Naklo. Teh sedem let je bilo zelo razgibanih, spomnim se, da smo se prvo leto komaj rešili izpada iz druge slovenske lige, potem smo bili vsako leto boljši in izkušenejši. Sedaj že drugo leto igramo v prvi slovenski ligi, prišlo je do porasta kvalitete, lani smo pridobili Bojana Taneskega, letos pa se še okrepili z Andrejem Jerino. NK Živila Naklo je sedaj res prava ekipa!« je povedal Mirko Anko, ki je večinoma igral srednjega branilca, na začetku pa je bil tudi v napadu in dal dva gola v drugi slovenski ligi. Pravi, da so leta naredila svoje, in da je sedaj pravi trenutek za slovo od aktivnega igranja, ko je klub uspešen. Ustvaril si je tudi družino...

»Na Naklo me veže prijateljski duh v moštvu, ne samo na nogometnem igrišču, ampak tudi izven njega, po tekmi ter treningu posedimo in se pogovorimo. Smo prava klapa in to nam daje pravi polet. Kako naprej po končani »pol-profesionalni« nogometni poti se še nisem odločil, časa pa imam do spomladi. Več klubov me prosi, da bi zaigral za njih, kažejo se tudi možnosti za trenersko delo pionirjev ali kadetov pri nakelskem klubu. Bomo še videli, če ne bodo poklicne obveznosti postale močnejše,« je dejal Mirko Anko.

Drago Papler

NAMIZNI TENIS

ZMAGOVALCA BOKAL IN STARMAN

Godešič, januarja - NTK Kondor Godešič je v dvorani krajevnih skupnosti organiziral letošnje občinsko prvenstvo za mlajše in starejše pionirje. Nastopilo je več kot 20 pionirjev iz Škofje Loke, Brodov, Sv. Duha in Godešiča. Pri mlajših pionirjih so največ uspeha imeli domačini, pri starejših pionirjih pa igralci Partizana iz Škofje Loke. Organizator je najboljšim podelil kolajne.

Končni vrstni red - mlajši pionirji: 1. Marko Starman - Kondor, 2. Jani Novinc - Kondor, 3. Klemen Avgustin - Kondor, 4. Tadej Trdina - Partizan. Starejši pionirji: 1. Jaka Bokal - Partizan, 2. Nejc Žagar - Partizan, 3. Luka Žakelj - Partizan, 4. Riko Žužek - Partizan 5. do 6. Boštjan Tavčar - Polet in Klemen Bohinc - Partizan.

Janez Starman

POKAL LTH BOŠTJANU RANTU

Škofja Loka, januarja - Športna hala Poden v Škofji Loki je gostila igralce namiznega tenisa, na že tradicionalnem turnirju, članov za prehodni pokal LTH. V organizaciji Partizana Škofja Loka je nastopilo 30 igralcev iz Železnikov, Škofje Loke, Godešiča, Sv. Duha in Brodov.

Prvič je na turnirju zmagal eden od mlajših igralcev Boštjan Rant, ki je v finalu premagal Andija Ahčina. Najboljši trije so prejeli kolajne, zmagovalca pa še pokal. Končni vrstni red: 1. Boštjan Rant - Partizan, 2. Andi Ahčin - Jelovica, 3. Jano Rant - Partizan, 4. Rado Suštar - Eltrom, 5. - 6. Ivko Svoljska - Partizan in Peter Bertonej - Kondor.

Janez Starman

PRVO DRŽAVNO PRVENSTVO V SMUČARSKIH TEKIH

Rateče, januarja - Športno društvo Planica iz Rateč, ki letos slavi 70-letnico ustanovitve in uspešnega delovanja, organizira prvo državno prvenstvo Slovenije v smučarskih tekih, ki bo od 23. do 26. januarja letos v Ratečah.

V četrtek, 23. januarja, ob 10. uri, bodo tekmovali člani na 30 kilometrov klasično ter ženske in juniorji na 10 kilometrov klasično, v petek, 24. januarja, ob 17. uri, bo nočni sprint za hotelom Larix v Kranjski Gori, v soboto, 25. januarja, ob 10. uri, bodo tekmovali člani in juniorji na 15 kilometrov prosto ter ženske na 5 kilometrov prosto. V nedeljo, 26. januarja, bo ob 9. uri tek štafet 3 x 10 kilometrov za člani in juniorje ter tek štafet 3 x 5 km za ženske, ob 11. uri pa bo prvi tek slovenskih politikov pod geslom »Zdrav duh v zdravem telesu« za predstavnike predsedstva Republike Slovenije, vlade in poslance parlamenta Republike Slovenije.

Lojze Kerštan

ODBOJKA

MEDNARODNI TURNIR V CELOVCU

Blejske odbojkarice so se udeležile močnega mednarodnega turnirja v Celovcu. Na turnirju je nastopilo osem ekip iz Avstrije, ČSFR in Slovenije. Slovenijo sta zastopali dve ekipi: OK Bled in Paloma Branik iz Maribora. Blejske so v svoji skupini zasedle drugo mesto, v odločilni tekmi z Žilino iz ČSFR so namreč izgubile. V polfinalu sta se srečali obe slovenski ekipi. Favorizirana ekipa Palome Branika je sicer zmagala 3:1, vendar je Blejkam uspelo osvojiti set. To je bil edini izgubljeni set Mariborčank na turnirju. V boju za prvo mesto je Paloma Branik premagala ekipo Žilino z rezultatom 3:0. Utrujene Blejske pa so v boju za tretje mesto tesno izgubile z domačinkami, ekipo ATSC iz Celovca, 2:3. Končni vrstni red: 1. Paloma Branik, 2. Žilina - ČSFR, 3. ATSC iz Celovca, 4. OK Bled...

Stefan Udrih

BLEJSKE ZAMUDILE PRILOŽNOST

Koper, 18. januarja - Konec tedna so blejske odbojkarice nastopile na polfinalu pokala Slovenije. Izgubile so z domačo ekipo Kopra z rezultatom 1:3 (-10, 6, 4, 10).

Pred nabito polno dvorano so mlade Koprčanke prekosile same sebe in v borbeni tekmi z odlično igro premagale mnogo bolj izkušene Blejske. Domačinke so do zmage prišle z odličnim servisom in izredno borbenostjo v polju. Blejkam gre zameriti, da so nastopile brez prave volje, čeprav so na trenutke igrale dobro. Slabo so sprejemale začetne udarce Koprčank, pa tudi organizacija napada ni bila dobra. Blejske so zamudile izredno priložnost, da se uvrstijo v finale pokala in s tem možnost nastopa v evropskem pokalu v naslednji sezoni. ● Stefan Udrih

TEKI

NAJHITREJŠI KERŠTJAN

Pokljuka, 19. januarja - Na Beštrovem memorialu, ki ga je konec tedna pripravil Tekaški klub Kranj na Goreljkju, je nastopilo več kot 80 tekmovalcev. Med člani je zmagal Robert Kerštjan pred Kordežem in Grosom, pri juniorjih je bil najboljši Soklič pred Jerončičem in Rutarjem, pri starejših mladincih Torkar pred Malijem in Jelencem, pri mlajših mladincih pa Petkovšek pred Jerončičem in Robičem. V ženski konkurenci je bila med juniorkami najhitrejša Smrkoljeva, med starejšimi mladinkami Larisijeva, pri mlajših mladinkah pa Ambrožičeva.

SMUČARSKI SKOKI

Vuzenica, 19. januarja 1992 - Najmlajši letnik 1983 in mlajši so nastopili v Vuzenici. Nastopilo je 33 tekmovalcev. Zmagal je Uroš Vrhovec, 2. Blaž Križaj oba Elektrotehna Ilirija, 3. Primož Zupan Urh (Triglav), 5. Domen Dvoršak (Stol Žirovnica), 6. Gašper Čavlovič, 7. Domen Ribnikar, 8. Harinski Luka, 9. Andi Legat oba Stol Žirovnica, 10. Matic Svab (Trzič), 11. Anže Brankovič (Triglav), 13. Lipe Krvina (Alpina Žiri), 14. Luka Koritnik (Triglav), 15. Luka Poljanšek (Alpina Žiri). Ekipno vodi Elektrotehna Ilirija 57 točk, 2. Triglav 32 točk, 3. Stol Žirovnica 26 točk. Skupno v vseh kategorijah vodi Triglav 568 točk, druga je Elektrotehna Ilirija 439 točk, tretji pa Trzič 323 točk.

Janez Bešter

KEGLJANJE

Po desetih kolih gorenjske kegljaške lige

VODI SAVA

Kranj, 20. januarja - Odigranih je 10 kol gorenjske kegljaške lige. Lestvica:

1. Sava	10 901 + 864 18
2. Kranjska Gora	10 703 + 676 14
3. Jesenice	10 613 + 1040 13
4. Ljubelj	10 604 + 191 12
5. Simon Jenko	10 505 + 307 10
6. Triglav	10 505 + 285 10
7. Elan	10 406 - 740 8
8. Lubnik	10 316 + 258 7
9. Adergas	10 307 - 766 6
10. Bled	10 109 - 2115 2

V naslednjem kolu, ki bo na sporedu konec tega tedna, 25. in

26. januarja, igrajo: Elan-Jesenice, Triglav-Lubnik, Ljubelj-Bled, Simon Jenko -Adergas in Kranjska Gora-Sava.

Konec tedna pa je bilo tudi gorenjsko prvenstvo v dvojicah. Tekmovanje je bilo v Trziču, prvo mesto pa sta osvojila Mihelič in Cvirn (Trig) s 3421 keglji. Druga je bila dvojica Boštar, Beber (Trig) s 3406 keglji, tretja pa dvojica Prezelj, Hafnar (Lubnik) s 3398 keglji. ● T. Bolka

SMUČANJE

POKAL RATTOVEC

Selca, januarja - Letos smo se odločili, da organiziramo Pokal Rattovec v veleslalomu in sicer naj bi bilo to predvsem ekipno tekmovalstvo med vasi Selške doline. Letos sodelujejo naslednje ekipe: ŠD Selca, ŠD Bukovica - Bukovščica, Dolenja vas, Zali Log in Davča.

Športno društvo Selca je bilo organizator prve tekme in sicer smo jo izvedli v soboto, 4. januarja 1992, na Soriški planini. Sodelovalo je 129 tekmovalcev rezultati pa so naslednji: **cicibanke:** 1. Neža Hafner - Selca, 2. Urška Rant (Zali Log), 3. Monika Mihelič (Zali Log); **pionirke:** 1. Mateja Pogačnik - Selca, 2. Jana Bernik - Bukovica, 3. Anita Reya - Zali Log; **članice:** 1. Nika Jeržšek - Selca, 2. Tatjana Cenčič - Dolenja vas, 3. Sonja Rakovec - Dolenja vas; **cicibani:** 1. Mitja Egart - Dolenja vas, 2. Peter Rakovec - Dolenja vas, 3. Janez Rakovec - Dolenja vas; **veterani:** 1. Janče Šmid - Selca, 2. Tone Kalan - Dolenja vas, 3. Jakob Gartner - Selca; **člani:** 1. Franc Bernik - Dolenja vas, 2. Viktor Čerin - Zali Log, 3. Gabrijel Dolenc - Bukovica; **st. članice:** 1. Ivanka Gartner - Selca; **mladinke:** 1. Jana Pogačnik - Dolenja vas, 2. Sonja Habjan - Selca, 3. Miša Uranjek - Selca; **pionirji:** 1. Milan Vizjak - Zali Log, 2. Tomaž Rakovec - Dolenja vas, 3. Robi Primožič - Selca; **st. člani:** 1. Lado Hafner - Selca, 2. Franc Egart - Dolenja vas, 3. Tomaž Eržen - Zali Log; **mladinci:** 1. Uroš Podlipnik - Selca, 2. Aleš Uranjek - Selca, 3. Andraž Rant - Zali Log. **Ekipni rezultati pa so naslednji:** 1. ŠD Selca (318 točk), 2. Dolenja vas (246 točk), 3. Zali Log (174 točk), 4. Bukovica - Bukovščica (84 točk), 5. Davča (33 točk).

Organizatorji upajo, da bodo tudi naslednje štiri tekme tako uspešno izvedene, kar pa je odvisno predvsem od snežnih razmer. Zahvaliti se moramo prav tako pokrovitelju pokala in sicer Čevljarni Rattovec iz Železnikov ter Športni zvezi Škofja Loka.

Stefan Lotrič

ŠAH

DUŠANU ZORKU ŽE DRUGA ZMAGA

Na tretjem mesečnem hitropoteznem prvenstvu šahovske sekcije Tomo Zupan iz Kranja je sodelovalo 17 igralcev. Že drugič je zmagal Dušan Zorko z 12,5 točke. Z 12 točkami mu je sledil Boštjan Markun, tretje mesto pa je zasedel Matjaž Šlibar (11,5). Nadaljnji vrstni red: 4. Blaž Kosmač, 5. Marjan Butala, 6. Tomaž Saje, 7. Aleš Drinovec (vsi po 11), 8. Martin Kovačič 10,5 itd...

Gorenjsko člansko prvenstvo v šahu

V sredo, 15. januarja, se je začelo gorenjsko člansko prvenstvo v šahu. Turnir bo potekal ob sredah ob 17. uri v Družbenem centru v Lescah. Igra se 9 kol po švicarskem sistemu z igralnim časom 2 uri za 40 potez z dodatkom 15 minut do konca partije. Med 26 igralci je en mojster FIDE in sedem mojstrskih kandidatov. Sodelujeta tudi dve šahistki.

Rezultati 1. kola: Rogelj - Mencinger 0 : 1, Mali - Peter Kovačič remi, Kosmač - Sušnik 0 : 1, Drinovec - Nada Marušič 1 : 0, Dimitrijevič - Rodman 0 : 1, Kokošar - Kozamernik 1 : 9, Rabič - Jeraj 1 : 0, Uršič - Tavželj 1 : 0, Maja Šorli - France Ravnik 0 : 1, Krničar - Konič 1 : 0, Ivelja - Martin Kovačič 0 : 1, Pazlar - Zaimovič remi. Morebitni zamudniki še vedno lahko pridejo na 2. kolo.

Občinska šahovska liga

V Kranju je po lanskem letu zaživela občinska šahovska liga. Tudi letos sodeluje 10 ekip. Za prvo kolo pa so značilni izredno visoki rezultati. **Rezultati 1. kola:** ŠS Tomo Zupan 1 - ŠS Tomo Zupan 2 4 : 0, ŠS Tomo Zupan 3 - Bitnje 4 : 0, Vodovodni stolp - Olševek 1,5 : 2,5, Senčur - Sava 0 : 4 in Primskovo 1 - Primskovo 2 4 : 0.

Izredno izenačeno

Šahovski klub Primskovo je v četrtek organiziral prvi mesečni hitropotezni turnir. Turnir je bil izredno razburljiv, saj je kolo pred koncem vodilo kar 5 igralcev. Na koncu so z enakim izkupičkom končali trije igralci, ki pa so se razvrstili po drugih kriterijih. Tako je zmagal Dušan Zorko (lanski skupni zmagovalce) pred Tomaž Sajem in Matjažem Šlibarjem (vsi po 7). Sledili so: Janez Marko 6,5, Stanoje Dimitrijevič, Drago Rabič (po 6), France Jazbec 5,5, Peter Gjini, Vladimir Kaše, Alfonz Medved (po 5) itd... Naslednji turnir bo 20. februarja ob 17. uri.

Aleš Drinovec

ODMEVI

V rubriki **Odmevi**, **Prejeli smo objavljamo pisma bralcev po presoji in izboru uredništva. Vse, ki nam pišejo, prosimo, da pisma niso daljša od 60 tipkanih vrstic. Daljša pisma smo prisiljeni krajšati, ne glede na vsebino. Vabimo k sodelovanju! Pišite na naslov: Gorenjski glas, Moše Pijadeja 1, 64000 Kranj, za rubriko Odmevi.**

Kam plovemo

(Gorenjski glas, 31. decembra 1991)

Da je zavzemanje za delavske pravice in sindikalno delo nasploh v teh težkih in zmedenih časih resnično karseda nevaležno opravilo, zelo nazorno kaže pismo bralca Stanka Krča iz Kranja, ki je bilo pod gornjim naslovom objavljeno v Gorenjskem glasu, dne 31. decembra 1991.

Špoštovani g. Stanko Krč!
Z vsem dolžnim spoštovanjem do Vašega pravnega znanja, ki ste si ga pridobili ob prebiranju nekaterih v pismu navedenih predpisov. Vam moram predlagati, da tako pridobljeno znanje vsaj še nekoliko izpopolnite, preden ga boste morda ponovno poskušali uporabiti v prispevkih za javne medije. Sodeč po vaših tokratnih kritičnih modrovanjih o uspešnosti prizadevanj SKS (Sveta kranjskih sindikatov) za uveljavljanje pravic bivših delavcev Inženiringa v stečajnem postopku, je namreč očitno le to, da nekaterih najbolj bistvenih stvari še vedno ne poznate ali pa ne razumete. Ob podmeni, da niste želeli biti a priori zlonamerni, sem prepričan, da se pisanja verjetno sploh ne bi lotili ali pa bi se ga lotili v bistveno drugačnem tonu, če bi vedeli tisto, kar je v celotni zadevi najpomembnejše, in sicer: Po črki zakona delavci v primeru stečaja podjetja nimajo pravice do nikakršnih odpravnin, in če jih bodo dobili bivši delavci Inženiringa v kakršnikoli višini in v kakršnikoli obliki (gotovina ali vrednostni papirji), bo do tega prišlo izključno po zaslugi prizadevanj in pravočasnih aktivnosti Sveta kranjskih sindikatov pred začetkom stečajnega postopka. Vas in vaših odvetnikov takrat namreč še ni bilo zraven.

Zato je več kot smešno, ko človek prebira Vašo uničujočo kritiko pogodbe, sklenjene med bivšim podjetjem, novim podjetjem in SKS. Prav ta pogodba namreč danes predstavlja edino pravno podlago, na kateri je bilo mogoče odpraviti sploh prijavitelji kot terjatev v stečajno maso. In to prav dobro vedo tudi vaši odvetniki, ki pravo seveda poznajo. Z omenjeno pogodbo je točno določena tudi najugodnejša osnova za izračun obravnanih odpravnin. Zato Vam pripomročam, da se z namišljenim uspehom »vaše skupine« pri usklajevanju o 30 odstotkov višjih odpravninah, ki ob dejstvu, da zadnjih nekaj mesecev pred stečajem sploh niste dobivali plač, seveda nimajo nikakršne podlage, čim manj hvalite v javnosti. Edini rezultat javne polemike, ki ste jo izžvalili s svojim pisanjem, namreč utegne biti, da bodo na priznanje teh famoznih odpravnin postali pozorni tudi drugi upniki v stečajnem postopku. Brez dvoma Vam bo v tem primeru skoraj 200 bivših delavcev Inženiringa za Vaše »uspehe in zaslug« v stečajnem postopku brezmejno hvaležni.

Kar zadeva Vaš namen izpodbijanja pravnih poslov med stari in novim podjetjem oziroma »rušenja« novega podjetja, pa je njegova hvalevrednost prav gotovo skrajno vprašljiva. Kot veste, smo se s skupino »nezaupljivih« delavcev razšli prav zato, ker sem kot vodja pravne službe pri Svetu kranjskih sindikatov kategorično odklonil naše sodelovanje pri takšnih namenih. Sam prav dobro poznam vse sporne pravne posle v zvezi s t. i.

programiranim stečajem Inženiringa, ki ga v SKS nikoli nismo podpirali. Če pa ga iz takšnih ali drugačnih razlogov že nismo mogli pravočasno preprečiti, pa ga je treba sprejeti kot dejstvo in skušati pravice delavcev zavarovati na drugačen način, npr. z že omenjeno pogodbo o prevzemu dolga do delavcev med stari in novim podjetjem. Novo podjetje (Merilne naprave) danes kljub vsemu daje kruh več kot 50 delavcev in zavestno uničiti toliko delovnih mest v današnjih razmerah je prav gotovo dejanje, pri katerem Svet kranjskih sindikatov ne bo sodeloval. Če pa bo Vam in vaši skupini »nezaupljivih« delavcev to v zadoščenje, Vam takšnega poskusa seveda ne bo nihče preprečeval. Bojiti se le, da se ob vseh zankah in neznanjih glede možnosti dejanske izterjave prej omenjenih odpravnin, Vi in vaša skupina z vsem skupaj materialno ne boste prav nič opomogli. Prej obratno, kajti odvetniške storitve boste morali plačati v vsakem primeru. Pa lepo pozdravljeni!

V Kranju, 8. januarja 1992
Mato Gostiša
Svet kranjskih sindikatov

Vojska iz Kranja

(Gorenjski glas, 7. januarja 1992)

Vaš časopis je dne 7. januarja 1992 v rubriki **Prejeli smo objavljamo pisma bralcev** objavil tudi pismo Ivana Jelena pod naslovom "Vojska iz mesta Kranja". Ker to pismo zadeva nas, nam dovolite, da razjasnimo nekatere stvari, tako da bo slika bolj jasna in stvari postavljene na pravo mesto.

Vojašnica Stane Žagar in vojašnica na Bohinjski Beli sta po načrtih Ministrstva za obrambo predvideni kot učna centra za usposabljanje pripadnikov nove slovenske vojske. Resnici na ljubo je treba povedati, da je večina objektov, ki jih je zapustila JA na območju Slovenije, predmet razmišljanj nekaterih posameznikov, pa tudi širše družbene skupnosti o drugačni namembnosti in uporabnosti le-tih. Vendar dlje kot do razmišljanj ni prišlo. Teritorialna obramba ni nikoli stala na stališču, da mora za vsako ceno ostati, v našem primeru v Kranju. Pripravljena se je bila umakniti na lokacijo in v objekte, ki bi jih ponudil resni interesent v zameno za obstoječe objekte JA.

Kar zadeva vojašnico na Bohinjski Beli, tudi ta objekt je predviden kot učni center, ki v procesu usposabljanja kranjskega dopolnjuje. Pisca omenjenega članka lahko potolažimo, da se bodo častniki TO vozili tudi na Bohinjsko Belo.

V mesecu marcu začne center v Kranju z usposabljanjem prvih nabornikov. Zato se trenutno izvajajo v kranjski vojašnici nekatera adaptacijska dela notranjosti že obstoječih, a zelo zanemarnjenih in poškodovanih objektov. V tem projektu sta svoje prostore že dobila PŠTO in Območni štab TO Kranj. Adaptacija prostorov za omenjena štaba je že končana in štaba se te dni selita. Prav tako se v nove prostore seli civilni sektor in v prihodnosti tudi regionalni center za obveščanje. Doslej sta PŠTO in Območni štab TO Kranj delovala na petih lokacijah, kar je za nemoten potek dela predstavljalo precejšnjo motnjo. Z delovanjem na eni lokaciji se bodo zmanjšali tudi stroški in dosegla večja učinkovitost pri delu. Pri usposabljanju v učnem centru pa bosta omenjena štaba nudila tudi ustrezno strokovno pomoč.

O stvareh, ki se tičejo širše družbene skupnosti, se nikjer, tudi v zahodnih demokracijah, ne odloča v ozkih lokalnih krogih. Varovanje samostojnosti in neodvisnosti pa je zadeva širšega družbenega pomena in kot taka prepuščena odločanju demokratično izvoljenega parlamenta in izvajanju ustreznih strokovnih institucij.

Da imamo danes v naši državi mir, ki je glede na dogodke na prostoru nekdanje Jugoslavije,

lahko bi rekli rahlo varljiv, gre zahvala prav spoznanju, da se moramo braniti sami. Verjemite nam, da smo prvi, ki si želimo trajnega in trdnega mira, pa vsekakor moramo biti pripravljeni tudi na to, da z orožjem obranimo svojo neodvisnost in samostojnost. Tako kot se pripravljamo in učimo za katerikoli poklic, se moramo usposobiti tudi za delovanje v razmerah, ko je potrebno uporabiti orožje. Večina zahodnih držav, po katerih se danes tako radi zgledujemo, ima svojo redno vojsko in usposobljene državljane, ki jih lahko v primeru izrednih razmer v doglednem času mobilizira.

Razmišljanja okrog tega, ali je vojaska potrebna ali ne, kako številčna naj bo in kje naj se usposablja ter koliko časa naj to usposabljanje traja, je stvar širše družbenopolitične skupnosti in stroke. Ne glejmo na našo vojsko skozi očala povojnih let, sprejmemo jo kot nujnost in garant našega obstoja.

In na koncu ne želimo polemike po sredstvih javnega obveščanja, smo pa vedno pripravljene razlagati naše postopke in naše delo.

Gorenjski glas, 8. januarja 1992
Bojan Suligoj
Poveljnik teritorialne obrambe Gorenjske

Zakaj je odstopil svet KS Cerklje?

(Gorenjski glas, 24. decembra 1991)

Kaj je res, kdo laže, kdo ima prav?

Avtor članka me poziva, naj pojasnim občanom, kako se bom branil pred lažmi. Do danes mi še nihče ni očital laži. Ne na zadnjem sestanku sveta KS o odstopu (dokaz: tajno snemanje), ne na zboru občanov (dokaz: javno snemanje). Torej mi ne bo treba pojasnjevati laži. Vam, spoštovani avtor pa bo zelo težko pojasniti očitne laži in zavajanja javnosti.

»Glavni mož« bivšega sveta KS so me kritizirali, zakaj sem se odločil za pisanje. Pojasnil sem, da je bilo potrebno seznaniti javnost, da sem si prizadeval, da bi o tem pisali strokovnjaki. To mi ni uspelo, zato sem zapisal to sam, seveda na svoj način.

Avtor tega članka je iz stare boljševisitne šole, zato se ni podpisal na svoje delo (dobro plačano). Izhaja iz preživelih krutih časov. Za vse uspehe je prejel nagrade, pohvale, priznanje in odlikovanje predsednik in vodilni. Za neuspehe pa je bil kriv ves svet KS. Zato se je tudi podpisala KS kot avtor tega članka. Velika večina ga je v Gorenjskem glasu prvič videla. Za svoje neuspehe pa so našli še »grešnega kozla« Ivana Mlakarja.

V svet KS sem bil imenovan po sili razmer (zmaga na volitvah). Dokler sem bil na svetu tiho (poslušal in kimal, se z vsem strinjal), je bilo vse v redu. Bili smo prijatelji. Ko pa sem opozoril na prve neuspehe - nepravilnosti, mi je bila takoj zagrožena nezaupanica - odstranitev iz KS in zborna KS Občine Kranj.

Kritično sem opisal nepravilnosti preteklega leta 1991. Opozoril sem tudi na samovoljo, nadvlado in pokroviteljstvo predsednika gospoda Martinčiča.

Avtor članka pa je v odgovoru opisal vse delovne uspehe za celo desetletje nazaj. Zelo me moti stalna samohvala, da so pred leti zgradili mrliške vežice. To je lepo in prav. Nikoli pa ne povedo, da je bila to skupna akcija sedmih KS. Vsa gospodinjstva iz teh KS so plačala odrejani samoprizpevek in še poračun. Prav nič pa se ne sramujejo, da je postal cerkljansko pokopališče (nekoč eno najlepših v Sloveniji) danes eno najbolj zanemarnjenih, zapuščenih v okolici. Na njem propada vrhunska Plečnikova mojstrovina.

Naša bivša KS je lani naredila samo javno razsvetljavo in asfalt do hiše, preko 100 metrov, gospodu Janezu Kuharju, članu bivšega sveta KS za njegov pri-

spevek 15.000,00 SLT. V KS je bil zadolžen za informiranje. Verjetni avtor članka je zadnje sejo tajno snemal. Sej sveta se skoraj ni udeleževal. Od 13 sej je bil 2 x opravičeno in 6 x neopravičeno odsoten. Zopet je postal aktiven, ko je dobil javno razsvetljavo in asfalt do hiše. Asfaltirali smo še tri manjše dele ceste.

Očitana mi je anketa, ki sem jo izvedel med člani bivšega sveta KS. Rezultate ankete imam doslej samo sam. Rezultati so sledeči: nihče se ni strinjal z načinom, kako je odstopil gospod Martinčič. Osem članov je izjavilo, da ne bodo več delali v KS. Štirinajst pa je bilo še pripravljeno delati v KS.

Očitano mi je, da si prizadevam odstraniti »rdeče« člane KS. Z njimi res nisem nikoli simpatiziral. »Rdeči« pa so celih 50 let odstranjevali vse, kar je bilo na poti. Končno pa je ta način preživel. To se v demokraciji ne dela. Vsi prosimo Boga, da te strahote ne bo nikoli več.

Problem avtobusne postaje pa je višek laži, samovolje, nadvlade in zavajenih idej predsednika KS gospoda Martinčiča in njegovega klana. Skoraj dve leti je lagal, so lagali in zavajali javnost. Zavajali so vse ljudi, vse prizadete in celo veliko večino bivšega sveta KS. Vsi smo verjeli, tudi jaz. Vedno je trdil da je vsa dokumentacija urejena. Celo Gorenjskemu glasu zatrjuje, da je izdano lokacijsko in gradbeno dovoljenje za avtobusno postajo. To preprosto ni res, to je velika laž. Ustrezni organi so resnično izdali samo delno lokacijsko in gradbeno dovoljenje, ki se nanaša samo na stavbo z lokali, ki naj bi bila avtobusna postaja. To drugo, pravo resnico sem videl šele 6. januarja 1992 na sekretariatu za urbanizem, gradbene in komunalne zadeve v Kranju. Dokončnega gradbenega dovoljenja niso in ga tudi ne bodo izdali. Torej avtobusne postaje ni več. Ne izpolnjujemo osnovnih pogojev, ki naj bi jih tak objekt imel. Izsilili so tudi pridobljeno soglasje. Niso jim pokazali tudi situacijskega načrta. Po situacijskem načrtu, ki je osnova za ta projekti bi bil odzvet ves funkcionalni prostor pred župniščem in še velik del pred farno cerkvijo. To je bilo javnosti prikrito. Na veliko srečo je takšno odvzemanje zemlje že preteklost.

Občinska komisija z novim svetom KS si je dne 9. januarja 1992 vsvo stvar ogledala. Skupna ugotovitev je naslednja: avtobusna postaja to ni. Možno jo je urediti z velikimi stroški in novimi posegi in to le enosmerno ustavljanje avtobusa. Kdo bo to plačal? KS tega ne more, niti ni dolžna. Najlažje pa je gospodu Martinčiču odstopiti, nič izgubiti, ostali krajani pa vse. Kriv za odstop pa sem jaz, ker sem si drznil opozarjati na napake.

Nesrečna avtobusna postaja pa je zapravljena tudi po drugi plati za dve generaciji ali za večno. V pogodbi piše: 15-letno brezplačno izkoriščanje prostorov investitorjev, nato pa še 45-letno izkoriščanje s 25-letno najemnino; torej za 60 let »adijo« avtobusna postaja. Tudi pogodba se lažno prikazuje javnosti. Sam sem pogodbo prvič videl 23. decembra 1991. Videl sem, kaj se lahko zgodi z objektom oz. hišo. Uporablja se lahko 60 let brez lastnika. To pa še ni vse.

Sama pogodba je tako nedorečena, neutemeljena, nestrokovno napisana, nikjer overjena, nikjer registrirana, skratka nična. Vedno se da razveljaviti, zmanipulirati. Investitorji je ne bodo nikoli vrnili KS v popolno in trajno last. Prizadevali si bodo, da postanejo sami edini pravni lastniki. Po svoje imajo tudi prav.

Glede gramoznice ob cesti Vasca - letališče Brnik pa sledeče: Avtor članka trdi, da je depnirana začasno večja količina skal. Prava resnica pa je: navožen je ves odvečen material, ki je nastal pri gradnji ceste. Med ostalim gramozom je tu precej skal. V razgovoru s predstavniki Cestnega podjetja Kranj smo izvedeli, da bodo skale odpeljali,

če jih bodo potrebovali. Kdaj? Tega tudi sami ne vedo. To pomeni, da vprašanje ostaja odprto.

Kaj je res, kdo laže, kdo ima prav?

Cerklje, 13. januarja 1992
Ivan Mlakar
Svet KS Cerklje
Liberalna stranka
Delegat v zboru KS

Misli k Poljanski vstaji!

(Gorenjski glas, 24. decembra 1991)

Gorenjski glas, ki s svojo dejavnostjo sicer zadovoljivo pokriva celotno gorenjsko pokrajino, od Triglava pa do skoraj ljubljanskega Figovca, ni imel te sreče na zadnji strani torkovega Gorenjskega glasa, Kranj, 24. decembra 1991. Naslov članka: »Legenda, ki ni bila legenda«.

V Poljanah v Poljanski dolini so 21. decembra 1991 praznovali 50. obletnico Poljanske vstaje. To sicer ne bi bilo nič nenavadnega, saj smo na raznih obletnicah, dogodkih, ki so močno spominskega značaja, zelo bogati.

Toda, v Poljanah se že nešteto krat masovno zrežiran spektakel ni obnesel. Kar se same organizacije tiče, naj bi ne bilo pripomb, imamo vendar že skoraj polstoletno tradicijo korakanja, ploskanja, vitja in petja po raznih spominskih poteh in krajih za seboj. V Poljanah pa je bila neke vrste pelomnica za razne take pompozne prireditve. Prvič so prebivalci nekega kraja v Sloveniji upali odreči organizatorju neke take zgodovinske proslave mesto za to, v svojem središču, Poljanah! To je bilo nekaj, kar je bilo organizatorjem nepojmljivo.

Poslanec Viktor Žakelj je v govoru, kar zgodovinskem, okrcal predsednika in člane krajevne skupnosti, ter rekel v nadaljevanju, da bo ob stoletnici vstaje, čez petdeset let, zbranih veliko več Poljancev na tem mestu. Te Žakljeve preroške besede so čudovite! Torej, čez petdeset let bodo Poljanci imeli res kaj praznovati! Ne stoletnico, petdesetletnico, ko je kraj nedvoumno pokazal, kaj je moralo biti v njem zamolčano, skrito!

Žakelj je v svojem govoru tudi omenil, kako in kdo so se dvignili v boj proti okupatorju. Govoril je: »Dvignili so se skupno Levi Sokoli, krščanski socialisti vse slovensko izobraženstvo.« Pri »vse slovensko izobraženstvo« g. Žakelj najbrž ni bil zadosti informiran o stanju našega takratnega izobraženstva. Tistih izobražencev, ki jih je partija pomorila, in tistih, ki so si življenje rešili z begom, ni bilo poleg, tako da tisto vse daje bolj skromen prizvok.

Spopad pod Blegošem. Znani, ne priznani zgodovinar, Ivo Jan piše o največjem dejanju v tistih predvstajniških dnevih. To je bilo v Rovtu nad Škofjo loko. Tam je Cankarjev bataljon iz zasede pokosil kolono policistov, ki pa niso bili ogrjeni z belimi plašči. To se jim je videlo čudno, toda strah ima velike oči. Če bi jih pustili pri miru, bi potem tudi ne bilo Dražgoš. Kot zgodovinarji bi, vsaj čez čas, morali priznati, da niso streljali na Nemece, pač pa Luksemburžane, ki so bili prisilno mobilizirani v nemško vojsko.

Nemčija je takoj prve dneve druge svetovne vojne zasedla (aneksija) Luksemburg in ga v celoti podredila Velikemu rajhu. Luksemburžani so imeli svoja poveljstva, toda da niso bila v sklopu nemških bojnih enot. SS oficirji so jih pošiljali v ogledne obhode (Strafzug) imenovane! Kako so ta dela, naloge opravljali, si lahko predstavljamo! To dobro vem, saj mi je znano, kot pravimo, iz prve roke, bolj kot kakšen quasi zgodovinar. Neposrednega stika so se izogibali, kaj šele iskali.

Bolj umevno in častno bi bilo, če bi ta leta strahote, 41-45 našla končno svoje pravo mesto v sklopu zgodovine, pisani in govorne! Če pa bi bilo to preveliko breme, potem nam, žal preostane samo še nadaljevanje. »Se pomnite tovariši«.

Pri tej naši neizpeti, še vedno v celoti nenapisani zgodovini, sem se v mislih zastavil pri starorimskem modrijanu, ki je še pred tisočletji dejal, »Varuj se človeka, ki je prebral eno samo knjigo!« Upam, da se razume!

6. januarja 1992
France Logar
Lokarje pri Vodica

Obvestilo izgnancem

Društvo izgnancev Slovenije, ustanovljeno 9. junija 1991 na gradu Brestanica, vabi vse izgnance, ki so bili med II. svetovno vojno izgnani v nemška taborišča, v Srbijo, v Bosno, na Hrvaško ali so bili kot otroci ukradeni slovenskim staršem, vse, ki so pobegnili pred izgonom, kot tudi ožje svoje vseh navedenih, da postanejo člani društva.

Da bi omogočili vpis, je dogovorjeno z občinami na območju, ki je bilo leta 1941 pod nemško okupacijo (Spodnja Stajerska, Stajerska in Gorenjska), da lahko izgnanci izpolnijo pristopno izjavo v času od 15. januarja do 15. februarja 1992 na naslednjih mestih:

— na sedežu krajevnega urada, kjer pa tega ni, pa na sedežu krajevne skupnosti,
— kjer na sedežu občine ni krajevnega urada, bo pristopna izjava v sprejemni pisarni občinske uprave.

Iznanci, ki živijo na območju mesta Ljubljane, lahko izpolnijo pristopno izjavo na sedežu republiškega odbora ZB NOV. Pristopne izjave bodo na razpolago tudi v župnijskih uradih zgoraj navedenega območja.

Vse izgnance, ki pristopne izjave doslej še niso izpolnili, vabimo, da se temu vabilu odzovejo in postanejo člani društva. Organizirani v društvo si bomo lažje prizadevali za doseg moralnega zadoščenja in materialne odškodnine in izgnanstvo iztrgali pozabi.

V Ljubljani, 19. decembra 1991
Društvo izgnancev Slovenije
Ljubljana, Vrtača 11
Predsednica IO:
dr. Maca Jogan

Kje so druge Gorje?

Prebivalci vseh gorjanskih vasi smo Gorjanci.

Pregledal sem celo knjižico - priložnik z imeni in številkami vseh jugoslovanskih pošt iz leta 1971, pa nisem našel tam nobenih drugih Gorj. Iz tega sledi, da za ime pošte Zgornje Gorje nikoli ni bilo potrebe. Sicer je res, da imamo v Sloveniji dve pošti z imenom Podgorje in eno Zagorje, toda to je že drugo ime. Odkar so pa poštne številke, je pa zamenjava še manj verjetna.

Pred vojno so našemu kraju in občini rekli Gorje pri Bledu. Bled je bil zapisan zato, ker je bil bolj znan, in da so vedeli, v katero smer naj pošiljka gre. Potem pa so najbrž zato, ker je nekaj gorjanske pošte prihajalo tudi na pošto Bled in so morali od tam pošiljati naprej v Gorje, so to ime opustili - in mogoče samo zato, da ne bi bilo prekratko, spremenilo v Zgornje Gorje. Niso se prepričali, da bi zadostoval Gorje.

Zgornje Gorje so samo ena od gorjanskih vasi. Zakaj naj bi se po tej vasi imenovala pošta za vse Gorje? Nekaterim vaščanom drugih vasi se to zdi zamalo, saj navsezadnje vas Zgornje Gorje res ni nič več kot druge gorjanske vasi.

Zato naj bi se v prihodnje tudi krajevna skupnost ali občina - če bo - imenovala kar Gorje. Kar se že zdaj precej uporablja.

Možno in verjetno je, da pošne številke v Sloveniji ne bodo ostale pri prvi številki 6 in bo ta številka odletela in bomo pisali samo štiri - in, da bodo še druge spremembe in bi pri teh to upoštevali in spremenili.

V Krnici, 3. januarja 1992
Anton Kocjančič
Krnica 3, Zg. Gorje

Torek, 21. januarja 1992

Pogovori o uporabi nekdanjih vojaških objektov

Razočarani nad nepopustljivostjo

Kranj, 17. januarja - O sestanku predstavnikov kranjske občinske skupščine, obrambnega ministrstva RS in pokrajinskega štaba TO za Gorenjsko pred tednom dni smo že na kratko poročali v torkovi številki. Tokrat zapis dopolnjujemo z nekaterimi podrobnostmi v zvezi s pogajanjem o nadaljnji usodi nekdanjih vojaških objektov na Gorenjskem, ki jih je med današnjo tiskovno konferenco predstavil tajnik SO Kranj Branko Grims. Izrazil je veliko razočaranje nad nepopustljivostjo sogovornikov.

Na sestanku 10. januarja v Kranju je Miran Bogataj iz republiškega obrambnega ministrstva seznanil udeležence s stališči tega organa. V njih je med drugim zapisano, da bo v kranjski vojašnici - le-ta ne bo poimenovana, ampak bo imela številko - učni center za okrog 400 obveznikov. V škofjeloški vojašnici bo ostala profesionalna sestava TO in območni štab, v radovljiško vojašnico bodo prav tako preselili območni štab TO, Teritorialna obramba pa bo začasno obdržala tudi objekte v Mostah, za katere je

nato interesent UNZ. Del letališča na Brniku bo postal vojaški, manjši del pa bo uporabljala Letalska enota milice.

Prazna stanovanja nekdanje JLA bodo uporabili za popolnitev kadrovskega potreb v učnih centrih; nezakonito vseljena stanovanja po 25. juniju 1991 bodo izpraznili; odvečna stanovanja bodo prodali. Vsa vlaganja občin, na primer skladišče CZ, ostanejo v občinski lasti.

Teritorialna obramba je zainteresirana, kot je na sestanku

povedal Bojan Šuligoj iz pokrajinskega štaba TO za Gorenjsko, razen za kranjsko vojašnico in skladišče Veliki hrib ter

Drulovka tudi za ohranitev vojaških objektov na Bohinjski Beli in Pokljuki. Glede doma JLA v Kranju sprejema stanje v trenutku, ko je začel veljati ustavni zakon.

Osnovna ugotovitev s tiskovne konference je torej, da bo večina nekdanjih vojaških objektov na Gorenjskem še naprej služila v te namene. Ob tem je tajnik SO Kranj Branko Grims ocenil za nesprejemljivo, da vodstvo TO in ministrski za obrambo in za notranje zadeve povsem enostransko odločata o razpolaganju z nekdanjimi armadnimi objekti. Kljub opozorilu predsednika SO Kranj Vitomirja Grosa na

decembrski sklep kranjske skupščine o uporabi teh objektov za civilne namene v republiki zavračajo pristojnost občin za reševanje teh vprašanj.

Ker so se ponekod, na primer na Primorskem, uspeli dogovoriti drugače, se je tajnik Grims vprašal o morebitni dvojnosti meril. Izrazil je tudi veliko razočaranje kranjske vlade, da sogovorniki niso pokazali nobene volje za kompromise. Problemi bodo verjetno celo pri dokazovanju lastništva za kranjski dom JLA, ker v občini nimajo ustrezne dokumentacije niti za vsa vlaganja, zemljišče pa so prepisali na zvezni sekretariat za LO. Ob vsem tem se zanemarjajo vprašanja vračanja premoženja nekdanjim lastnikom.

● S. Saje

Loško vojašnico bo brzkone podedovala občina

Programa oživljanja še ni

Škofja Loka, 20. januarja - Na seznamu objektov umaknjene Jugoslovanske armade, ki jih bo slovenska vojska dolgoročno uporabljala, škofjeloške vojašnice ni. "Trdi" pogovori o dediščini med republiko oziroma njenim obrambnim ministrstvom, ki se ima za naslednico nepremičnin JA (uradno so še vedno lastnina jugoslovanskega sekretariata za ljudsko obrambo) ter občino torej ne bodo potrebni.

Škofjeloška občinska skupščina je že lani, kmalu po koncu desetdnevne vojne v Sloveniji, sprejela izjavo o ukinitvi vojašnice v mestu. Z izselitvijo vojske ima Škofja Loka vse možnosti, da se zapiše v register Unescovih mest s posebnim statusom. Trenutno je v vojašnici nastanjen občinski štab teritorialne obrambe.

Teža brzkone ne bo težko preseliti drugam. Bodisi v odmaknjeni Crngrob, kjer sta tudi vojaško strelišče in prašičja farma (le-to bo po neuradnih vesteh prevzela Biotehnična fakulteta), bodisi kam drugam. Občina bo primeren prostor za štab teritorialcev, ki s prejšnjim očitno niso več zadovoljni, morala najti, če bo vojašnico hote-

la dobiti. Žal se obrambnemu ministrstvu ne mudi, da bi se objektov nekdanje JA, ki jih ne bo rabilo, čimprej znebil. Kaže, da v upravljanju in posredništvu z nepremičninami vidi izdaten vir neodvisnih dohodkov.

»V Škofji Loki v kratkem pričakujemo obisk namestnika obrambnega ministra Mirana Bogataja in konkretnije dogovore o namembnosti vojaških objektov v naši občini in pogovore, po katerih jih bomo lahko dobili,« pravi župan Peter Hawlina. »Za vojašnico v mestu je občina vsekakor zainteresira-

na. Sami objekti sicer niso veliko vredni, vendar pa gre za okrog 13,5 hektarja kvalitetnih zemljišč, od teh za 8 hektarov na ravnem. Menim, da bi moral biti projekt pridobivanja lastništva bolj sistematično voden, tudi z naše strani.«

V občini še nimajo konkretnih načrtov, kaj bodo s prostorom mestne vojašnice, če oziroma ko ga bodo dobili, počeli. Ali ga bodo namenili vsem občanom - za šport, rekreacijo, park - ali ga rentabilno izkoristili. Ideje je precej, od tega, da bi ga ponudili za ambasado in tuja predstavništva, ali namenili turizmu, šolstvu, zdravstvu, kulturi, oglašajo pa se že tudi številni zasebniki, ki na tleh vojašnice vidijo tako zaželen prostor za obrtne delavnice in lokale. ● H. Jelovčan

Tržiški načrti za armadne objekte

Informacijski center na Ljubelju

Tržič, 17. januarja - V tržiški občini, kjer imajo tri večje stavbe nekdanje armade, so najbolj zainteresirani za uporabo stražnice pri ljubeljskem spomeniku. Tam naj bi uredili spominsko sobo o medvojnem koncentracijskem taborišču in središče za sprejem turistov. Kot so sklenili v tržiškem izvršnem svetu, bodo nadaljevali pogovore za prenos lastnine stavb oziroma za njihovo uporabo v občini.

Nekdanjo stražnico Maršal Tito bi bilo moč zaradi funkcionalne uredenosti in ohranjenosti brez večjih vlaganj uporabiti za kulturno-informacijsko središče, so predlagali v oddelku za gospodarstvo in družbene dejavnosti tržiške občine. Z idejnim projektom, ki ga že pripravljajo, bodo natančneje določili uporabnost stavbe, že se-

daj pa je jasna okvirna namembnost. Poleg spominske sobe za predstavitev nekdanjega ljubeljskega koncentracijskega taborišča - ta spomenik nameravajo letos zaščititi s posebnim odlokom - bi uredili prostore za predstavitev občinskih in republiških znamenitosti ter verjetno tudi lokal z gostinsko ponudbo za turiste.

Predlog za dodelitev nekdanje stražnice v upravljanje občini so iz Tržiča poslali slovenskemu obrambnemu ministrstvu že 2. oktobra lani, obenem pa so za mnenje o možnosti ureditve takega objekta zaprosili tudi ministrstva za notranje zadeve, za turizem in gostinstvo ter za kulturo.

Planinski dom Momčilo Marjanec na Siji bi namenili za planinstvo oziroma gorski turizem, za kar obstaja interes več organizacij. Obmejna stražnica Medvodje, ki je v zelo slabem

stanju, bi lahko služila potrebam lovcev ali gozdarjev, morda pa bi bila zanimiva tudi za turizem. Glede ureditve lastninskih odnosov za ta dva objekta je občina zaprosila obrambno ministrstvo 12. novembra lani.

Zaenkrat v Tržiču še nimajo konkretnih odgovorov, ampak so seznanjeni le s splošnimi republiški kriteriji za upravljanje z nepremičninami nekdanje armade. Zato je izvršni svet med prvo januarsko sejo sklenil, da si bodo v nadaljnjih pogovorih s pristojnimi republiški organi prizadevali za prenos teh objektov v last oziroma v uporabo občini.

● S. Saje

Notranje ministrstvo ima mirno vest

Napihnjena BMW dirka v vladi

Ljubljana, 17. januarja - Republiško notranje ministrstvo ima več kot 1200 službenih vozil. Kaj tiči v ozadju tako imenovane BMW dirke v vladi, so razkrili na petkovni novinarski konferenci. Notranje ministrstvo ima pred ljudmi (davkoplačevalci) mirno vest. Afera je bila namerno zrežirana in napihnjena, da bi očrnila posamezne ministre, med njimi tudi Igorja Bavčarja, in da bi neargumentirano oklestili proračune represivnih vladnih resorjev, je bilo rečeno na konferenci.

Ob menjavi vodilnih ljudi v republiškem notranjem ministrstvu je imelo 53 zaposlenih vozila tako rekoč v osebni uporabi, ker je to zahtevala narava njihovega dela. Namestnik notranjega ministra Bogo Brvar je povedal, da uporaba s pravilnikom ni bila urejena, zato so v ministrstvu v začetku minulega leta proučili več različnih ureditev uporabe službenih vozil v stalni uporabi. Junija so sprejeli pravilnik, po katerem so do službenega vozila upravičeni delavci organov za notranje zadeve, ki morajo biti dosegljivi ob vsakem času kjerkoli v območju enote, ki jo vodijo.

Uporabnino (za januar znaša 2.500 tolarjev), da bo pri zasebni uporabi vozila kril stroške porabljenega goriva, povrnili škodo, ki bi jo povzročil in podobno. Po novem zakonu o dohodnini mora vsak uporabnik vozila v stalni uporabi razen uporabnine plačati še davek, ki znaša 30 odstotkov od 0,5 odstotka knjižne vrednosti vozila.

Vozila naj bi po treh letih in sto tisoč prevoženih kilometrih prodali po tržni vrednosti. Zaradi pomanjkanja denarja v ministrstvu se to ne dogaja. Povprečna starost vozil je več kot tri leta. Tudi ministrstva alfa je starejša od treh let, je povedal Bogo Brvar. Zanimal je govornice, da je ministrstvo lani kupilo več luksuznih avtomobilov. Avtomobili niso luksuz, ampak samo pomembno komunikacijsko sredstvo. Od do- bre komunikacije in hitre reak-

cije na dogodek je namreč v veliki meri odvisna učinkovitost dela delavcev notranjih zadev.

Bogo Brvar je razkril tudi drugo plat t.i. afere Cetis, v kateri je bil minister Bavčar osumljen korupcije. Denar (31.000 mark), s katerim je ministrstvo kupilo službeno vozilo in ga v skladu s pravilnikom dalo v osebno uporabo, je firma Cetis avgusta plačala po pogodbi kot avtorske pravice za sodelovanje notranjega ministrstva v projektu izdelave slovenskega potnega lista. V zameno je Cetis dobil pravico do nadaljnjega trženja projekta. Cetis je izbralo zunanje ministrstvo, ki je ugotovilo, da je ta firma edina, ki bi lahko izdelala potne liste po evropskih

standardih prej kot v devetih mesecih. Pooblastilo za izdelavo je aprila dala Cetisu republiška vlada, notranje ministrstvo se je v projekt vključilo kasneje, ker v Cetisu zaradi pomanjkanja strokovnjakov obsežnega dela ne bi uspeli opraviti v tako kratkem času. Notranje ministrstvo je z dogovorom s Cetisom prevzelo izdelavo načrta zavarovanja objektov in proizvodnje, dobavo vzorcev tujih listin, določitev standardov v skladu s standardi Evropske skupnosti, pripravo besedil listin, prevajanje in podobno delo. Končni obračun med Cetisom in ministrstvom še ni narejen, po oceni pa delo notranjega ministrstva pri projektu krepko presega 31.000 mark. ● H. Jelovčan

Fičko v plamenih

Kranj, 20. januarja - Poklicni gasilci in reševalci so od novega leta do 12. januarja devetkrat gasili ogenj. Od večjih požarov je treba omeniti barako nogometnega kluba Korkica, kmečko gospodarsko poslopje v Naklem in avto honda na Planini.

Minuli teden so se kranjski poklicni gasilci spopadali z ognjem v petek, ko se je na Bistrici vžgal fičko. Škode je le za okrog 20 tisočakov. V nedeljo je gasilski pirotehnik deaktiviral neeksplozivno bombo, ki so jo našli v Železnikih. Gasilci so opravili tudi šest prevozov pokvarjenih ali trčenih avtomobilov. ● H. J.

Zaradi slabih cest v Sloveniji umre 200 ljudi na leto

Lani na gorenjskih cestah 36 mrtvih

Kranj, 20. januarja - Na gorenjskih cestah je v prometnih nezgodah lani umrlo 36 ljudi. Predlani 39. Po številu mrtvih je minulo leto tretje najugodnejše po letu 1970. V slovenski statistiki žrtev prometa Gorenjska predstavlja slabih pet odstotkov.

Na slovenskih cestah namreč na leto umre 600 do 700 ljudi, od teh približno 200 zaradi slabih cest. Posledice prometnih nezgod, kamor sodijo zdravljenja, invalidnine, pokojnine in razne druge oblike škode, Slovenijo na leto stanejo okrog 500 milijonov mark, je povedal predsednik sveta za vzgojo in preventivo v cestnem prometu Ivan Winkler.

Winkler je tudi dejal, da imamo v Sloveniji na tisoč prebivalcev registriranih že 360 vozil, s čimer smo dosegli spodnjo raven evropskih držav. Ob slabih cestah to ustvarja dodatne nevarnosti. Nekateri izračuni kažejo, da bi teh 200 smrtnih žrtev rešilo že samo dokončanje slovenskega cestnega križa.

V svetu za vzgojo in preventivo so po besedah Ivana Winklerja zadovoljni z rezultati akcije - 10 %, ki traja tri leta, čeprav hkrati opozarjajo, da je preteklo leto neprimerljivo s prejšnjimi leti zaradi izrednih dogodkov sredi poletja v Sloveniji. Največji dosežek minulega leta je po Winklerjevem mnenju 21 smrtnih žrtev manj med otroki kot udeleženci v cestnem prometu. Svet večino svojih akcij usmerja prav k najmlajšim in najmanj zaščitenim. V preteklih dveh letih so opozarjali predvsem na uporabo čelade na motorju in na otroške varnostne sedeže v avtomobilih.

Letos bodo aktivnosti sveta usmerjene k sodelovanju pri pripravi zakona o varnosti v cestnem prometu, kjer predlagajo za voznike zmanjšanje količine alkohola v krvi na 2 promili. Za tako drastično zmanjšanje dovoljene stopnje alkohola se je svet odločil zato, ker so analize vzrokov prometnih nezgod, ki jih je pripravilo ministrstvo za notranje zadeve, pokazale, da je kar 26 odstotkov vseh povzročiteljev prometnih nezgod na slovenskih cestah pijanih. ● H. J.

Prometna zanka na poti od Preddvora do Hotemaž

Kjer se cesta konča...

Kranj, 20. januarja - Iz Preddvora pelje proti Kranju lepa, široka cesta. Žal le do Hotemaž. Tam zavije desno in nadaljuje po stari cesti skozi vasi. Šele v Britofu se spet najde, prečka cesto Kranj - Brnik ter nadaljuje proti delavskemu mostu oziroma Škofji Loki.

Ali je pred leti graditeljem nove ceste Preddvor - Kranj zmanjkalo denarja, da bi obšli vasi, je načrte prekrizal nesporezum z lastniki kmetijskih zemljišč? Karkoli že je bil vzrok, dejstvo je, da med severnim in južnim delom nove ceste manjka lep kos sredine.

Vozniki bi graditeljske zadrege še nekako razumeli (kaj jim sicer drugega preostane?), vse več žolča pa stresajo nad slabo vidnim koncem nove ceste v Hotemažah (gledano iz smeri Preddvora). Zlasti ponoči ostri zasuk v desno na staro cesto skozi vasi marsikoga zmede, zlasti še, če v teh krajih ni domač. Nesreče se dogajajo tako rekoč noč za nočjo, ko obtočeni avtomobili pristajajo na kolesih ali na strehi na bližnji nji- vi. Krivi so kajpak vozniki; zakaj pa so tako divjali, da niso utegnili pravi čas obrniti volana v desno?

Novi del ceste od Preddvora do Hotemaž res omogoča hitro vožnjo, marsikdo najbrž vozi tudi hitreje, kot bi smel. Pa vendar. Ko se je pred kratkim po njivi prevračala mlada voznica, se zgolj z lastno krivdo ni mogla sprizniti. Jezila se je nad Cestnim podjetjem, ki na koncu ceste ni poskrbelo za osvetlitev, tudi opozorilne table so bile ravno tedaj podrtje. Potožila je policiji, dobila nespodbuden odgovor, češ da so policisti Cestno podjetje že večkrat opozorili, vendar brez pravega uspeha.

V republiko ugotavljajo, da približno 200 prometnih nezgodam na leto v Sloveniji botrujejo slabe ceste. Morda pa se bo od množice tistih, ki v nočeh pristajajo na njivi v Hotemažah zaradi slabo vidnih oznak konca ceste, kdo le skorajžil in Cestno podjetje tožil? Ne le sebi v zadovoljstvo, ampak tudi v pomoč drugim potencialnim nesrečnikom. ● H. Jelovčan

Zaparkirani gasilci Mnogi vozniki puščajo svoja vozila pred garažami Gasilske reševalne službe v Kranju, čeprav so na vratih vidne oznake in ob cesti tudi prometni znak za prepoved parkiranja. Žal sploh ne pomislijo, da bi s takim neodgovornim ravnanjem lahko zakrivali hude posledice v primeru požara. In ne samo, da ovirajo gasilska vozila na izhodu, tudi pešec mora stopiti s pločnika na cesto zaradi takih malomarnežev, kar je spet lahko vzrok za nesrečo! Čeprav je pomanjkanje parkirišč zaradi gradnje pri zavarovalnici več kot očitno, pa to vendarle ne more biti izgovor za grobo kršitev prometnih predpisov. ● S. S. - Foto: S. Saje

AVTOŠOLA Begunjska 10, Kranj
TECAJ - VSAK PONEDELJEK
216-245

DELAVSKA UNIVERZALinhartov trg 1
Radovljica

vpisuje od 20. do 24. januarja 1992 v tečaje

- tujih jezikov za otroke in odrasle (angleščine, nemščine, francoščine, italijanščine in španščine)
- tečaji iz nemščine in italijanščine bodo organizirani v Bohinjski Bistrici
- knjigovodstvo za mala podjetja, za obrtnike
- tečaj za poslovne sekretarje s strojepisom
- šivanje in krojenje, klekljanje

Sprejemamo prijave za osnovno šolo za odrasle. Ugotavljamo interes za ustvarjalne otroške delavnice (literatura, gledališče, novinarstvo, ugankarstvo, likovno izražanje) in začetnice za ročna dela.

Prijavite se na Linhartovem trgu 1 v Radovljici, telefon 75-265.

Izvršni svet Skupščine občine Kranj v sodelovanju z Društvom urbanistov Gorenjske

VABI

ob zaključku splošnega, javnega, anonimnega natečaja za pridobitev strokovnih rešitev za ureditev ožjega mestnega središča Kranja

STROKOVNO JAVNOST IN OBČANE

na otvoritev razstave natečajnih del in javno diskusijo, ki bo v sredo, 22. januarja 1992, ob 18. uri v avli občinske skupščine, Slovenski trg 1.

**SLUŽBA DRUŽBENEGA KNJIGOVODSTVA
V REPUBLIKI SLOVENIJI
PODRUŽNICA 51500 KRANJ**

objavlja prosto delovno mesto

VIŠJEGA REFERENTA ZA INVESTICIJE

za področje organizacije in kontrole izvajanja investicijskih del ter projektiranje manjših adaptacij za nedoločen čas s polnim delovnim časom v podružnici Kranj

Pogoji:

- VI. stopnja strokovne izobrazbe - inženir gradbeništva ali druga ustreznost smer s predhodno zaključeno tehnično šolo
- poskusno delo 4 mesece
- 18 mesecev delovnih izkušenj

Delavec bo poleg navedenih del zadolžen tudi za upravitelja obrambno varnostnih načrtov.

Prijave z dokazili o strokovni izobrazbi in opisom dosedanjega dela sprejema kadrovska služba SDK v RS, 51500 Kranj, Slovenski trg 2, v 8 dneh po objavi v časopisu.

Kandidate bomo o izbiri obvestili v 15 dneh po sprejemu sklepa.

**SDK v RS, podružnica 51500 Kranj
Slovenski trg 2 Kranj**

proda komfortno DVOSOBNO STANOVANJE s kabinetom v izmeri 60,92 m² v Radovljici, Gradnikova 93 - II. nadstropje ali ga zamenja za dve enosobni komfortni stanovanji oz. eno enosobno stanovanje z doplačilom v Kranju.

Pod enakimi pogoji prodamo ali zamenjamo tudi dvosobno stanovanje v izmeri 54,29 m² na Jesenicah, Titova 39 - V. nadstropje.

Informacije po telefonu 214-851, int. 339.

● KARAMBOLIRANI AVTOMOBILI
vseh letnikov
● RABLJENI NADOMESTNI DELI
SUPER CENE
BUGAJSKI, Velden,
Oberjeserz 39,
tel.: 9943-4274-4111

na
vsakem
koraku v
starem delu
mesta Kranja

Elita

G & P Hoteli Bled
Park hotel na Bledu**ODDA V NAJEM**

opremljen poslovni prostor v vhodu Park hotela, namenjen trgovski dejavnosti. Lokal meri 20 m². Najemina je najmanj 30 DEM za m². Ogled je mogoč vsak dan od 78. do 14. ure.

Ponudbe v roku 8 dni od objave pošljite na naslov: Park hotel, C. svobode 15, Bled, Informacije po tel.: 77-284 in 77-348.

Iskra

Podjetje mehanizmi Lipica, p. o.
Lipnica 8
64245 Kropa

razpisuje prosta vodilna delovna mesta:

1. VODJE FINANČNO-RAČUNOVODSKEGA SEKTORJA**2. DIREKTORJA KOMERCIJALNEGA SEKTORJA**

Razpisni pogoji:

pod 1.:

- šolska izobrazba VI. ali VII. stopnje zahtevnosti - ekonomske smeri,
- 5 let ustreznih delovnih izkušenj

pod 2.:

- šolska izobrazba VI. ali VII. stopnje zahtevnosti - ekonomske ali tehnične smeri,
- 5 let ustreznih delovnih izkušenj,
- znanje dveh tujih jezikov (zaželeno nemško in angleško),
- znanje za samostojno delo na zunanjetrgovinskem področju.

Objavlja prosto delovno mesto

1. DIREKTORJA IZVOZA

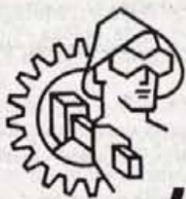
Pogoji:

- šolska izobrazba VI. ali VII. stopnje zahtevnosti - ekonomske ali tehnične smeri,
- 3 leta ustreznih delovnih izkušenj,
- znanje najmanj enega tujega jezika (zaželeno nemščina ali angleščina),
- znanje za samostojno delo na zunanjetrgovinskem področju.

Delovno razmerje z izbranimi kandidati bomo sklenili za nedoločen čas, s polnim delovnim časom.

Prijave bomo zbirali 15 dni po objavi.

O izidu bomo kandidate obvestili v 8 dneh po končani izbiri. Prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev pošljite na naslov: ISKRA Podjetje Mehanizmi Lipica, Lipnica 8, 64245 Kropa, s pripisom: za razpis.

ŽELEZARNA JESENICE**UGODNO PRODAJA**

SVOJE IZDELKE V INDUSTRIJSKI PRODAJALNI
NA JESENICAH

- ★ **betonsko železo in pletene žične vrvi**
- ★ **vlečeno jeklo**
- ★ **vlečeno žico - črno, pocinkano in nerjavečo**
- ★ **pločevino - navadno in nerjavečo**
- ★ **hladno oblikovane profile**
- ★ **vratne podboje**
- ★ **dodajne materiale za varjenje - elektrode in varilne žice**
- ★ **žeblice**

**Obratovalni čas vsak dan od 9. do 17. ure,
ob sobotah od 8. do 12. ure.**

Obiščite nas!

Nahajamo se ob magistralni cesti na Jesenicah (avtobusna postaja pri Železarni)

Informacije tel. 064/81-441 int. 29-04.

ZIMSKÉ POČITNICE SO PRED VRATI. ČE ŠE NISTE ODLOČENI, KAKO JIH BOSTE PREŽIVELI, POBRSKAJTE PO NAŠI PONUDBI:

- ★ CELOVEC - Mesto ugodnih nakupov 1 - dan ODHODI: 18. 1. in 1. 2. 1992
CENA: SLT 200
- ★ MÜNCHEN - V času velikih razprodaj 1 - dan ODHODI: 25. 1. 1992
1. in 8. 2. 1992
CENA: SLT 1.500
- ★ RADENCI - Senior klub 2 - dni ODHOD: 8. 2. 1992
CENA: SLT 1.780
- ★ STRUNJAN - Paket za upokoјence 7 - dni ODHOD: 15. 2. 1992
CENA: SLT 6.600
- ★ ZIMSKÉ POČITNICE OB MORJU 7 - dni TERMINI: 25. 1. - 1. 2. 1992
Koper, Simonov zaliv, Strunjan, Portorož, Piran 1. 2. - 8. 2. 1992
CENA: od SLT 4.300 dalje

ZIMSKÉ POČITNICE V TOPLICAH 3, 5, 7 ali 10-dni

Čatež, Laško, Atomske, Ptujске, Moravske in Lendavske Toplice

ODHODI: po želji

- ZIMA NA SNĚGU 1-dnevni paket KRVAVEC
1-dnevni paket SORIŠKA PLANINA
3, 5 ali 7-dnevni paketi BOHINJ
7-dnevni paketi CERKNO
7-dnevni paketi ROGLA

POSEBNA UGODNOST:

● 5 % popusta za prijavo s kuponom Gorenjskega glasa!
(Pri vseh aranžmajih označenih z zvezdico)

ZA ZAKLJUČENE ŠOLSKE SKUPINE ORGANIZIRAMO 1-DNEVNE ŠPORTNE DNEVE NA KRVAVCU, POKLJUKI, SORIŠKI PLANINI IN VOGLU!

NA VOLJO STA TUDI TRADICIONALNA PROGRAMA ŠPANJA ZA VSAK ŽEP IN ŠPANJA ZA MLADE Z ODHODI OD 21. 3. 1992 DALJE!

VSE PRIJAVE IN INFORMACIJE:

V POSLOVALNICAH ALPETOURA

KRANJ tel. 211-083,
RADOVLJICA tel. 74-621,
ŠKOFJA LOKA tel. 621-755,
TRŽIČ tel. 50-370

**ŽELIMO VAM
PRIJETNE POČITNICE**

Ime in priimek _____
Naslov _____
Prijave za _____
Datum _____
Podpis _____

**potovalna
agencija
ALPETOUR**

MI VAM VI NAM

Naročila za objavo sprejemamo vsak dan od 6.30 do 17. ure osebno v oglašnem oddelku (Bleiweisova 16 v Kranju) ali po telefonu 217-960, 218-463 in 211-860. Besedilo Vašega sporočila lahko pošljete tudi po telefaksu (215-366 ali 213-163). Objave za torkov Gorenjski glas sprejemamo do ponedeljka do 12. ure, za petkovo številko pa do četrta do 12. ure. Sodelujte z nami - uspeh bo Vaš!

PLANINSKO DRUŠTVO KRANJ organizira v soboto, 25. januarja 1992, enodneveni izlet po loški planinski poti. Odhod ob 6. uri izpred hotela Creina v Kranju. Skupne hoje je 6-7 ur, pripočamo pa planinsko opremo za zimske razmere.

PLANINSKO DRUŠTVO KRIŽE organizira letos že V. tradicionalni zimski trim pohod na Kriški goro. Pohod bo v nedeljo, 26. januarja 1992, od 7. do 15. ure. Izhodišni točki sta v Križah in na Golniku. ZA MOČNO SRCE - POZIMI V GORE!

AKCIJSKA PRODAJA AVTOMOBILOV RENAULT - Pri Alpe-touru Remont Kranj Labore lahko po izredno ugodnih cenah kupite vozila Renault. Tovarniške cene nekaterih vozil: R 4 GTL 6.408 DEM v SLT, R 5/3 v 9.468 DEM v SLT, R 5/5 v D 11.700 DEM v SLT, CLIO 1,2 RN 15.962 DEM v SLT, R 19 18.448 DEM v SLT. Do 1. 2. še po sistemu staro za novo. Tel.: 064/223-276

ENGLISH FOR SECRETARIES - intenzivni tečaj angleške poslovne komunikacije za tajnice vodilnih, ki pri delu uporabljajo komunikacijo s tujino, bo 25. 1. in 7. 2. 1992 v Vili Bistrica v Trzinu. Informacije po telefonu (064) 50-232.

MALI OGLASI

217-960

APARATI STROJI

OVERLOCK Pfaff, nov, z garancijo, prodam. ☎ 215-650 749

Zelo ugodno prodam nov PRALNI STROJ Gorenje PS 350 BM. ☎ 802-076 763

ZX SPECTRUM, s profesionalno tipkovnico Ines, prodam. ☎ 328-620 768

Prodamo zamrzovalno skrinjo LTH, 380 litrov, cena 5.000 SLT. ☎ 324-409 771

Prodam električni VARILNI aparat, cena 8.000 SLT, ter šivalni STROJ Ruža Step, cena 8.000 SLT. ☎ 325-234 772

Prodam barvni TV in HLADILNIK z zamrzovalnikom. ☎ 803-081 787

GLASBILA

Prodam malo rabljeno 60-basno HARMONIKO. ☎ 57-633 745

GR. MATERIAL

Prodam suha, mešana DRVA in STEBRE za kozolec. ☎ 45-334 731

Prodam 5 strešnih OKEN. ☎ 214-682 748

Prodam smrekove DESKE, deb. 25 in 50 mm. Zapuže 12, Begunje 753

Betonske ZIDAKE, širine 25 cm, prodam. ☎ 725-181 769

IZOBRAŽEVANJE

INSTRUIRAM matematiko za vse stopnje. ☎ 310-803 481

INSTRUIRAM matematiko in fiziko, za OS in SS. ☎ 214-816 714

INSTRUIRAM angleščino, matematiko, kemijo in fiziko, za osnovne šole, ter uporabo standardne programske opreme na računalniku PC AT. ☎ 78-112 773

IZGUBLJENO

Dne 15. 1. 1992 sem na Bledu izgubila ZLATO VERIŽICO. Prosim telefonirajte na ☎ 065/88-030, zvečer

KUPIM

Kupim suhe macesnove DESKE, deb. od 18 do 50 mm. C. 1. maja 71, Kranj

Kupim večje število mladih in starih OVAC. ☎ 327-605 728

Odkupujem bukov in smrekov LES. ☎ 403-013 732

Kupim STANOVANJE, od 60 kvad. m. dalje, v Kr. gori. Ivan Smolej, Ročevnica 16, Trzin ☎ 742

Sporočamo žalostno vest, da nas je v 75. letu starosti zapustil naš mož, oče, stari ata

FRANC ZIBELNIK

Od njega se bomo poslovili v sredo, 22. januarja 1992, ob 15. uri na pokopališču v Preddvoru.

VSI NJEGOVI

PODJETNIKI in OBRTNIKI

Če ste ustanovili podjetje, postali obrtnik ali pa je to že za vami, pa še vedno nimate ustrezno rešeno vodenje računovodstva, se obrnite na

SCONTO d. o. o.

Srednja vas 108, 64208 Šenčur, tel: 41-240

kjer vam bomo strokovno in po konkurenčnih cenah vodili računovodstvo, poleg tega pa uredili tudi potrebne nasvete v zvezi s finančnim poslovanjem.

Želite lepo, poceni in dobro sam tlakovati svoje dvorišče, imate čas in voljo do dela. Prodajam ročne MODELE, oblike H, S, satje. ☎ 401-132 718

Potrebujem posojilo, 15.000 DEM, za dobo 1 leta. Nudim 10 odstotne mesečne obresti in garancijo. Šifra: DEM 735

Prodajam GAJBICE. Beheharjeva 47, Senčur 736

Prodajam 6 m brezovih DRV. ☎ 061/611-550 750

Prodajam DRVA. Debeljak, Podbrezje 150, Duplje. ☎ 70-069 758

POSESTI

V najem oddam GARAŽO v Šortljevem naselju. ☎ 214-934 460

Prodajam zazidljivo PARCELO na Jezerskem. ☎ 45-788 724

PRIREDITVE

GLASBO za ohceti nudita glasbenika. ☎ 421-498 365

PLESNA ŠOLA v Radovljici - TEČAJI za otroke, osnovnošolce, mladino in odrasle. AEROBIKA in MATURANTSKI TEČAJI ☎ 327-949, dopoldan ali zvečer 458

RAZNO PRODAM

Prodajam strešno KRITINO, 16 kvad. m. in STRUŽNICO za les. ☎ 632-733 705

Prodajam nov ŠTEDILNIK kuppertsbusch, 30 % ceneje in snežne VERIGE Rupa IV, dim. 155 x 70 x 13. ☎ 78-971 719

Govejše SENO v balah, nerjaveč MIKSER in 3-brazdni PLUG, prodam. ☎ 061/484-954 751

Prodajam diatonično HARMONIKO in 30-litrski KOMPRESOR Trudbenik. ☎ 242-109 755

STAN. OPREMA

Prodajam novo računalniško MIZO, za 4.000 SLT. ☎ 242-086 po 18. uri 734

STORITVE

TV VIDEO AVDIO SERVIS! Smedniška 37, Kranj, ☎ 323-159 25

J & J TV, VIDEO, HI-FI Servisi! Smedniška 80, Kranj, ☎ 329-886 332

POPRAVILO anten in MONTAŽA "A" kanala! ☎ 215-146 712

VODOVODNE INSTALACIJE vam izdelamo hitro in kvalitetno. ☎ 218-427 727

STANOVANJA

Takoj oddamo v najem večje STANOVANJE, v bližini Kranja. ☎ 46-030 552

STANOVANJE s telefonom, primerno tudi za predstavništvo ali mirno obrt, v pritličju stanovanjske hiše, v bližini Kranja, dajem v najem. ☎ 312-005 704

STANOVANJSKO PRAVICO za 2-sobno stanovanje, 56 kvad. m., prodam. Stanovanje je v centru Jesenic, s centralnim ogrevanjem, SATV in toplovodom. Cena po dogovoru. Informacije na ☎ 85-463

Prodajam lastniško STANOVANJE, 70 kvad. m., v Kranju, Ul. M. Pija-deja 5, I. nadstropje. Dogovor je možen z Janezom Šavs, Šerčerjeva 35, Radovljica, ☎ 74-171, int. 14 785

Prodajam črno-belega TELETA, težkega 120 kg. Moste 12, Žirovnica

Prodajam 1 leto dni staro TELICO frizirko. Vrtnje 10, Radovljica 720

Pritlikavi PINČI, mladiči, nagrada za dobro spričevalo, naprodaj. ☎ 063/831-538 722

Prodajam 1 teden dni starega BIKCA. Korančan, Podbrezje 54, Duplje 752

10 dni staro TELIČKO in mlade PUJSKE, prodajam. Stanonik, Log 9, Škofja Loka, ☎ 65-546 754

KOBILO, breja in mladiče SARPLANINCEV, ugodno prodajam. Volklo 14/b, Senčur, ☎ 49-326 760

Prodajam MESO, od mladega bika. Srednja vas 48, Senčur 765

Prodajam od 150 do 200 kg težke BIKCE. Sp. Bela 6, Preddvor 767

Prodajam polovice, mlade govodi, približno 100 kg. ☎ 68-008 770

Polovico mlade KRAVE, prodajam. Cena po dogovoru. ☎ 061/611-332 783

VOZILA

Prodajam ARO 4x4, letnik 1988, registrirana. ☎ 212-716 232

Prodajam Z 101, letnik 1986, cena 2000 DEM. ☎ 68-537 702

Prodajam Z 750, dobro ohranjena, zadnji letnik. ☎ 73-840 707

Z 101 C, letnik 1981, obnovljena, prevoženih 50.000 km, tehnično pregledana, neregistrirana, ugodno prodam. ☎ 81-538 708

Prodajam Z 101, letnik 1981, registrirana in obnovljena. ☎ 329-061 554

Prodajam VW Corado V 16, metalne barve, dodatno opremljen, letnik 1990. ☎ 45-316 453

Prodajam Z 1500, letnik april 1979, dobro ohranjena. Cena ugodna. ☎ 48-052 715

Prodajam FORD Taunus, letnik 1979, registriran. ☎ 329-567 721

JUGO 45 AX, letnik november 1987, registriran do januarja 1992, prodam. Cena 3.000 DEM. ☎ 66-552 729

Prodajam dobro ohranjenega FIČKA, letnik 1979. ☎ 50-172 741

Prodajam Z 101, letnik 1977, registrirana. ☎ 691-390 746

VW PASSAT karavan diesel, letnik 1987, prodajam ali zamenjam za cenejši avto. ☎ 214-191 759

Prodajam JUGO 55, letnik november 1990. Juričan, Frankovo 77, Škofja Loka 776

Prodajam JUGO 45, letnik 1985. Informacije vsak dan po 15. uri ☎ 326-534 777

Prodajam Z 101 C, letnik november 1980, neregistriran, cena 700 DEM. ☎ 312-313 778

Prodajam AUDI 80 GLS, letnik 1979, registriran do decembra 1992. ☎ 68-716, popoldan 779

Ugodno prodajam JUGO 55, letnik maj 1988. ☎ 325-293 780

Prodajam R 18, letnik 1985. Cena po dogovoru. Informacije na ☎ 82-543 786

ZAPOSLOTITVE

DELO na vašem domu, delovne izkušnje niso potrebne. Pošljite kratak življenjepis in kuverto v vašim naslovom ter znamko, nato boste dobili potrebna navodila. Saša Kramarič, Lom 10/d, 64290 Trzin

DELO na domu, izkušnje niso potrebne, kratak življenjepis, kuverto z naslovom in znamko pošljite na naslov. Mavrič Leon, Smedniška 63, Kranj 730

Honorarno zaposlimo RAČUNOVODKINJO, za vodenje malega podjetja in trgovine. ☎ 213-519

Samostojnim POTNIKOM in VODJEM SKUPIN nudim honorarno terensko delo. Možnost visokega zaslužka. Izplačila honorarja tedenska. Lasten prevoz obvezen. Kličite danes na ☎ 47-415, od 17. do 20. ure 757

Gostinski lokal v Kr. gori zaposli EKONOMISTA ali modkega s končano hotelsko šolo za VODJO STREŽBE. Možnost natanitve in stimulativni OD oziroma dohodek po opravljenem prometu. Informacije osebno: Pavlč Semberger, Cankarjeva 2, 66250 Ilirska Bistrica

Če ste brez ZAPOSLOTITVE in če bi radi dodatno zaslužili, ter imate lastni prevoz, pokličite v torek od 16. -20. ure. ☎ 242-003 766

Honorarno ZAPOSIM dekle za pomoč v strežbi. ☎ 401-169 774

Z malo truda in veliko potrpežljivosti, do veliko denarja! ☎ 66-762, od 20. do 21. ure 782

Redno ali honorarno zaposlimo POTNIKA z lastnim prevozom. ☎ 325-675 789

ŽIVALI

Prodajam črno-belega TELETA, težkega 120 kg. Moste 12, Žirovnica

Prodajam 1 leto dni staro TELICO frizirko. Vrtnje 10, Radovljica 720

Pritlikavi PINČI, mladiči, nagrada za dobro spričevalo, naprodaj. ☎ 063/831-538 722

Prodajam 1 teden dni starega BIKCA. Korančan, Podbrezje 54, Duplje 752

10 dni staro TELIČKO in mlade PUJSKE, prodajam. Stanonik, Log 9, Škofja Loka, ☎ 65-546 754

KOBILO, breja in mladiče SARPLANINCEV, ugodno prodajam. Volklo 14/b, Senčur, ☎ 49-326 760

Prodajam MESO, od mladega bika. Srednja vas 48, Senčur 765

Prodajam od 150 do 200 kg težke BIKCE. Sp. Bela 6, Preddvor 767

Prodajam polovice, mlade govodi, približno 100 kg. ☎ 68-008 770

Polovico mlade KRAVE, prodajam. Cena po dogovoru. ☎ 061/611-332 783

ZAHVALA

V 96. letu nas je zapustila draga mama, stara mama in prababica

MARIJA OZEBEK

roj. Stanonik, p. d. Gričarjeva mama

Iskreno se zahvaljujemo sorodnikom, znancem in sosedom za nesebično pomoč. Hvala vsem za izrečena sožalja, darovano cvetje in sveče ter spremstvo na njeni zadnji poti. Posebna zahvala g. župniku za lepo opravljen pogrebni obred in pevcem za lepo petje. Vsem še enkrat hvala!

Žalujoči: sin Jože z družino

Rotve, 3. januarja 1992

ZAHVALA

Ob boleči izgubi dragega očeta, starega očeta in pradedu

JANEZA ŽONTARJA

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki ste ga spremili na njegovi zadnji poti, mu darovali cvetje in nam izrazili sožalje. Posebno zahvalo smo dolžni predstojniku, zdravnikom in vsemu osebju Internističnega odd. bolnišnice Jesenice za lajšanje bolečin in nego, Zvezi borcev ter sodelavcem Zvezarne Jesenice.

Vsi njegovi

Bl. Dobrava, Kranj, 15. januarja 1992

ZAHVALA

Ob boleči izgubi naše drage mame, stare mame, sestre, tete

MANCE REBERNIK

p. d. Bolčarjeve mame

se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem za izraze sožalja, darovano cvetje in spremstvo na njeni zadnji poti. Posebno zahvalo smo dolžni dobrim sosedom, pevcem iz Šenturške Gore, g. župniku in dr. Beheharju in vsem, ki ste nam kakorkoli pomagali.

Vsi njeni

Šenturška Gora, Cerklje, 13. januarja 1992

ZAHVALA

Ob smrti naše drage sestre, tete in svakinje

MARIJE ČEBULJ

se zahvaljujemo sosedom, sorodnikom in znancem za darovano cvetje in izrečeno sožalje. Hvala osebju Doma upokojencev Kranj za pomoč v zadnjih mesecih. Posebej se zahvaljujemo kolektivu IBI Kranj za podarjeno cvetje, pevcem iz Nakla in g. župniku za iskrene besede slovesa. Vsem še enkrat lepa hvala!

Vsi njeni

Kranj, 11. januarja 1992

V SPOMIN

Kdor v mislih svojih dragih živi - ni umrl!

Na današnji dan pred letom dni nas je nepričakovano zapustil naš dragi sin in brat

PAVLE KRIŽNAR ml.

Hvala vsem, ki ste bili v tem težkem času z nami in ki na njegov prerani grob prinašate cvetje in sveče!

Vsi njegovi

Breznica, Škofja Loka, 21. januarja 1992

Slovenija in svet

Cossiga je bil prvi

nadaljevanje s 1. strani

Predsednik Cossiga izroča Kučanu listino o italijanskem priznanju Slovenije.

Claudio Vitalone, namestnik italijanskega zunanjega ministra, in dr. Dimitrij Rupel podpisujeta sporazum o vzpostavitvi diplomatskih odnosov med Italijo in Slovenijo.

Predsednik Cossiga se je srečal na zasebnem obisku z ljubljanskim nadškofom dr. Alojzijem Šuštarjem.

Predsednik Francesco Cossiga med novinarsko konferenco.

Nova priznanja

Slovenijo je doslej priznalo že 40 evropskih in južnoameriških držav. Možnost skorajšnjega priznanja napovedujeta tudi Turčija in Izrael, slednji predvsem zato, ker je bila Slovenija še v nekdanji Jugoslaviji zagovornica vzpostavitve diplomatskih odnosov z Izraelom. Slovenija bo imela kmalu diplomatske odnose z več kot desetimi državami.

Igralnice tudi za Slovence

Ljubljana, 17. januarja - Republiška vlada je sprejela osnutek zakona o igrah na srečo. Zakon deli igre na klasične in trajne. Med klasične sodijo enkratne igre, ki jih lahko prirejajo tudi društva (tombole, srečelovi), trajne pa za zdaj prireja le Loterija Slovenije.

Ena bistvenih novosti, ki jih prinaša zakon, je prepoved postavljanja igralnih avtomatov v gostinskih lokalih in drugje zunaj igralnic. Tudi za igralnice je v zakonu nekaj novosti. Država naj bi bila 80-odstotna lastnica igralnic, 20 odstotkov pa naj bi imele različne turistične organizacije. Država bo od svojega deleža pobirala tudi dohodek: četrtino dohodka bo šlo v proračun, tri četrtine pa namensko za razvoj turizma.

V igralnicah bodo po novem lahko igrali tudi slovenski državljani. ● H. J.

Vladna pomoč za udeležbo na olimpiadi
Šport promocija Slovenije

Ljubljana, 14. januarja - Slovenska vlada je na seji v sredo sklenila, da bo finančno pomagala slovenskim smučarjem in uradni delegaciji države Slovenije ter njenega olimpijskega komiteja pri udeležbi na zimskih olimpijskih igrah med 8. in 23. februarjem v francoskem Albertvillu. Gre za vsoto 400.000 zahodnonemških mark, ki jih bodo, razen vlade oziroma sklada za promocijo Slovenije, zagotovili še Gospodarska zbornica Slovenije, Smučarska zveza in še nekateri finančeri. Udeležba naših športnikov in delegacije na olimpijskih igrah je pomemben prispevek k uveljavitvi mlade države Slovenije. ● J. Košnjek

Športne počitnice za kranjske šolarje
Tečaji smučanja, drsanja, teka, plavanja...

Kranj, 20. januarja - Hitro se približujejo zimske počitnice, z njimi pa tudi dnevi, da se najmlajši naučijo novih športnih veščin ali obnovijo znanje. Tako so tudi letos pri Zvezi telesnokulturnih organizacij Kranj pripravili pester program veselih počitnic za najmlajše.

Na kranjskem drsališču bo od 3. do 7. februarja tečaj drsanja. Tečaj bo od 9. do 10. ure, prispevek staršev pa je 400 tolarjev za tečaj. Drsalci naj se zberejo v ponedeljek, 3. februarja, ob 8.30 na drsališču PPC v Kranju. Brez plačila bo organizirano prosto plavanje v zimskem bazenu vsak dan od 11.30 do 13. ure. V dvorani na Planini bodo organizirane igre z žogo. Tako bo moč tekovati v trojkah in igrati nogomet. Zbor za ljubitelje športov z žogo bo 3. februarja ob 8. uri v dvorani na Planini, vadba pa bo vsak dan med 9. in 12. uro. Organizirani pa bodo tudi tečaji alpskega smučanja in teka na smučeh. Tečaj alpskega smučanja bo na Pokljuki, namenjen pa bo tako začetnikom kot boljšim smučarjem. Šolarji bo-

do razvrščeni v vadbene skupine, trenirali pa jih bodo priznani učitelji smučanja. Tečaj bo od ponedeljka, 3. februarja, do petka, 7. februarja. Cena tečaja je 3.500 SLT, v tečaj pa je vključen prevoz, smučarska karta, učitelj, enolončnica in čaj. Odhod avtobusov na Pokljuko bo vsak dan ob 8. uri izpred ZTKO v Kranju. Prijave za tečaj sprejemajo do petka, 31. januarja. Če bo sneg, bo tečaj teka na smučeh v Športnem parku v Kranju, tečaj teka na smučeh pa bo tudi na Pokljuki. Tečaj v Kranju stane 150 SLT, na Pokljuki pa 1.500 SLT. Starši lahko otroke prijavite na ZTKO, kjer dobite tudi vse dodatne informacije vsak delavnik po telefonu 211-176 ali 211-235. ● V. S.

Odperta pisarna sindikata Neodvisnost

Kranj, januarja - Od 1. januarja letos je v Kranju odprta pisarna sindikata Neodvisnost KNSS, Poštna ulica 3, peto nadstropje, telefon 213-042. Uradne ure za vse, ki iščejo sindikalno zaščito ali informacije, so vsako dopoldne od 8. do 12. ure. Na sedežu Sindikata kovinske in elektroindustrije Slovenije Neodvisnost KNSS v Kranju je zaposlen Bogomir Ličof, ki je tudi predsednik panoge SKEIS Neodvisnost.

Za vse delavce, tudi nečlane sindikata, so na voljo brezplačni nasveti in sindikalna pomoč, pravna pomoč pa je samo za člane Neodvisnosti KNSS.

Število beguncev se zmanjšuje

Ljubljana, 20. januarja - Po najnovjših podatkih Rdečega križa Slovenije je v naši državi še 20.137 beguncev. Med njimi je 799 otrok v starosti do enega leta, 628 starih do dveh let, 3.254 do sedem let in 4.037 v starosti do 14 let. 8.377 oseb je mlajših od 60 let, 3.042 pa starejših od 60 let.

KRIMINAL

Po ravsu v diskoteki umrl

Bohinj - V noči z 29. na 30. decembra lani sta v diskoteko Amor v Ribčevem Lazu prišli dve skupini gostov. V prvi je bil med drugimi 26-letni Bojan B. iz Postojne, v drugi pa domačin, 45-letni Lovrencij C. iz Stare Fužine. Pri šanku so začeli drug drugega izzivati in se pripraviti, tako da je lastnik lokala poklical na pomoč policiste. Ti so prišli in skupini ločili. Prva je odšla iz lokala skupina Bojana B. Ko so bili že pri avtu, pripravljene za odhod, je pristopila skupina Lovrencija C., začel se je pretep. Lovrencij C. je napadel Bojana B., ki je bil že v avtu. Bojan B. je prestregel udarec in napadalca "knock-outal"; ko je padel, je z glavo tako nesrečno udaril ob asfalt, da je v četrtek, 16. januarja, umrl. Policisti so Bojana B. ovadili kaznivega dejanja zaradi hude telesne poškodbe. Pri vsej zgodbi je zanimiv tudi podatek, da je skupina Lovrencija C. že naslednji dan po ravsu pred lokalom "nasprotnikom" hotela vrniti milo za drago. Deseterica je vdrla v apartma Jeglič in pretolkla prijatelje Bojana B.

Mladoletniki na pohodu

Radovljica - Na Gorenjskem se pojavlja vse več skupin mladoletnikov in otrok, ki na veliko vlamljajo in kradejo. Kriminalisti UNZ Kranj so pred kratkim zasačili 17 mladoletnikov, med njimi dva otroke, ki imajo na vesti skupaj 30 kaznivih dejanj. Delovali so v manjših skupinah. Med drugim so oktobra vlomili v trgovino na Bledu, ukradli hrano in pijačo, dvakrat so vlomili v vrtec, prvič iz ročne blagajne vzeli 6000 tolarjev in ključ, drugič pa nekaj denarja in dva videorekorderja. Na novo leto so vlomili v stanovanjsko hišo na Gradnikovi cesti in pobrali za 70.000 tolarjev blaga, od deviz do zlatnine. Lakota in žejja jih je prignala tudi v trgovino KZK. Iz avtobusa so ukradli strojček za kasiranje, vreden 140.000 tolarjev, iz garderob osnovne šole A. T. Linhart, kar se je pač našlo, osumljeni so ropa v Grajskem dvoru in celo izsiljevanja. Enega od vrstnikov so prisilili, da jih je zalagal z očetovim denarjem. Od njega so "iztržili" kar 70.000 tolarjev.

Poskočni gostje

Jesenice - 11. januarja je peterica gostov, med njimi dva iz Suhe Reke, v lokalu Bistvo na Kidričevi pri muzikantih naročila glasbo po svoji izbiri. Glasbeniki so jim eno "zašpilali", več pa niso hoteli. Užaljeni gostje so začeli razbijati, vnel se je pretep, dokler niso posegli vmes policisti.

"G. G."

Zaloge hrane

Pristojni republiški organi, med njimi ministrstvo za trgovino oziroma njegov šef g. Maks Bastl, so v petek gorenjske gospodinjice (in gospodinjce) razveselili z brezplačno brošuro »Zaloge hrane za posebne razmere«. Kar 300 000 teh navodil za preživetje v posebnih razmerah je bilo razposlanih po Sloveniji in tudi v vsakem drugem gorenjskem gospodinjstvu so se minuli vikend spraševali, čemu je tik po mednarodnem priznanju Slovenije namenjena brošura omenjene vsebine.

Očitno so pristojni ocenili, da so nesramno visoke podražitve večine prehrabnih artiklov, ki so se zgodile prejšnji teden (in se bodo očitno še kar naprej dogajale!) pravi čas, da gospodinjstva spomnijo na pomen ustreznih zalog hrane. To, da zaradi razkoraka med nizkimi plačami in visokimi cenami hrane vladajo v večini gospodinjstev »posebne razmere«, pa ni treba posebej poudarjati.

Ali pa slovensko ministrstvo za trgovino skuša z omenjeno brošuro namigniti Slovincem, naj nikar preveč ne pričakujejo od afere Slovin. Minister Maks Bastl nam je sicer zagotovil, da bo Slovenija denar iz afere Slovin dobila nazaj; če ne drugače, s prehrabnimi proizvodi. V brošuri »Zaloge hrane...« žal ne piše, ali gre za hrano iz omenjenega posla ali pa ima ministrstvo še kakšen podoben odlični biznis v zalogi.

V vsakem primeru pa je branje omenjene brošure marsikateri gospodinjci močno orosilo oči, ko je namreč izračunala, da sta za takšne zaloge hrane, kot jih navajajo avtorji brošure, potrebni kar dve povprečni plači ali poltretja pokojnina.

JANUAR
V
MERKURJEVIH
PRODAJALNAH

10 %

CENEJŠI

Popust velja pri takojšnjem plačilu nad 2.000 SLT za vse izdelke, razen premoga, črne in barvne metalurgije.

Podrobnejše informacije dobite v Merkurjevih prodajalnah!